

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXX • Núm. 1.528 • 2,20 €

1 • gener • 2009

«Estimem-nos els uns als altres,
perquè l'amor ve de Déu»
(1 Jn 4,7)

RESUM DE LES NOTÍCIES MÉS SIGNIFICATIVES DE LA VIDA DE L'ESGLÉSIA

Els fets eclesials del 2008

Nombrosos i importants han estat els esdeveniments que han protagonitzat la vida de l'Església al llarg del 2008. L'Any Jubilar de Tarragona, el Sínode de Bisbes al Vaticà, el viatge apostòlic de Benet XVI als Estats Units i a França, l'obertura de l'Any Paulí o la XXIII Jornada Mundial de la Joventut que es va celebrar a Sydney en són uns quants exemples. També cal recordar les grans figures que ens han

El Papa fa balanç de l'any en el seu discurs a la cúria vaticana
Pàg. 7

deixat en aquest any que hem acabat, com ara Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona; el P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat; Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, o Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars. *Catalunya Cristiana* ofereix un resum dels fets més rellevants esdevinguts durant els darrers dotze mesos.

Pàg. 3, 4 i 5

Barcelona esdevé epicentre mundial de la convivència religiosa

Quin és el futur de les religions a l'Europa del segle XXI? Aquest va ser l'eix central del congrés internacional que es va celebrar del 10 al 12 de desembre a Barcelona i que va convertir la ciutat en epicentre mundial de la reflexió

sobre la convivència religiosa a les ciutats europees. Amb aquest congrés, el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) va voler commemorar el Dia Internacional dels Drets Humans i els deu anys de la I Conferència Europea de Ciutats pels

Drets Humans. El congrés va reunir més de 250 participants de totes les tradicions religioses de casa nostra amb majoria de catòlics, protestants, ortodoxos, budistes, musulmans i jueus.

Pàg. 19 i 20

Missa jubilar de Sant Fructuós amb sabor llatinoamericà

Un quadre de la Mare de Déu de Guadalupe, rèplica exacta del que es venera al santuari de Mèxic, s'ubicarà en una de les capelles de la catedral de Tarragona per a joia dels seus moltíssims devots. La recepció del quadre es va fer de manera solemne, el vespre del dia 12 de desembre passat, durant la missa jubilar de Sant Fructuós, coincidint amb la festivitat de la Verge de Guadalupe, amb la catedral plena de fidels, la majoria d'ells procedents de dife-

rents països llatinoamericans. Acabada la celebració, es va desenvolupar un bonic festival folklòric, amb actuacions dels mariachi.

Pàg. 22

Quina és la situació dels drets humans avui dia? Pàg. 25

Sumari

Pàg. 6 Missatge papal per a la Jornada Mundial de la Pau

Pàg. 9 Quinze anys de solidaritat caputxina

Pàg. 21 Barcelona: jornada acadèmica sobre «El Déu de la bellesa»

Pàg. 26 Celebració del mil·lenari de l'abadia de Sant Martí del Canigó

Pàg. 27 Presentació del llibre «Cornelio» a la Llibreria Claret

L'ecumenisme de les icones

La Comunitat Ecumènica de Sant Jordi impulsa a Sant Boi de Llobregat un taller d'iconografia com a camí per a la unitat

Pàg. 20 i 21

Editorial

Compromís per al 2009

Les felicitacions per aquest nou any 2009 han anat barrejades, enguany, amb un desig de superació de l'actual crisi, associada al benestar econòmic. És comú argumentar que no podem donar cultura si l'estómac pateix fam. Tot i la veritat d'aquesta afirmació, si situem la resolució del conflicte de la pobresa en una qüestió de guanys i béns, potser el nostre afany de pau quedarà un xic reduït a apagar conflictes però no pas a mirar de resoldre'ls de soca-rel. Una mirada menys miop al problema de la pobresa ens duu a descobrir altres tipus de pobresa que estan a l'arrel del conflicte.

No en va Benet XVI assenyala en el seu missatge de la Jornada Mundial de la Pau les implicacions morals de la pobresa. Es posa així en relleu que la pau també és una qüestió moral i de resposta ètica. La nostra pobresa, doncs, està també en el fet de mesurar solament la pobresa per uns índexs d'analfabetisme cultural, menys-tenint aquell analfabetisme social, funcional i en primer lloc eticomoral i de caire espiritual. Si una societat culturalment i socialment desenvolupada la mesura pels indicadors de *ben-estar*, com ara un bon nivell d'alfabetització; una societat moralment desenvolupada inclourà també paràmetres en els quals podrem detectar el *ben-ser* de la ciutadania, un ser que el podrem percebre segons el bé, la bellesa i la veritat dels ciutadans.

D'entre els aspectes que indiquen pobresa social, que descriu Benet XVI, trobem les malalties pandèmiques. Si anem a les arrels del que fa que visquem amb certa apatia i indiferència aquestes malalties, potser descobrirem un altre tipus d'epidèmia del segle XXI, promotora de

malalts del ser, persones amb la seva *seïtat* i existència malaltissa, que reclamem més del que ens pertoca, que ens sentim amb el dret de posseir a ultrança, que acumulem tot un seguit de drets sense prendre consciència dels deures que se'n deriven. Una malaltia, la del *ser*, per a la qual ens convindran antidòts nous, indicadors de salut global, que no seran altres que els indicadors de pau i de felicitat ciutadana. Si per mesurar l'alfabetització ens basem en el nombre de lectors-escriptors, per mesurar la felicitat i la pau, quins paràmetres emprarem? Perquè Aquell de qui estàvem convençuts que ens duria la pau no deixa d'alertar-nos que «no ha vingut a portar la pau». Així doncs, ens caldrà combatre, des de la no-violència, aquestes pobreses materials, com també morals i espirituals, perquè construir una pau estable i no de tapaforsats implica remoure els fonaments de la convivència ciutadana, els fonaments de la consciència personal (la ciència sobre el propi coneixement), i per tant, pertoca el terreny de la moral i la implicació ètica com a compromís ciutadà per al 2009.

NOU PREU DE «CATALUNYA CRISTIANA»

Com a conseqüència de l'augment en els costos de diversos serveis i proveïdors relacionats amb el nostre setmanari, ens veiem obligats a augmentar-ne el preu en 10 cèntims. D'aquesta manera a partir d'aquest número, el setmanari costarà 2,20 euros. Lamentem haver de comunicar aquesta informació, i confiem en la comprensió i suport que els nostres lectors i subscriptors sempre ens han demostrat.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Estimem-nos els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu»

(1 Jn 4,7)

En temps passats, va haver-hi persones de prestigi enfrontades per les seves idees en relació amb Déu: que si consisteix en això o en allò altre, que si cal adorar-lo aquí o allà, que si s'estima més aquests ritus, ofrenes i sacrificis o d'altres, etc. Que en són de puerils i superficials aquests passatemps! Perquè com diu sant Joan en un altre context: «A Déu ningú no l'ha vist mai.» La definició més assenyada i desprovista de criteris partidistes (fruit de l'espiritualitat i l'íntima comunió amb Ell) és la que ens ofereix també

l'evangelista: Déu és «llum» i «amor». Si volem que Déu visqui en nosaltres, escoltem un cop més el que ens diu sant Joan en la seva 1a epístola: «Si nosaltres ens estimem els uns als altres, Déu roman en nosaltres i el seu amor ha arribat en nosaltres a la perfecció»; «Si algú afirmava: "Jo estimo Déu", però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu.» Per tant, siguem «llum» que dissipa les tenebres i «amor» que purifica i magnifica els cors!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

2008, un any en la vida de l'Església

Miquel Àngel Codina

En aquest any, que tot just acabem de deixar enrere, han estat nombrosos els protagonistes i els esdeveniments que han deixat una empremta

✓ **13 de gener.** Mn. Magí Mejías i Mn. Jordi Sánchez reben l'orde del presbiterat de mans de Mons. Jaume Pujol a la catedral de Tarragona.

✓ **17-19 de gener.** Dins de la celebració del 40è aniversari del Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes i de la Facultat de Teologia de Catalunya, se celebra a Barcelona un Congrés Internacional de Teologia Pastoral sobre *La parròquia, comunitat missionera*.

✓ **19 de gener.** Elecció de l'espanyol P. Adolfo Nicolás com a nou superior general de la Companyia de Jesús, que substitueix en el càrrec el P. Peter Hans Kolvenbach. Per la seva banda, Mons. Juan Antonio Martínez Camino és ordenat bisbe auxiliar de Madrid.

✓ **20 DE GENER.** Inauguració solemne de l'Any Jubilar de Tarragona, concedit per Benet XVI a l'Església de Tarragona per commemorar els 1.750 anys del martiri de sant Fructuós, bisbe, i sant Auguri i sant Eulogi, diaques, els quals van ser cremats vius a l'amfiteatre de la ciutat. Mons. Jaume Pujol presenta la carta pastoral *Tarragona: Església de Pau, seu de Fructuós*.

✓ **20 de gener.** Presa de possessió de la titularitat de la basílica de Sant Sebastià Extramurs, de Roma, per part del cardenal Lluís Martínez Sistach.

✓ **25-29 de gener.** Amb motiu dels cents anys de la mort del beat Manuel Domingo i Sol, la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans del Sagrat Cor de Jesús, fundada per aquest sacerdot tortosí, convoca un any jubilar. Mons. Xavier Salinas presideix una eucaristia per iniciar les celebracions.

✓ **27 de gener.** Mn. Gabriel Carrió, Mn. Carlos de la Fuente i Mn. Joan Muñoz són ordenats sacerdots a la basílica barcelonina de Santa Maria del Mar. La cerimònia és presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach. El mateix dia, gairebé 6.000 persones s'apleguen al Palau de Congressos de Barcelona per participar en una trobada reivindicativa en favor de la família i de la vida, convocada per la plataforma cívica Pacte per la Vida i la Dignitat.

✓ **28 de gener.** Lliurament dels premis Bravo! 2007 a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola. Entre els

inesborrable a la vida eclesial. En la memòria tant individual com col·lectiva quedaran gravats per sempre noms com els del P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat, o Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, que el 2008 ens han deixat, i efemèri-

guardonats, Mons. Fernando Sebastián, arquebisbe emèrit de Pamplona, i la Setmana de Cinema Espiritual, una iniciativa de Mn. Peio Sánchez.

✓ **2 de febrer.** L'episcopat català i la junta permanent de la Unió de Religiosos de Catalunya celebren a Sallent un dels actes més representatius del bicentenari del naixement de sant Antoni Maria Claret: una eucaristia al temple de la seva casa natal.

✓ **4 de febrer.** Presentació del llibre *La canya de pescar*, de Mn. Ramon Prat, al Seminari Conciliar de Barcelona.

✓ **9-10 de febrer.** Per primer cop en la història de l'Església, el Vaticà organitza un congrés sobre la dona, impulsat pel Pontifici Consell per als Laics.

✓ **10 de febrer.** Mor Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, als 95 anys. De tarannà humil, es caracteritzava pel seu amor i servei a l'Església. Està enterrat a la cartoixa de Montalegre.

✓ **11 DE FEBRER.** Uns 70.000 pelegrins assisteixen a Lourdes a la missa de commemoració del 150è aniversari de l'aparició de la Mare de Déu a la jove Bernadeta Soubirous. Durant tot l'any s'organitzen múltiples actes de celebració amb motiu de l'Any Jubilar. El lema recorda les paraules de Maria: «Veniu a beure i a rentar-vos a la font!»

✓ **13 de febrer.** «Mares sanes, dret i esperança», lema de la campanya d'enguany de Mans Unides.

✓ **14 de febrer.** La revista *Vida Nueva* celebra el seu 50è aniversari i organitza a Madrid el seminari «L'Església a Espanya, avui».

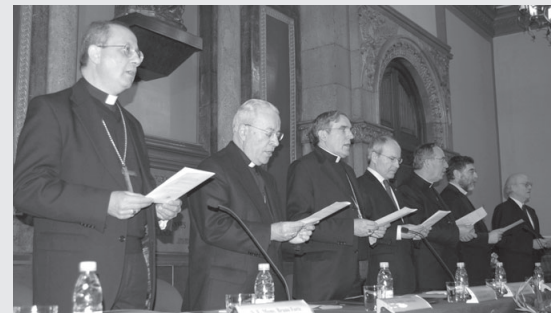
✓ **19 de febrer.** Presentació del llibre *Monges*, de l'escriptora Laia de Ahumada, a Barcelona.

✓ **25-27 de febrer.** XXIX Trobada dels rectors de santuaris de Catalunya i Balears a Tortosa.

✓ **27 de febrer.** *Portal Obert*, la revista del Seminari Conciliar de Barcelona, celebra el seu 25è aniversari amb una exposició i una missa d'acció de gràcies.

✓ **29 de febrer.** Mons. Paulos Faraj Rahho, arquebisbe

des tan rellevants com l'Any Jubilar de Tarragona o el Sínode de Bisbes del Vaticà. Repassem ara els fets més rellevants esdevinguts durant l'any 2008 des d'un punt de vista cronològic i que setmanalment han anat apareixent a les pàgines de *Catalunya Cristiana*.

✓ **25 DE FEBRER.** Acte central del 40è aniversari de la Facultat de Teologia de Catalunya al Seminari Conciliar de Barcelona, amb la presència de nombroses autoritats civils i eclesiàstiques. El cardenal Lluís Martínez Sistach demana que la societat catalana sigui més permeable «a una teologia catòlica oberta i cordial, rigorosa i dialogant, en plena comunió de fe però alhora plena d'amor pel món que l'envolta».

catòlic caldeu de Mossul, és segrestat per un grup d'homes armats després de celebrar un Via Crucis a l'església de l'Esperit Sant. Tot i les repetides crides per al seu alliberament, dues setmanes després apareix el cos sense vida de l'home que havia treballat intensament per la pau i la reconciliació a l'Iraq.

✓ **3-7 de març.** L'arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio M. Rouco, és elegit nou president de la Conferència Episcopal Espanyola. Substitueix en el càrrec Mons. Ricardo Blázquez, bisbe de Bilbao.

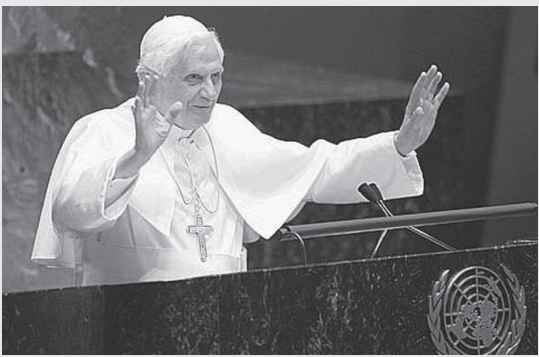
✓ **9 de març.** En el Dia del Seminari, Mn. Pau Bellido i Mn. Juan Pablo Esteban reben l'ordenació sacerdotal a la catedral de Santa Maria d'Urgell de mans de Mons. Joan Enric Vives.

✓ **12 DE MARÇ.** Mor el P. Cassià M. Just al monestir de Santa Maria de Montserrat, als 81 anys. Abat de Montserrat entre els anys 1966 i 1989, sempre va destacar per la seva fidelitat a l'Evangeli i pel seu tarannà obert i pacificador. Dos dies més tard, el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, presideix la missa exequial, en presència d'una nombrosa representació de la societat civil, política i religiosa catalana.

(Continua a la pàgina següent)

- ✓ **14 de març.** Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars, mor als 88 anys. «Un cant a l'amor de Déu.» Així defineix el cardenal Tarcisio Bertone, secretari de l'Estat vaticà, la vida d'aquesta gran dona en el seu funeral.
- ✓ **25 de març.** La Congregació Salesiana celebra a Roma el 26è Capítol General, on és reelegit el mexicà Pascual Chávez com a rector major dels Salesians. El mateix dia s'inicien els actes del mil·lenari de la basílica de Santa Maria de Mataró.
- ✓ **29 de març.** Celebració d'una eucaristia a l'església barcelonina del Sagrat Cor de Casp, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, per commemorar el 40è aniversari de Justícia i Pau, una entitat catòlica que treballa en la defensa dels drets humans i que lluita contra l'exclusió social.
- ✓ **2 d'abril.** En presidir una eucaristia solemne pel tercer aniversari de la mort de Joan Pau II, Benet XVI demana a l'Església de seguir els ensenyaments i l'exemple del Pontífex polonès. Davant de 40.000 persones congregades a la plaça de Sant Pere, el Papa destaca del seu antecessor la «sensibilitat espiritual i mística excepcional».
- ✓ **7 d'abril.** Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa i president de la Subcomissió Episcopal de Catequesi, presenta a Madrid el nou catecisme de la Conferència Episcopal Espanyola: *Jesús és el Senyor*.
- ✓ **10 d'abril.** L'abadia benedictina de Montserrat és el punt d'una trobada internacional de líders religiosos i personalitats de la societat civil, que signen una declaració en què conviden a trencar el binomi «violència i religió».
- ✓ **11-12 d'abril.** Organitzat el X Simposi de la Fundació Claret. Sota el títol *Comunicar l'experiència cristiana avui: nous camins a recórrer*, s'aposta per una Església més propera a la gent i més creativa en el llenguatge.
- ✓ **13 d'abril.** Celebració de la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Enguany el lema era «Les vocacions al servei de l'Església-missió». Per la seva banda, Mn. Elies Ferrer és ordenat prevere a l'església de Santa Maria de Pineda de Mar, de mans de Mons. Carles Soler.

- ✓ **15-20 D'ABRIL.** Viatge apostòlic de Benet XVI als Estats Units, sota el lema «Crist, la nostra esperança». El Sant Pare parla sobre llibertat, veritat, pau, esperança i drets humans en una visita que el du a llocs tan emblemàtics com la seu de les Nacions Unides o la Zona Cero de Nova York, devastada pels atemptats del 2001, on fa una pregària en memòria de les víctimes.

- ✓ **19 d'abril.** Traspàs del cardenal Alfonso López Trujillo, president del Pontifici Consell per a la Família, a Roma als 72 anys. El substitueix en el càrrec el cardenal Ennio Antonelli. El mateix dia, Tarragona, dins del marc de l'Any Jubilar, acull la II Jornada de Mestres i Professors de Religió Catòlica a Catalunya, amb l'assistència d'unes 500 persones.
- ✓ **22 d'abril.** Presentació del llibre *Nació i magisteri pontifici*, de Mn. Antoni M. Oriol i Tataret, al Col·legi d'Advocats de Barcelona.

- ✓ **26 d'abril.** Lliurament dels premis del Concurs Bíblic a totes les diòcesis catalanes, una iniciativa pedagògica que organitza anualment el Grup Avant de Terrassa, de la Federació de Cristians de Catalunya.
- ✓ **27 d'abril.** Benet XVI ordena 29 nous capellans de la diòcesi de Roma a la basílica de Sant Pere del Vaticà.
- ✓ **2-4 de maig.** Se celebra a Barcelona el I Congrés Internacional Christifideles Laici amb l'objectiu de renovar el compromís missioner i evangelitzador d'aquest moviment eclesial. Hi assisteixen més de tres-cents persones.
- ✓ **3 de maig.** Beatificació de la mare Maria Magdalena del 'Encarnació, fundadora de les Adoratius Perpèties del Santíssim Sagrament, a l'església de Sant Joan del Laterà, a Roma.
- ✓ **4 de maig.** Celebració de la XLII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, sota el lema «Buscar la veritat per compartir-la. Els mitjans de comunicació: entre el protagonisme i el servei a la societat».

- ✓ **11 DE MAIG.** Més de 3.000 persones s'apleguen a la Fira de Sabadell per proclamar solemnement la Mare de Déu de la Salut com a patrona de la diòcesi de Terrassa. Mons. Josep Àngel Saiz presideix la celebració, que posa la jove diòcesi egarenca sota l'empara i protecció de Maria.

- ✓ **15-17 de maig.** El Seminari Conciliar de Barcelona acull el Simposi Internacional sobre «La recerca del Jesús històric», organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya en el marc del seu 40è aniversari, amb experts de prestigi d'arreu del món. Durant els mateixos dies té lloc el Congrés Internacional sobre Família i Societat, impulsat per la Universitat Internacional de Catalunya, sota el lema «La família, paradigma de canvi social».
- ✓ **17 de maig.** Mons. Javier Echevarría, prelat de l'Opus Dei, dins dels actes de la seva estada a Catalunya, visita el col·legi Viaró de Sant Cugat del Vallès. Un acte que congrega més de 12.000 persones.
- ✓ **31 de maig.** Després de 113 anys de permanència ininterrompuda, les Filles de Sant Josep, conegudes com a Josefines, han d'abandonar la seva comunitat a Lleida per traslladar-se a la casa que la congregació té a Manresa.
- ✓ **7 de juny.** S'inicia la culminació de l'interior del temple expiatori de la Sagrada Família, de Barcelona. Se'n preveu per a l'any 2010 l'obertura al culte.
- ✓ **12 de juny.** Es presenta al Vaticà l'*Instrumentum laboris*, el document de feina de cara al Sínode de Bisbes del mes d'octubre. El mateix dia se celebra al Seminari Conciliar de Barcelona un acte commemoratiu del 50è aniversari del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.
- ✓ **15 de juny.** Mn. Juan Carlos Mandje rep l'ordenació sacerdotal de mans de Mons. Xavier Salinas a la catedral de Lleida. En el mateix dia, Lluís Magriñà inicia la seva tasca com a provincial dels Jesuïtes de Catalunya i a Ripoll té lloc la commemoració del

mil·lenari del nomenament d'Oliba com a abat de Cuixà i Ripoll.

- ✓ **15-22 de juny.** Celebrat a Quebec el 49è Congrés Eucarístic Internacional, sota el lema «L'Eucaristia, do de Déu per a la vida del món».
- ✓ **19 de juny.** *Catalunya Cristiana* arriba al número 1.500. Coincidint amb aquesta efemèride, s'anuncia la digitalització dels seus exemplars des del primer número, que va sortir al carrer el 1979.
- ✓ **19-21 de juny.** Tarragona és la seu del Congrés Internacional «Pau, Fructuós i el cristianisme primitiu a Tarragona», que s'emmarca dins dels actes de l'Any Jubilar, amb la presència d'experts d'arreu del món. La hipotètica visita de sant Pau a Hispània és un dels temes tractats.
- ✓ **21 de juny.** Mons. Fouad Twal és nomenat nou patriarca de Jerusalem, en substitució de Mons. Michel Sabbah, que ha exercit el càrrec durant vint anys.
- ✓ **22 de juny.** El cardenal Lluís Martínez Sistach ordena prevere Mn. Miquel Ramón Fuentes a la catedral de Barcelona.

- ✓ **28 DE JUNY.** Benet XVI inaugura oficialment l'Any Paulí a la basílica de Sant Pau Extramurs de Roma, que se celebra fins al 29 de juny de 2009, amb motiu del bimil·lenari del naixement de l'anomenat «apòstol dels gentils». El Papa convida tothom a conèixer i difondre la figura de Pau i la seva obra. L'obertura del Jubileu es caracteritza per la seva dimensió ecumènica.

- ✓ **28 de juny.** El P. Àngel Asurmendi pren possessió com a nou provincial de la Inspecció Salesiana de la Mare de Déu de la Mercè, que comprèn Catalunya, les Illes Balears, Osca i Andorra.
- ✓ **30 de juny.** Nomenament de Mons. Juan del Río Martín com a nou arquebisbe castrense a Espanya. El mateix dia, els bisbes Xavier Salinas i Alfonso Milián signen un acord per tal d'arribar a la fi del litigi per les obres d'art del Museu Diocesà de Lleida reclamades per Aragó.
- ✓ **30 de juny-2 de juliol.** El Seminari salesià Martí-Codolar de Barcelona acull les VII Jornades Interdiocesanes de Catequesi, sota el lema «Família i catequesi».
- ✓ **9 de juliol.** Nomenament del jesuïta mallorquí Luis Francisco Ladaria com a nou secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.
- ✓ **16 de juliol.** Benet XVI nomena Mons. Joan Piris nou bisbe de Lleida, el qual tanca el període d'administració apostòlica encarnada pel bisbe de Tortosa, Xavier Salinas. El Sant Pare també nomena Mn. Francesc Pardo nou bisbe de Girona, que substitueix Mons. Carles Soler Perdigó.

✓ **15-20 de juliol.** Sota el lema «Rebreu la força de l'Esperit Sant i sereu testimonis meus», la XXIII Jornada Mundial de la Joventut se celebra a Sydney (Austràlia) amb la tercera persona de la Santíssima Trinitat com a gran protagonista. Mig milió de joves acullen els missatges de Benet XVI, marcats novament per una gran profunditat i bellesa teològiques.

✓ **25 de juliol.** S'inaugura i beneeix solemnement al barri badaloní de Bufalà el temple parroquial de Sant Francesc d'Assís. El cardenal Lluís Martínez Sistach presideix la cerimònia.

✓ **25 de juliol-1 d'agost.** Té lloc el XIX Capítol General de les Germanes Carmelites de Sant Josep a Prats de Cerdanya. La M. Gabriela-Gaudencia Serna és reelegida superiora general.

✓ **1 d'agost.** Amb una solemne eucaristia presidida per Mons. Jaume Traserra, comencen els actes del 550è aniversari de les aparicions de la Mare de Déu del Miracle, sota el lema «Veniu, revivim el miracle».

✓ **3 d'agost.** Es compleixen trenta anys de la mort de Pau VI. El cardenal Giovanni Battista Re recorda el «magisteri profètic», el testimoni i el llegat fecund del papa Montini.

✓ **10 d'agost.** Es commemoren els 1.750 anys del martiri del diaca sant Llorenç, titular de la catedral de Sant Feliu de Llobregat. Mons. Agustí Cortés presideix una missa solemne.

✓ **20 d'agost.** Davant de la tragèdia viscuda a l'aeroport de Barajas a causa de l'accident d'un avió, l'Església expressa el seu dolor i prega per les víctimes i els familiars.

✓ **24-30 d'agost.** Sota el lema «O protagonistes o res», se celebra el XXIX Meeting per a l'amistat entre els pobles, organitzat pel moviment eclesial Comunió i Alliberament a Rímíni.

✓ **4-5 DE SETEMBRE.** El Centre de Pastoral Litúrgica posa un brillant colofó al seu 50è aniversari amb la celebració del I Congrés Internacional de Litúrgia de Barcelona, sota el lema «El segle de la litúrgia». Més de 200 liturgistes europeus hi participen.

✓ **7 de setembre.** El cardenal Lluís Martínez Sistach és nomenat fill adoptiu del municipi mallorquí de Banyalbufar. Durant la seva joventut, l'arquebisbe de Barcelona va passar alguns estius en aquesta localitat.

✓ **12-15 de setembre.** Primera visita oficial de Benet

XVI a França amb motiu dels 150 anys de les aparicions de la Mare de Déu a santa Bernadeta. El Papa defineix Lourdes com una «terra de llum».

✓ **16 de setembre.** Nomenament de Mn. Jaume Aymar com a nou director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, en substitució de Mn. R. Octavi Sánchez, després d'haver estat nou anys al capdavant del setmanari i de l'emissora.

✓ **17 de setembre.** Mor, als 91 anys, Mons. José María Cirarda, arquebisbe emèrit de Pamplona.

✓ **21 de setembre.** Mons. Joan Piris pren possessió com a bisbe de Lleida a la catedral nova. «El meu desig és ser un bon cristià i ajudar els meus germans de Lleida a ser-ho», diu en la seva homilia.

✓ **28 de setembre.** Mn. Joan Antoni Castillo rep l'orde del presbiterat de mans de Mons. Romà Casanova a la catedral de Vic.

✓ 3 D'OCTUBRE.

Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona i vicepresident del Patronat de la Fundació Catalunya Cristiana, mor als 78 anys a Barcelona. Quinze dies abans havia patit un vessament cerebral a la casa d'espiritualitat del Miracle. El seu funeral, celebrat a la catedral de Barcelona, aplega una multitud de persones que el van conèixer i el van estimar. Totes coincidien a destacar el tarannà dialogant, conciliador i obert del bisbe Carrera.

✓ **5-26 D'OCTUBRE.** Celebració de la XII Assemblea del Sínode dels Bisbes al Vaticà, sota el lema «La Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església». La presència femenina és un dels trets característics d'aquesta trobada eclesial. Entre els temes que es tracten, destaquen la importància de la *lectio divina* i la urgència de promoure-la o les persecucions dels cristians en zones conflictives.

✓ **10 d'octubre.** Nomenament de Mons. Jesús Catalá com a nou bisbe de Màlaga, en substitució de Mons. Antonio Dorado.

✓ **12 d'octubre.** Benet XVI canonitza quatre nous sants al Vaticà: Gaietà Errico, Maria Bernarda Bütler, Alfonsa de la Immaculada Concepció i Narcisa de Jesús Martillo Morán.

✓ **14 d'octubre.** Inauguració del curs acadèmic 2008-2009 de la Fundació Balmesiana. Després de vint-i-sis anys com president-director, el P. Pere Suñer passa el relleu al P. Josep M. Benítez.

✓ **20 d'octubre.** Inauguració de les noves instal·lacions

Guérin, a la basílica de Lisieux (França).

✓ **19 D'OCTUBRE.** Mons. Francesc Pardo pren possessió com a bisbe de Girona a la catedral. «Us vull servir com a bisbe, ajudeu-me a ser-ho; us estimo com a germà i des d'avui també sóc un gironí», diu en la seva homilia. El mateix dia són beatificats els pares de santa Teresina de Lisieux, Louis Martin i Zélie

de la Llibreria Claret a Barcelona, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach.

✓ **26 d'octubre.** És ordenat prevere Mn. Jordi Tres, de mans de Mons. Agustí Cortés, a la catedral de Sant Llorenç, a Sant Feliu de Llobregat.

✓ **27 d'octubre.** El Centre d'Estudis Pastorals obre el nou curs acadèmic, que coincideix amb el seu 40è aniversari.

✓ **28-30 d'octubre.** Roma acull el Congrés Internacional «Crist-Església-Home. El Vaticà II en el pontificat de Joan Pau II», amb motiu del 30è aniversari de l'elecció de Karol Wojtyła com a successor de sant Pere.

✓ **4-6 de novembre.** Se celebra a Roma el primer Fòrum Catolicoislàmic, del qual surt una declaració conjunta a favor dels drets humans.

✓ **13 de novembre.** Nomenament de Mons. Juan José Asenjo com a arquebisbe coadjutor de Sevilla.

✓ **16 de novembre.** La comunitat de germanes clarisses, que durant més de set segles han tingut cura del santuari de la Mare de Déu de la Serra, abandonen Montblanc per integrar-se al monestir que la congregació té a Reus.

✓ **16-18 de novembre.** Nicòsia (Xipre) és la seu de la Trobada Internacional de Pregària per la Pau, promoguda per la Comunitat de Sant'Egidio.

✓ **24-28 de novembre.** Mons. Juan Antonio Martínez Camino és reelegit secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola, dins del marc de la XCII Assemblea Plenària.

✓ **5 de desembre.** Mor Alexis II, patriarca de Moscou i de totes les Rússies i primat de l'Església ortodoxa russa, als 79 anys.

✓ **9 de desembre.** Nomenament del cardenal Antonio Cañizares com a nou prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, que substitueix en el càrrec el cardenal Francis Arinze.

✓ **5-8 de desembre.** Amb motiu de l'Any Jubilar de Sant Fructuós, Tarragona acull la XXIII Trobada-Peregrinació dels Diaques Permanents de les diòcesis espanyoles.

✓ **12 de desembre.** Presentada a l'Oficina de Premsa de la Santa Seu la instrucció *Dignitas personae* sobre algunes qüestions de bioètica, de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. En aquest mateix dia, mor el sacerdot, periodista i educador Joan Alemany i Esteve, fundador i director de l'Escola de Periodisme de l'Església.

✓ **13 de desembre.** Entrada en vigor de l'acord entre la Santa Seu i Andorra, signat el 17 de març d'enguany. Mons. Joan Enric Vives assenyala en nom de la delegació andorrada desplaçada fins al Vaticà la importància històrica d'aquest acord.

✓ **14 de desembre.** Mn. Lluís Tollar rep l'orde del presbiterat de mans de Mons. Jaume Traserra a la catedral de Solsona.

església en el món

Vaticà

Anàlisis i propostes del Papa davant de la crisi econòmica

■ Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 2009

Zenit

Ciutat del Vaticà

L'obsessió dels agents financers per aconseguir guanys molt grans a curt termini és una cosa perillosa per a tothom, començant pels mateixos interessats, denuncia Benet XVI. El Papa analitza el paper de la finança a l'actual panorama econòmic en el missatge escrit amb motiu de la Jornada Mundial de la Pau (1 de gener de 2009), titulat *Combatre la pobresa, construir la pau*.

«Una finança restringida a curt o curtíssim termini arriba a ser perillosa per a tothom, també per a qui aconsegueix beneficiar-se'n durant les fases d'eufòria financera», adverteix el Pontífex. Benet XVI considera que el combat de la pobresa ha de tenir en compte necessàriament el context de la globalització. El Papa no condemna les finances, sinó que els atribueix un paper important per a la promoció del desenvolupament. «La funció objectivament més important de les finances, sostenir a llarg termini la possibilitat d'inversions i, per tant, el desenvolupament, es manifesta avui molt fràgil: es ressenteix dels efectes negatius d'un sistema d'intercanvis financers —en el pla nacional i global— basat en una lògica a molt curt termini, que cerca l'increment del valor de les activitats financeres i es concentra en la gestió tècnica de les diferents maneres de risc.»

Segons el Papa, «la crisi recent demostra també que l'activitat financera està guiada a vegades per criteris merament autoreferencials, sense consideració del bé comú a llarg termini». «La reducció dels objectius dels operadors

A la Jornada de la Pau, el Papa reflexiona sobre la crisi econòmica.

financers globals a un curtíssim termini de temps redueix la capacitat de les finances per dur a terme la seva funció de pont entre el present i el futur, amb vista a sostenir la creació de noves oportunitats de producció i de feina a llarg termini.»

En aquest context, Benet XVI creu que cal un «marc jurídic eficaç per a l'economia», que permeti «a la comunitat internacional, i en particular als països pobres, descobrir i posar en pràctica solucions coordinades per afrontar aquests problemes». El Bisbe de Roma exigeix «també incentius per crear institucions eficients i participatives, així com ajudes per lluitar contra la criminalitat i promoure una cultura de la legalitat». Ara bé, alerta sobre «les polítiques marcadament assistencialistes», per con-

siderar que és innegable que «són a l'origen de molts fracassos en l'ajuda als països pobres».

El Pontífex assegura que en aquesta recerca de solucions és important tenir en compte el just i necessari valor del benefici, fins i tot en la «lluita contra la fam i la pobresa absoluta». «Des d'aquest punt de vista, no cal fer-se il·lusions pensant que una política de pura redistribució de la riquesa existent resolgui el problema de manera definitiva.» Així, subratlla, «el valor de la riquesa en una economia moderna depèn de manera determinant de la capacitat de crear rèdit present i futur». Per això, posa en relleu que «la creació de valor resulta un vincle ineludible, que cal tenir en compte si es vol lluitar de manera eficaç i duradora contra la pobresa material».

El Centre Televisiu Vaticà fa 25 anys

Católico Digital / Ciutat del Vaticà

Benet XVI va rebre els membres del Centre Televisiu Vaticà (CTV) i els va dir que vol que la vida de l'Església, i en particular del Vaticà, estigui present en àudio, text i vídeo a internet. Va ser un dels consells i peticions que va deixar als directius i treballadors del CTV en rebre'ls juntament amb els seus familiars en audiència amb motiu dels seus 25 anys de fundació. El Papa va reconèixer que «avui internet fa una crida a una integració cada vegada més gran de la comunicació escrita, sonora i visual, i llança un repte a ampliar i intensificar les formes de col·laboració entre els mitjans de comunicació que estan al servei de la Santa Seu».

En les seves paraules de salutació al Papa, el pare Federico Lombardi, s.j., director del CTV i Ràdio Vaticana, va explicar que el CTV «és una realitat de petites dimensions, però amb una gran missió», indicada pel seu estatut: «Contribuir a l'anunci universal de l'Evangelí, documentant amb les imatges televisives el ministeri pastoral del Summe Pontífex i les activitats de la Seu Apostòlica.» El centre, va aclarir el seu director, no és «una estació de televisió amb una programació pròpia, sinó un centre de producció que enregistra i posa a disposició de les televisions d'arreu del món les imatges de l'activitat del Sant Pare en directe o enregistrades». En un any, el CTV transmet en directe uns 230 esdeveniments i arxiva unes dues mil hores d'enregistrament. El pare Lombardi va agrair la disponibilitat del Sant Pare per deixar-se enregistrar per les càmeres del CTV en les seves activitats: «El nostre ull no és indiscret; la imatge que difonem vol estar sempre al servei coherent del seu missatge, respondre a l'expectativa d'inombrables persones que volen escoltar-lo i veure els seus gestos, l'expressió intensa, paternal i gentil del seu rostre, mentre prega i mentre ens adreça la paraula. Persones que demanen ser confirmades en la fe, encoratjades en el seu camí.»

Campanya nadalenca vaticana per als malalts de sida

Zenit / Ciutat del Vaticà

«Ajuda'ns a ajudar. Nosaltres som un pont», va dir el cardenal Javier Lozano Barragán, president del Consell Pontifici per a la Salut, en presentar la campanya nadalenca que realitza aquest dicasteri vaticà a través de la fundació El Bon Samarità, per ajudar els malalts de sida al món. El purpurat mexicà va explicar que des del 1994 aquesta campanya ha ajudat desenes de països, especialment a l'Àfrica, a adquirir fàrmacs destinats a persones que no tenen recursos per tractar les seves malalties. Aquesta obra social pretén que, amb deu euros, cada donant pugui contribuir al subministrament d'antiretrovirals; diners que, segons Lozano Barragán, «van immediatament a Ghana, Nigèria, Zim-

bawe, Zàmbia, perquè allí tenim innombrables peticions per ajudar els malalts de sida que estan morint».

Cada col·laboració, va assegurar, representa la «llum d'un estel a l'arbre de la vida». Segons el cardenal, l'any passat la campanya va recaptar 28.000 euros i 40.000 dòlars. Durant aquest any el dicasteri ha enviat a l'Àfrica 119 milions de dòlars en fàrmacs antiretrovirals. Lozano Barragán va assegurar que l'any passat, els malalts de sida sumaven 33 milions, dels quals el 45% són joves entre 15 i 24 anys i 2 milions són infants. Dels centres que atenen els malalts de sida arreu del món, un 44% són gestionats pels governs, un 27% per l'Església, un 18% per ONG, un 11% per altres institucions religioses i un 8% per diferents entitats.

OPINIÓ

Educant fills

Mons. Ramón de la Rosa*

La correcció, tothom ho sap, forma part de l'educació, i la correcció és també una manifestació d'amor i d'estima a una persona, i cal tenir en compte que quan un pare corregeix un fill sempre s'ha de preguntar: no feia jo mateix el que ara estic corregint al meu fill?, ja que els fills repeteixen tantes vegades el que els pares fan i els pares diuen; més encara, a vegades la correcció de paraules contradiu la conducta dels mateixos pares; aquest fet fa pensar i qüestiona els pares. La correcció ha de ser no només de paraula, sinó que ha d'estar acompanyada del testimoni de la vida; també es

pot dir el mateix pel que fa als dominicans, quan els dominicans diem: els dominicans són tal o qual cosa, normalment pensem que els altres fan això a què ens referim, però cal preguntar-se un mateix: no estaré jo fent el mateix que estic corregint als dominicans? Per això hem de mirar-nos a nosaltres mateixos en educar els fills i en parlar davant dels altres; les paraules han d'anar acompanyades de la conducta, perquè sempre caldrà repetir: les paraules mouen, però els exemples arrossegueuen, també, no cal dir-ho, en l'educació dels fills.

* Arquebisbe de Santiago de los Caballeros (República Dominicana)

VATICÀ

Benet XVI advoca per «una ecologia de l'home»

■ El Papa fa balanç de l'any 2008 en el seu discurs a la cúria vaticana

Zenit

Ciutat del Vaticà

La defensa de la natura no és quelcom accessori per a l'Església, sinó que forma part de la seva natura, va dir Benet XVI, aclarint, però, que es tracta d'una «ecologia de l'home». Així ho va explicar en el llarg i extens discurs que va dirigir als membres de la cúria romana amb els quals va mantenir la tradicional trobada d'intercanvi de felicitacions amb motiu del Nadal. L'Església, va assegurar, «no només ha de defensar la terra, l'aigua, l'aire, com a dons de la creació que pertanyen a tothom. També ha de protegir l'home contra la seva pròpia destrucció». «Cal que hi hagi alguna cosa com una ecologia de l'home, entesa en el sentit just», va assenyalar. Aquesta ecologia humana, va afirmar, es basa en el respecte dels gèneres, masculí i femení, que formen part de la natura humana.

El Bisbe de Roma ho va dir amb aquestes paraules: «Quan l'Església parla de la naturalesa de l'ésser humà com a home i dona i demana que es respecti aquest ordre de la creació, no està exposant una metafísica superada.» Es tracta, va comentar, «de la fe en el Creador i de l'escolta del llenguatge de la creació, el menyspreu del qual significaria una autodestrucció de l'home i, per tant, una destrucció de l'obra mateixa de Déu». El Pontífex va advertir de la manipulació que té lloc en fòrums nacionals i internacionals quan s'altera el terme «gender» (gènere). Sovint s'utilitzen termes com «orientació sexual» o «identitat de gènere» per mirar que es reconegui el pretès «matrimoni» homosexual. «Allò que sovint s'expressa i s'entén com a terme "gender", se sintetitza en definitiva en l'autoemancipació de l'home de la creació i del Creador. L'home vol fer-se pel seu compte, i decidir sempre i exclusivament només sobre allò que l'afecta», va constatar el Papa. Però d'aquesta manera, va advertir, «viu contra la veritat, viu contra l'Esperit creador». «Forma part de l'anunci que ha d'oferir l'Església, el testimoni a favor de l'Esperit creador

present a la natura en el seu conjunt i de manera especial a la natura de l'home creat a imatge de Déu», va posar en relleu.

Sínodo sobre la Paraula

El Sínodo dels bisbes celebrat el passat octubre ha significat l'ocasió d'«experimentar que a l'Església hi ha una Pentecosta també avui», va explicar Benet XVI. En la seva extensa intervenció, el Papa va assenyalar que el Sínodo, juntament amb els viatges als Estats Units, França i Austràlia, i l'inici de l'Any Paulí, han

encara està incompleta: hi ha una multitud de llengües que encara esperen la Paraula de Déu continguda a la Bíblia», va afegir.

El més important del Sínodo, va subratllar Benet XVI, és «redescobrir allò que en el dia a dia sovint donem per descomptat: el fet que Ell, tot i que amb paraules humanes, parla en persona i podem escoltar-lo i, en l'escolta, aprendre a conèixer-lo i a comprendre'l». La Paraula de Déu «es dirigeix a cadascú de nosaltres, parla al cor de cadascú. (...) Mai podrem esgotar-la completament, té quel-

El Papa va rebre la cúria vaticana.

suposat un dels eixos d'aquest 2008. Aquesta Pentecosta s'ha d'entendre en dos sentits, va explicar el Bisbe de Roma. Per una banda, «l'Església parla en moltes llengües, ja que s'hi representen totes les llengües importants del món». Però també s'ha d'entendre en el seu aspecte més profund: «Hi són presents les múltiples formes d'experiència de Déu i del món, la riquesa de les cultures, i només així apareix l'amplitud de l'existència humana i, a partir d'ella, l'amplitud de la Paraula de Déu.» «Amb tot, hem comprès que Pentecosta encara està "en camí",

com nou a dir a cada generació». El Pontífex va expressar el seu desig que «les experiències i els èxits del Sínodo influeixin eficaçment en la vida de l'Església». Especialment va assenyalar com a punts importants «la relació personal amb les Sagrades Escripcions, sobre la seva interpretació en la litúrgia i en la catequesi, com també en la investigació científica, perquè la Bíblia no es quedi en una paraula del passat, sinó que la seva vitalitat i actualitat siguin llegides i revelades en l'amplitud de dimensions dels seus significats».

Benet XVI va destacar com a moments importants del Sínodo la intervenció del patriarca de Constantinoble, Bartomeu I, i el discurs del rabí en cap de Haifa, Shear-Yashuv Cohen. Així mateix, va recordar «els commovedors testimonis de fidels laics de tot arreu, que no només viuen la Paraula de Déu, sinó que també pateixen per ella». En resum, «hem vist que el missatge de l'Escriptura no roman en el passat ni pot quedar-hi tancat: Déu, en el fons, parla sempre al present, i només quan hàgim descobert aquest "present" de Déu que ara ens crida haurem escoltat la Bíblia plenament».

JMJ'08

Benet XVI també es va referir a les Jornades Mundials de la Joventut (JMJ), celebrades a Sydney, i va afirmar que d'aquestes Jornades «brolla una alegria que no és comparable a la d'un festival de rock». Tot i que molts han intentat explicar aquest fenomen, va afirmar, «la peculiaritat d'aquestes Jornades i el particular caràcter de la seva alegria, de la seva força creadora de comunió, no troba explicació». «Anàlisis en voga tendeixen a considerar aquestes Jornades com una variant de la cultura juvenil moderna, com una espècie de festival rock modificat en sentit eclesial, amb el Papa com a estrella», va advertir el Bisbe de Roma. «Fins i tot algunes veus catòliques van en aquesta direcció.» Per als primers, «aquests festivals serien en el fons sempre el mateix, i així hom pensa poder obviar la pregunta sobre Déu»; per als segons, es tracta d'«un gran espectacle, fins i tot bonic, però de poc significat per a la pregunta sobre la fe i sobre la presència de l'Evangelí en el nostre temps». «Serien moments d'un èxtasi festiu, que al cap i a la fi ho deixaria tot com estava, sense influir de manera més profunda en la vida.»

Benet XVI, però, va refusar aquesta interpretació: «El Papa no és l'estrella al voltant de la qual gira tot. Ell és totalment, i solament vicari. Remet a l'Altre, que és enmig de nosaltres.» Les JMJ, va afirmar, constitueixen «la culminació d'un llarg camí» dels joves, un «llarg camí exterior i interior». «Ell és present, Ell entra enmig nostre. S'ha obert el cel i això fa lluminosa la terra. Això és el que fa alegre i oberta la vida i el que ens uneix, amb una alegria que no és comparable a la d'un festival de rock», va admetre.

Fixats els temes per a les properes JMJ

SIC / Ciutat del Vaticà

Benet XVI ha fixat els temes de les tres pròximes Jornades Mundials de la Joventut (JMJ), per afavorir l'itinerari espiritual que culminarà amb la celebració internacional prevista a Madrid, del 16 al 21 d'agost de 2011. Per a la XXIV JMJ de 2009, el lema escollit és «Hem posat la nostra esperança en el Déu viu» (1Tm 4,10); per a la XXV JMJ de 2010, «Mestre bo, què he de fer per heretar la vida eterna?» (Mc 10,17), i per a la XXVI JMJ de 2011, «Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe» (Col 2,7).

ESpanya

Enrique Losada, nou secretari general de la Confer

Ivicon / Madrid

El religiós dels Sagrats Cors Enrique Losada ha estat nomenat nou secretari general de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer) en la reunió que la Junta Directiva d'aquesta institució va celebrar el 19 de desembre. Losada substituirà en el càrrec la religiosa de la Compassió Leonor García, que va ser secretària general des de novembre de 2002 fins el juny d'enguany. Enrique Losada és un reli-

giós de la Congregació dels Sagrats Cors de Jesús i de Maria, on va professar fa quaranta anys. Va néixer a Madrid el 1950 i va estudiar Filosofia i Teologia a Burgos i El Escorial. Continua la seva formació d'Història a la Universitat Complutense de Madrid i de Teologia a la Pontifícia de Salamanca i a la Universitat de Comillas. És llicenciat en Història i en Estudis Eclesiàstics. Va ser ordenat sacerdot el 1976. Losada ha exercit serveis en el món de l'ensenyament,

en la formació inicial dels professors temporals de la seva congregació i en la pastoral parroquial. Així mateix, ha estat durant sis anys superior provincial d'una de les províncies que la congregació té a Espanya i dotze anys superior general de la congregació, tot residint a Roma. Després del seu servei com a superior general, es va traslladar a les Filipines per ajudar a la formació dels germans asiàtics, a la comunitat interprovincial de Manila.

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

L'Església de Bénin, pinzellades d'un missioner

José Ramón Carballada *

Escrib amb gust aquestes línies sobre l'Església de Bénin per a *Catalunya Cristiana*, perquè en aquest any 2009 celebrem el 150è aniversari de la mort de Mons. De Brésillac, que va fundar la Societat de Missions Africanes (SMA) amb la il·lusió d'evangelitzar l'antic Dahomey, actual Bénin, que no va arribar a veure, ja que va morir a Serra Leone al cap de poques setmanes d'haver-hi arribat. Per aquelles dates un missioner francès, el P. Papetard, i el capellà Ramon Oliveró, de la diòcesi de Barcelona, recaptaven fons a Espanya per fer possible aquesta missió.

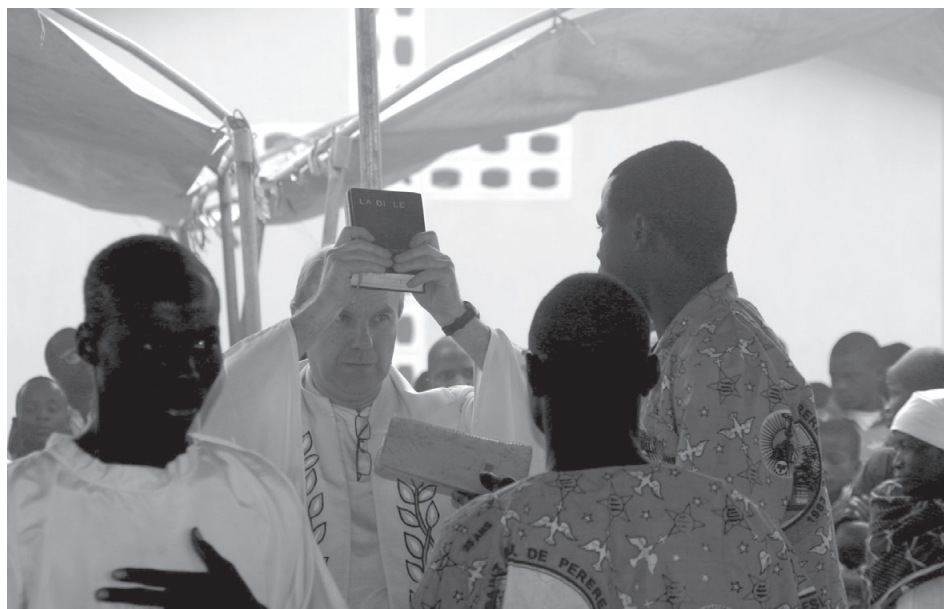
Descriuré la situació de l'Església de Bénin a partir dels indrets on he viscut des del 1970, quan hi vaig arribar per primera vegada, subratllant-ne algunes dades significatives, sense pretendre, ni molt menys, de ser exhaustiu. Als anys setanta l'Església tenia ja una forta presència al centre i sud del país, potser el 20% de la població era catòlica, amb un pes significatiu en institucions educatives i una gran tasca social.

El país és independent des del 1960, afronta les dificultats de la situació post-colonial, i viu una revolució marxista l'any 1975. Els primers anys l'Església

suporta moltes dificultats i una propaganda intensiva a base de màximes i principis marxistes leninistes amb què ho explicaven tot i que tots recordem de memòria després d'haver-los sentit tant. Jo vivia en un poblet, i ens adaptàvem a aquesta situació pensant que un dia acabaria. Ens dedicàvem en cos i ànima a la formació de catequistes i seglars perquè, si ens n'expulsaven, la missió continués. Aquest règim va durar 15 anys i va deixar el país exhaust, en la pobresa. Els funcionaris no cobraven... i el país va convocar una conferència nacional de totes les forces vives de la nació per sortir-se'n: sindicats, corporacions, polítics, religiosos, etc.

La transició a la democràcia

La conferència va escollir com a president el bisbe Mons. De Souza, que va coordinar els treballs i va poder propiciar un canvi de règim amb què el país va tenir una constitució i eleccions lliures al cap de dos anys. La talla humana i espiritual de Mons. Isidoro de Souza, que es va retirar de l'escena amb la mateixa humilitat amb què hi havia entrat, va marcar aquesta Església i aquest país. L'Església va prendre consciència que tenia un capital d'intel·ligència, de generositat i de valor capaç de vertebrar el país en una

Un missioner porta en processó una Bíblia mentre dos *gritos* (trobadors tradicionals) canten la història de l'arribada dels missioners al poble de Guinagourou, que comptarà ara amb un capellà diocesà resident.

situació d'emergència.

Vam viure canvis inimaginables: el 1971 feia classes al Seminari major i recordo que hi havia 40 seminaristes per a totes les diòcesis de Bénin i alguna del Togo. Avui són gairebé cent els capellans que són ordenats cada any, només a Bénin. Si parléssim de grups de pregària, catequesi, confraries, escoles, dispensaris, hospitals, comunitats religioses... tindríem proporcions semblants. Aquest creixement exponencial demana a aquesta Església un enorme esforç per trobar els recursos humans i financers que acompanyin aquest desenvolupament. El seu panorama cultural i la convivència del dia a dia han fet que aquesta Església estigui sempre oberta al diàleg interreligiós.

Les religions tradicionals (el vudú al sud, el bun al nord-est...), l'islam, les noves Esglésies africanes són, amb el cristianisme, els grans pols religiosos del país. La força de la relació familiar ajuda a la comprensió interreligiosa, i en una mateixa família hi ha persones de confessió religiosa diferent.

Les religions tradicionals africanes no són excloents. D'altra banda, el fet de ser creient és percebut com un valor molt positiu i, encara que una persona sigui d'una religió diferent de la meua, jo n'aprecio la condició de creient: és creient com jo, però d'una altra manera; sap resar, atendre el necessitat, guarir els malalts, enterrar els morts... Aquests dos valors faciliten molt el diàleg entre persones de religió diferent.

Mentrestant, al nord-est del país, la vida transcorria, des del punt de vista religiós, amb pocs canvis i el poble bariba no manifestava gran interès per l'Evangeli fins que l'Esperit va bufar fort cap als anys vuitanta. En aquell moment l'Església va fer un gran esforç d'evangelització i a diversos companys i a mi ens va tocar de començar la missió de Pereré.

25 anys després es va acabar la primera

evangelització al país bariba? Ni molt menys; és veritat que hi ha moltíssimes comunitats de llengua bariba, centenars de catequistes ben formats, alguns preveres, milers de persones alfabetitzades en la seva llengua i que poden assumir múltiples ministeris i serveis de la comunitat: catecumenats, enterraments, preparació de sagraments, tota mena de serveis socials com la formació en la higiene, la vulgarització de nocions de medicina preventiva, puericultura, alfabetització, internats d'escolars de secundària, excavació de pous, professions relatives a la salut... però al Senyor li agrada de sorprendre'ns. Em va passar a mi: quan estàs tan a gust en una feina i amb uns serveis que coneixes i controles, arriba algú que

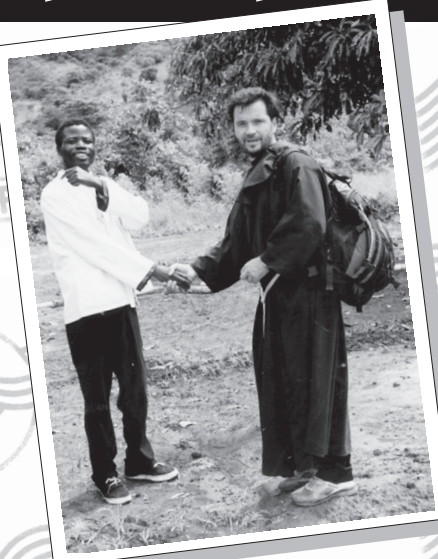
et diu: «Escolta, que nosaltres volem començar...» «D'acord, d'on sou? Us vindré a veure, quedem.» Em presento en aquell poble i resulta que ningú no em comprèn, amb dificultats han trobat un traductor perquè puguem parlar: ells en peul, la llengua dels nòmades, i jo, en bariba. La llengua és hermètica,

però les cares tenen una expressió i una obertura, vaja, que com si fóssim de la família des de sempre. Que sí, que volen començar, que tingui paciència amb ells perquè no són gaire fins, però que al final se'n sortiran perquè hi estan totalment decidits.

Aquí estem avui, començant de nou: és una altra llengua, altres costums, gent que està en zones més allunyades dels camins, però amb la mateixa passió per l'Evangeli i a punt per a una aventura d'aliança i de complicitat amb Jesús. Hi ha molta vitalitat en totes les religions, la pràctica de la religió no és una cosa marginal en la vida dels beninesos que bussegen per tota la realitat humana per trobar-hi Déu, la vida i la salut. Enmig d'aquesta realitat nosaltres anunciem l'Evangeli de Jesús.

* Superior del districte d'Espanya de la Societat de Missions Africanes

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

«El nostre secret és donar amor»

■ **Fra Joan Cañellas, o.f.m.cap.,** director general del SSIM

Rosa María Jané Chueca

El Servei Solidari i Missioner dels Caputxins de Catalunya i Balears (SSIM) va néixer amb el Capítol Provincial Extraordinari sobre *Província i missió* que van fer els caputxins l'any 1991. El 23 de desembre del 1993 obria oficialment les portes el SSIM i posava en marxa els seus serveis d'assistència social amb lliurament de roba als immigrants de Barcelona, obrint també una botiga de productes artesanals amazònics i precolombins. En aquests quinze anys el SSIM «s'ha consolidat a Barcelona desenvolupant programes d'atenció social i s'ha expandit fins a Llatinoamèrica amb projectes de codesenvolupament», explica el P. Joan Cañellas, director general del Servei Solidari i Missioner.

—**Mirant enrere, què hi veu en aquests quinze anys?**

—Hi veig moltes experiències, molta gent estimada, molt bons records i també moltes dificultats. Quan miro enrere m'emocio, perquè crec que Nostre Senyor ens ha anat marcant un camí. Hi ha hagut moltíssima gent que s'ha implicat amb el SSIM, tant aquí com a Colòmbia, on hem estat navegant des dels últims nou anys. Són 15 anys meravellosos que m'han passat volant. La satisfacció és veure que hi ha molta gent que ha aconseguit tirar endavant. He après molt i encara ho continuo fent. He palpat com Déu ens ha ajudat moltíssim. Han estat 15 anys apassionats!

—**Com es viu l'esperit franciscà al SSIM?**

—L'esperit franciscà dins del SSIM es nota perquè la gent el viu. Jo crec que el secret és donar amor. Sempre hem intentat fer les coses de la manera més justa i més eficaç possible, però sempre des del punt de vista de l'amor. Donem el que tenim, compartim amb els necessitats i, sobretot, acollim.

—**Qui acullen?**

—Actualment el SSIM ajuda uns 50 ancians de Barcelona, als qual proporciona el lloguer dels pisos, gas butà, aliments, cadires de rodes, bolquers, bas-

El P. Joan, envoltat de nens del SSIM a San Andrés Isla, Colòmbia.

tons, caminadors i assistència de professionals a la tercera edat per al seu seguiment i cura. Aquesta gent no té prou ingressos per viure dignament i es troba en situació de soledat i d'abandonament. En aquests quinze anys ens hem anat especialitzant en persones arribades de fora i hem dissenyat un programa per als dos primers anys d'un estranger a Barcelona. Així, hem estat perfeccionant i donant forma a aquest programa. Quan arriba un estranger, l'ajudem en les coses bàsiques: roba i menjar. Els dissabtes fem classes de català i anglès, pensant sobretot en les feines que tenen a veure amb la restauració, perquè aquestes persones vénen al nostre país a treballar. També celebrem l'eucaristia amb ells. Quan aquest programa de dos anys s'acaba, els immigrants continuen participant a l'eucaristia, encara que ja no estan acollits al programa perquè ja han trobat feina o habitatge. Un altre servei que oferim són les classes de reforç per als nens... el dissabte hi ha una gran vida per tot arreu i això m'encanta! Comptem amb servei d'advocats, metges, psicòlegs, farmàcia...

—**Tenen de tot!**

—Bé, ens falta el programa «estrella»: un alberg, perquè pagar pensions resulta molt car. Tenim pisos que els lloguem

més barats, però el nostre somni és crear un alberg perquè veiem que és necessari.

—**I de Barcelona el SSIM va fer el salt fins a Colòmbia...**

—A Colòmbia ens va molt bé. Allà funcionem d'una altra manera perquè no tenim centres d'acollida com aquí. Ens dediquem a la infància i a la joventut, a les generacions del futur. Tenim centres nu-

tricionals i de suport social, un sistema de beques, una residència universitària, un centre per a nens discapacitats, un hospital per a malalts de sida (a Costa Rica)... A cada centre que construïm hi posem al capdavant una comunitat de religiosos. En aquest moment són Caputxins, Filles de la Caritat i Missioneres de Santa Teresina. Darrerament hem construït tres centres més: Mare de Déu de Lluc, Pare Pius i Santa Teresina. A Colòmbia l'obra ha crescut moltíssim.

—**Com fan tota aquesta feina?**

—Tota la feina que fem tant aquí com a Colòmbia seria impensable sense la generositat dels voluntaris. Jo hauria de donar gràcies a Déu de genolls cada dia perquè si no fos per tota la gent que ens ajuda, no faríem res. Els nostres voluntaris estan molt contents. Fins i tot, hi ha moltes persones que en un moment van rebre ajuda del SSIM i que volen tornar tot el bé que han rebut. El llatinoamericà, en general, és molt agraït i quan està més o menys situat, de seguida vol contribuir a la causa. Evitem tenir sentiments paternalistes perquè volem formar homes i dones adults, i atacar els problemes d'arrel. Continuem treballant amb il·lusió, i firmaria perquè els propers 15 anys siguin com aquests, tot i que, si pot ser, una mica més tranquils...

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

TAHITÍ

El 2009 ha estat declarat Any de la Paraula de Déu a la Polinèsia

Fides / Papeete

Ressaltar la centralitat de la Paraula de Déu en la comunitat eclesial, en la família, en la vida de tot cristià. Amb aquesta finalitat l'any 2009 ha estat proclamat «Any de la Paraula de Déu» a la Polinèsia francesa. Tal com va explicar l'arquebisbe de Papeete, Mons. Hubert Coppenrath, després de la celebració del Sínode sobre la Paraula de Déu, la comunitat catòlica local està cridada a acollir les indicacions que arriben des de Roma per viure-les en la pastoral quotidiana. Per això la comunitat catòlica de la Polinèsia francesa viurà el 2009 com un «Any de la Paraula». L'arquebisbe demana a cada fidel que faci

«un esforç particular per meditar millor i viure l'Evangeli en la pròpia vida». Un instrument per fer servir en les famílies i en les comunitats, destaca, és la *Lectio divina*, mètode que ajuda a entrar en profunditat en el significat de la Sagrada Escripura i en la seva interiorització. És important que tota persona i cada família dediqui un temps quotidià a la lectura de la Paraula i a la pregària, fa notar Mons. Coppenrath, per crear en tothom (adults, joves i nens) l'hàbit de confrontar-se amb la Bíblia i «passar de l'Evangeli a la vida». «Déu es revela i es fa present mitjançant la seva Paraula», recorda el bisbe als fidels, desitjant-los «redescobrir la Paraula vivent de Déu».

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Responsabilitat davant la crisi

En un recent acte de presentació de l'Informe Foessa SA es va dir que els 14 anys passats de creixement econòmic ininterromput no han estat aprofitats per reduir les desigualtats. L'esclatxa entre rics i pobres, lluny de reduir-se, s'amplia.

Aquest fet és especialment preocupant ara, quan veiem com la crisi econòmica colpeja durament les famílies. Els experts diuen que la crisi dels anys 80 es va poder superar en gran part per la xarxa familiar i relacional. Però ara ens preguntem si, de nou, a més de les propostes de les administracions, aquesta xarxa hi podrà donar resposta, sobretot tenint en compte la debilitat de la família i la dolorosa situació, inestable o irregular, de moltes famílies.

La crisi ens està desvetllant nous rostres de la pobresa que s'afegeixen als ja coneguts. Parlem de famílies autòctones o d'immigrants que ja fa anys que viuen al nostre país, de famílies monoparentals, de persones dependents a l'espera de la resolució del seu cas o de l'aplicació de les ajudes, de joves mileuristes que no

poden fer realitat el projecte de vida per la precarietat laboral.

Moltes veus demanen una reflexió conjunta sobre el model productiu i el model de relacions laborals que volem promoure ara i d'aquí en endavant. Les pensions i les prestacions d'atur haurien de ser un dels principals instruments de protecció de les llars. Aquestes prestacions s'han de mantenir en qualitat i s'han d'augmentar, tot adequant-se al cost creixent de la vida.

La crisi ens posa tots a prova: les administracions, els diferents agents socials, totes les persones que formem part de la nostra societat. És en moments de crisi quan més forta, més fraterna i solidària s'ha de mostrar la nostra societat.

Des de l'Església també estem col·laborant en moltes accions per ajudar les persones a superar la pobresa i l'exclusió. Ho fem a través de Càritas i d'altres organitzacions o moviments eclesials. Per això, els cristians volem esforçar-nos, ara més que mai, a estar al costat dels més pobres i dels més necessitats.

Per això, fent-me ressò del que es va dir en la reunió del Consell Pastoral de la nostra diòcesi, faig una crida a tots els responsables polítics i econòmics, a tots els agents socials, per tal que vulguin implicar-se directament en la resolució de la situació actual, amb solucions tècniques que siguin justes i adequades deixant de banda interessos corporatius o partidistes. És necessari que el nostre país, Europa i el món trobin la millor solució tècnica a la crisi econòmica, una solució que, d'una banda, aprengui la lliçó dels errors que han portat a la crisi i que, de l'altra, sigui una solució justa i adequada.

En segon lloc, cal que tots donem exemple de responsabilitat i d'austeritat, tant en la vida personal com en l'administració rigorosa dels recursos públics. És necessari que aquesta austeritat sigui compartida per tots, i no només soferta pels sectors més pobres de la societat.

En tercer lloc, en aquests moments, tots, i els cristians de manera especial, cal que estiguem disposats a donar proves amb els fets del nostre sentit de solidaritat.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

A l'inici de l'any

És ben segur que en els pocs dies que portem de l'any que acabem d'estrenar ens hem desitjat moltes vegades un bon any nou. I també és ben segur que aquests desitjos semblen aquesta vegada una mica més aigualits. Juntament amb les veus que manifesten aquest desig de felicitat s'escolten també altres veus —als mitjans de comunicació i també entre els particulars— més pessimistes.

No podem dubtar que estem en temps de crisi, però per això estem també en temps d'esperança. La mateixa paraula *crisi* té actualment una connotació negativa. Quan la fem servir indiquem que alguna cosa no va bé. Però m'agrada recordar que el sentit més autèntic del mot indica, més que no pas una cosa negativa, quelcom que està canviant i que pot acabar bé. Penseu, si més no, en les crisis de creixement dels infants fins arribar a la

maduresa, o en el naixement, que també és un moment crític.

Hem d'aprofitar el moment present —no en tenim cap altre!— per viure intensament. Una bona dosi de realisme és sempre necessària, però no podem centrar-nos en les coses que no van bé; mirem, en canvi, aquelles que sí que hi van i aprofitem-les al màxim, i les que són millorables intentem canviar-les en la mesura que puguem. No us sembla que insistir massa en les coses negatives ens fa pessimistes?

Els cristians hem de ser homes i dones d'esperança. Si no fos així seríem els més desgraciats de tots, ja que la nostra fe, que no ens aparta del món, sinó que ens ajuda a estimar-lo i transformar-lo, ens dóna raó de l'esperança. Si som, doncs, gent d'esperança, donem-la als nostres conciutadans! Hem de tenir una esperança activa, però

que ens porti a treballar de valent, ja que això és el que demana el moment present: un treball ferm, ben fet. Mireu la història i veureu que els grans pobles han sortit dels moments d'esfondrament gràcies a un treball intens.

I amb el treball intens dues actituds més: la solidaritat, que ens porti a fer costat a tothom i que ens allunyi del pensament egoista de dir: «Jo estic bé, els altres que s'apanyin»; i la solidaritat, la confiança. Si som persones de fe no oblidarem mai que tot és en mans de Déu i que ell no ens fallarà mai.

Deixeu que una vegada més i de tot cor us desitgi un bon any. Recorreguem els propers mesos amb esperit d'optimisme convençuts que, amb l'esforç de tots, podem construir un món més solidari i més habitable perquè hi regni de debò la justícia i la pau.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.infoFLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Nuria Chinchilla i Maruja Moragas
Professores de l'IESE Business School

Per què actuem com ho fem?

Fa uns dies, parlàvem amb una professional amiga nostra i ens deia: «De vegades, no m'entenc ni jo mateixa.» I té raó. Moltes vegades, amb la pressa diària no pensem ni prioritzem gaire. Donem per fet que el que volem és el que ens convé i passem per alt que no totes les accions tenen la mateixa repercussió ni en nosaltres ni en els altres. Aquest fet ens pot portar a banalitzar el que és important o que acabem veient problemes on no n'hi ha.

Prenem decisions sempre per algun motiu, en siguem o no conscients. J. A. Pérez López, des de la ciència del *management*, els agrupa en tres grans categories. La primera contempla que fem les coses pensant en els beneficis que n'obindrem. Són els motius extrínsecs: els diners, la fama o el reconeixement. Si pesen molt en les nostres decisions, el nostre humor puja o baixa, per la qual cosa acabem sent un titella de l'entorn. Hem de tenir en compte que, si fallen, no tenim cap pilar interior que ens sostingui i que la nostra autoestima se'n ressentirà.

El segon tipus de motius són els intrínsecs. O sigui, fem alguna cosa perquè la pròpia acció ens és agradable i actuem perquè aprenem, perquè és un repte o perquè ens ho passem bé. Els nostres pilars aguanten més que en el cas anterior però, arribat a l'extrem, podem acabar sols per ser egoistes o hedonistes, i així, és impossible que siguem feliços.

El tercer grup de motius ens fa actuar pels altres: un company de feina, els fills o el marit. Les nostres accions transcendeixen a nosaltres mateixos i repercuteixen positivament en els que tenim al costat. Són

els motius transcendents, que sorgeixen d'anticipar les conseqüències de les nostres accions o omissions en els altres. Com a resultat ens tornem més estables, perquè busquem el bé de l'altre i la seva millora sense esperar-ne res a canvi. Així, la persona entén el món d'una forma més completa i es transforma en un tot terreny per a la vida.

Veiem-ne un exemple pràctic aplicant aquests tres motius a la feina. Si treballa només per motius extrínsecs, ho farà per diners i per obtenir el reconeixement social, però en el moment en què guanyi pocs diners

o em jubili, pensaré que valc menys i em deprimiré. Si enfoco la meua feina per motius intrínsecs, m'agradarà treballar perquè aprenc coses, m'ho passo bé, perquè és un repte o perquè em desenvolupo professionalment, però puc ser un alcohòlic de la feina, i oblidar tots els que m'envolten. Si els motius que em fan treballar són transcendents, treballaré per alimentar la meua família, per donar un bon servei al client, i perquè els meus col·laboradors creixin personalment i professionalment.

En aquest cas, també treballaré pels altres dos tipus de motius: per guanyar diners i perquè m'agrada la meua professió i els reptes, però no els cercaré directament.

Els motius tenen un pes diferent en cada persona i canvien al llarg de la vida. Però només qui es mou per motius transcendents és capaç de comprendre i dirigir tota mena de persones començant per les més properes. Però no és fàcil: s'aconsegueix a base d'entrenament i repetició d'actes i fent petites coses pels altres. I aquesta és, tot sigui dit, la veritable solidaritat.

Saber escoltar

«Panta rei»

«Tot flueix» és una expressió d'Heràclit, un filòsof grec que va néixer a Efes, l'any 540 abans de Crist. Li deien l'Obscur. Aquest sobrenom li venia de la manera concisa —breu— amb què expressava el seu pensament.

Quin era el pensament del filòsof? Defensava que l'element material primordial era el foc i que d'ell havien aparegut, per successives metamorfosis o transformacions, l'aigua, la terra i la resta de coses; per un procés invers tot tornaria al foc i es consumiria en una foguera universal. Aquesta és la raó per la qual tot canvia constantment, tot flueix (*panta rei*), tot s'esdevé. El pensador afirmava, també, que cada cosa es converteix en el seu contrari: el fred en calor, el gran minva, el petit creix i augmenta, els vivents moren.

Un bon amic m'exposava aquesta teoria d'Heràclit perquè li rondava molt el pensament que tot flueix, que tot canvia... «Tot passa: la natura i les persones.» De fet és una certesa, constantment comprovada, que la vida és com un riu, que la nostra vida s'esdevé en diverses etapes i finalment morim.

El bon amic, marcat per la mort recent d'un familiar, em parlava de l'aspecte il·lògic del temps, que sempre va corrent. «Com si el rellotge fos inversemblant o incoherent. El temps és una realitat inestable, enjogassada, estúpida i traïdora; corre a gran velocitat i, d'alguna manera, ens arrabassa a nosaltres, de manera que, passar les etapes de la vida, inesperadament es manifesta un dia com la rapidesa i l'esvaïment d'una cursa de cotxes esportius. Hom té, fàcilment, la sensació que l'arribada a la vellesa i a la mort és semblant a un alè que passa.»

L'amic em deia que la velocitat de la vida és il·lògica i que la vida de debò hauria de ser un ara permanent i no pas un constant abans sense fre; un ara mantingut ferm.

Tots dos estàvem d'acord que la vida hauria de ser eterna. Una vida així seria de debò. En el Credo afirmem la certesa de la vida eterna. La vida desemboca a l'eternitat. Allí només hi haurà un ARA sempre ara. La vida serà en plenitud. L'eternitat no coneix pas el temps. La vida present manté el seu sentit amb les bones obres. Amb l'esperança de l'etern.

Joan Guiteras i Vilanova

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Alexandria

Visitar aquesta ciutat era una de les il·lusions que tenia quan vaig planificar el viatge. Els meus amics, fra Rafael de Getsemaní, la seva germana, i la M. José, tots tres sevillans, ja hi havien estat però, gentilmente, van decidir tornar-hi, perquè els agradava molt i per satisfer el meu interès.

Aquells dies vaig llegir que el Caire té 17 milions i mig d'habitants. El trànsit és totalment caòtic. Autocars, cotxes vells, limusines, carros de cavalls de dos eixos i carros tirats per rucs, bicicletes i camions, es belluguen sense respectar cap norma i, el més sorprenent del cas, és que no hi vaig veure cap accident. Per sortir de la ciutat gairebé es triga dues hores però, finalment, s'aconsegueix. Després, ja als afores, un té la sensació que és un país totalment despoblat i que tots els habitants es concentren a les grans ciutats.

Passem per la vall de Natrun. Cal recordar que l'element sodi té el símbol Na i que, en aquest terreny, s'extreia carbonat d'aquest metall, que es feia servir per a l'embalsament de les mòmies. Tot i que vaig cercar restes d'aquesta substància, que conec perquè la utilitzava en fórmules de revelatge fotogràfic, no en vaig trobar. El que sí que vam visitar van ser dos grans monestirs de monjos coptes. Eren una meravella d'estructura, de neteja i d'elegància. Encara que en un d'ells ens van dir que hi vivien 170 monjos, s'hi viuen celebracions de gran qualitat i quantitat.

Vam arribar a Alexandria. És una gran ciutat, té prop de quatre milions d'habitants, però, amb tot, un té la sensació que està edificada a mida humana. És una ciutat molt bonica i allargada, amb regust d'èpoques colonials. On abans hi havia l'antic far, avui dia hi ha un castell. El trànsit és fluid i la riba del mar se sent sempre ben a prop.

Vaig llegir molt sobre l'antiga biblioteca d'Alexandria i les seves vicissituds fins a la total desaparició. També tenia informació de l'edificada actualment. Hi ha coses que només s'aprecien quan s'observen al natural. Dir que la planta és circular i que les parets estan inclinades, formant una mena de tronc de con, és una explicació pobra. Hi ha dos detalls que no vull oblidar. L'ornamentació dels murs és una decoració encertada formada per lletres dels diferents idiomes. Però el que em va sorprendre més va ser l'entorn humà. Al seu voltant i als refugis que facilita l'arquitectura atrevida hi havia molts nois i noies. Gent jove, amb vel i sense vel i, fins i tot, amb burka. Alegres, però no brètols. A l'interior, a les sales d'estudi, que tothom pot visitar sense distreure, tots els que ocupaven les taules de lectura eren estudiants d'ensenyaments superiors o mitjans. És una de les coses que admiro d'Egipte: l'abundància de joventut i l'interès que tenen per l'estudi i la pregària (d'això últim ja en parlaré un altre dia).

El Mediterrani és el protagonista principal del canemàs cultural de la nostra història. Alexandria, Atenes, Corint, Cesarea, Roma, Esmirna, Tarragona..., que van ser i són els nuclis de la gran xarxa de la cultura occidental, sembla que es veuen des d'aquí, tot i els quilòmetres. No hem d'oblidar que els antics el van anomenar *Mare nostrum*.

Em mancava alguna cosa, el que em feia més il·lusió visitar. I, finalment, hi vam anar. Eren les ruïnes de l'Alexandria de l'època bíblica i romana. L'Alexandria on l'Esperit Sant va revelar el llibre de la Saviesa. La dels doctes jueus que van traduir al grec el text hebreu i arameu de la Bíblia, que anomenem dels Setanta. L'Alexandria de Filó. Aquell munt de pedres, aquella columna, situada davant de la porta de la ciutat, havia estat contemplada per molts protagonistes de les gestes que he esmentat. També hi vaig veure capitells bizantins, ornamentats per la creu cristiana. Al capvespre, estava ben impregnat de records bíblics, d'herències teològiques i de fervor heroic.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Disjuntives polítiques

Qualsevol disjuntiva implica una opció i una renúncia a la vegada. Carme Chacón va encapçalar les llistes del PSC en les darreres eleccions generals, en les quals va obtenir 25 diputats. Posteriorment, Zapatero la va nomenar ministra de defensa. La seva fotografia de dona embarassada passant revista a la tropa va fer la volta al món. En els sondeigs recents, aconseguir ser el membre de l'Executiu més ben valorat pels espanyols, desbancant María Teresa Fernández de la Vega, que s'ha mantingut en primera posició durant quatre anys. La seva disjuntiva: donar prioritat a qui l'ha nomenada ministra o als votants que l'han triat. No només s'ha mantingut en silenci davant dels problemes que aclaparen Catalunya, sinó que ha recriminat al PSC la pressió que exerceix sobre Zapatero. Ella sap que si defensa Catalunya, compromet el seu futur polític i que, en els sondeigs propers, perdria ràpidament posicions, diluint així les seves aspiracions polítiques.

José Montilla va deixar de ser ministre per optar a la presidència de la Generalitat. Els seus resultats van ser pobres, ja que va obtenir 11 diputats menys que els vencedors de les eleccions. De forma legítima, tot i que als despatxos, va poder encapçalar el tripartit 2. La seva disjuntiva: respectar la coalició més votada o formar un segon tripartit, fins i tot abans que Zapatero, de viatge per les amèriques, pogués intervenir en contra seva. Es va aliar amb Zapatero per desplaçar Maragall, però ara els seus interessos no són coincidents. Si obté un mal finançament, fracassa com a president i ofega el futur de Catalunya. Per tant, compromet el seu futur. Els seus discursos es decanten clarament per Catalunya i sorgeixen veus espanyoles en contra seva. Però els fets encara estan pendents. El PSC té el mateix problema. És presoner del seu mateix llenguatge i captiu dels vots prestats pel PSOE.

José Luis Rodríguez Zapatero llegeix els esdeveniments de manera gairebé diametralment oposada a com els interpreten els companys federals de partit. Creu que Catalunya, amb l'Estatut i les andanades del primer tripartit, li va impedir obtenir la majoria absoluta. Aquí pensem que va guanyar gràcies als diputats del PSC. No volia veure, ni en pintura, un segon tripartit. Aquí es va constituir de manera vertiginosa. Volia pactar amb CiU. Aquí s'han considerat enganyats, com gairebé tots els interlocutors polítics i s'han dinamitat els ponts de la col·laboració. Canalitzar de manera bilateral el finançament català li posa la resta d'autonomies en contra, incloses les del seu mateix partit, capitanejades per Chávez, que marca el ritme a seguir. Zapatero pensa que el PSC «som nosaltres». Aquí es vol mantenir com a partit federal independent, però ni tan sols té grup propi, tot i els intents aïllats de Castells. Menysté el PSC, en considera els diputats com a peons del seu partit, fa purgar Montilla que anés per lliure i sap que castigant Catalunya guanya a Espanya. La seva disjuntiva està entre aquestes dues realitats. Només la segona li garanteix la permanència a la Moncloa. Com a bon jugador d'escacs, sap que qualsevol estratègia implica el sacrifici d'alguna peça. El més important és guanyar la partida i mantenir-se en el poder. Entreveu la força de l'espanyolisme del PP, de Rosa Díez i del seu mateix partit, així com la feblesa nacionalista, entestada en guerres fratricides. Actua com en les seves aficions esportives. Diu que és del Barça però, mentre sigui president, no anirà mai a la llotja a veure-hi cap partit. El preu que hauria de pagar podria ser massa alt.

En aquest context, l'èxit del finançament català és una utopia. L'Estatut, una estafa. Fa mesos que s'han complert els terminis i encara no tenim acord. En el fons, la gran disjuntiva no està resolta i s'anomena «el problema català». Es vol destruir la disjuntiva eliminant-ne una de les alternatives. Hi ha intents, en aquest sentit, a través d'arrencar la crosta nacionalista, etc. El diàleg i l'entesa són possibles, però cada vegada troben més dificultats. En iniciar un any nou, predomina l'escepticisme, però encara queda una esclatxa d'esperança.

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

Compartir després de Nadal

Ha passat *La Marató* de TV3; ha passat el temps de Nadal; s'han acabat les bosses d'aliments que donen a les parròquies... Han passat aquestes dates en les quals sembla que la solidaritat és un ingredient afegit, com l'arbre, el pessebre, els llums del carrer...

Però els malalts mentals de *La Marató* continuen amb les seves dèries i les seves angoixes; els empobrits continuen tenint gana, els sense sostre continuen dormint al carrer, i tot torna a la normalitat d'una diferència oblidada.

Quanta raó amagava la resposta que va donar un noi acabat de sortir de la marginació! Va ser arran d'una conferència en la qual qui la feia va dir: «S'ha d'eradicar la pobresa.» I ell va comentar, sense rancúnia però amb molt de seny: «Difícil, si no es reparteix la riquesa.»

I és que sembla fàcil dir que s'ha d'acabar amb la pobresa, però no ho és tant quan es toca la riquesa.

Ara tothom es plany de la crisi però, al temps de «les vaques grasses», els que generaven riquesa a dojo no se'n recordaven dels que sempre viuen «les vaques magres».

I jo ara em pregunto sovint: què hem fet els cristians i tots els homes de bona voluntat, de qualsevol religió, que creient en Déu creiem en la persona humana? Que poc molestem ara els cristians, que poca nosa fem amb una conducta contracultural com la de Jesús! Ell, amb la seva manera de fer i amb les seves paraules, va despertar el recel dels poderosos de la terra i, sobretot, dels poders fàctics. Però

nosaltres potser no fem nosa, perquè ens hem acostumat al benestar.

He rumiat molt unes paraules del titular de l'Escola Cintra davant d'una situació conflictiva que n'amenaçava la supervivència: «Els nostres únics béns són els 60 nois i noies en situació de risc.»

I és que la llibertat que dona la pobresa evangèlica —que no té gaire a veure amb les mancances dels empobrits— canvia l'escala de valors.

Avui, un noi, que ha estat molt de temps esclau de la droga, m'ha dit una cosa impressionant. Volia començar l'any demanant perdó a les persones que ha fet patir quan estava a la droga, i ha afegit: «M'adono que sóc completament diferent ara de quan estava esclau de les drogues. Lliure, sóc una altra persona.»

El que passa és que hi ha esclavituds mal vistes i, d'altres, que no ho són tant. I els diners poden arribar a ser una veritable addicció que no ens deixa veure la pobresa que ens envolta. I que no només és una xacra de la nostra societat en les festes de Nadal, sinó que ho continua sent durant tot l'any. Potser aquest any, que comença en plena crisi, ens farà tenir els ulls ben oberts.

Navega per internet un acudit que no deixa de ser una bona realitat: «*Este año será el año del "con su mismo". Con su mismo coche, con su mismo abrigo, con su mismo televisor...*»

Abans que les circumstàncies ens hi obliguin, podríem fer una opció que fes, de la nostra manera de viure, una veritable denúncia.

Zoom

Eduard Brufau

Enguany l'arbre de Nadal de la plaça de Sant Pere del Vaticà és originari dels Alps austríacs. Fa 33 metres d'alçada i està guarnit amb 2.000 boles de colors i 1.500 llums. Quan s'acabin les fetes de Nadal l'arbre es retirarà, es reciclarà, i se'n faran mobles i jocs per a diferents centres escolars d'Itàlia, que seran decorats pels mateixos alumnes.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

CARTES DEL LECTOR

■ Entre el que és real i el que és virtual

A través de la premsa, que és el mitjà pel qual estem més ben informats, encara que a alguns els sàpiga greu, he sabut que a Suècia una comissió de metges especialistes ha arribat a la conclusió que els infants d'avui dia —els nostres— no són capaços de diferenciar sempre el que és real del que és virtual. Hem arribat a aquesta situació, principalment, perquè els infants són bombardejats amb relats de personatges virtuals que apareixen també acompanyats d'altres de reals, és a dir, d'éssers humans que rivalitzen els uns amb els altres per aconseguir els objectius més absurds.

Aquesta recerca de l'absurd en la proximitat física del dia a dia és freqüent a la televisió, els jocs de consola, etc., i la tenen a la seva disposició als ordinadors. Pot semblar inofensiu i, fins i tot, divertit, però realment podem danyar la percepció de la realitat i això és molt greu i perillós. En cas d'incendi, per exemple, o de desplom, poden creure que es tracta d'un joc i no sentir la necessitat de posar-se fora de perill. Sempre cal trepitjar terra ferma perquè necessitem seguretat per aixecar el cap.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

■ El dogma fal·lible del canvi climàtic

La teoria del canvi climàtic és venenosa com a dogma inapel·lable. Si és un deure de l'home preservar la salut del seu entorn, no és menys veritat que les seqüències de l'emissió «humana» de CO₂ són controvertides. El forat de la capa d'ozó preveia un desastre planetari, però es va comprovar que augmentava i disminuïa cíclicament. L'escalfament global es contradia amb el fet que el 2008 ha estat l'any més fred de la dècada i que el gel de l'Àrtic, per exemple, s'ha incrementat en un 10% del 2006 al 2007.

Un dels perills d'aquestes teories

llançades a l'aire sense cap demostració prèvia és la mentalització en contra del creixement poblacional que pot implantar encara més l'anticoncepció i l'avortament. A pesar de la poca afició que hi ha avui per perpetuar-se, es pressiona per reduir les taxes de creixement. Un error fruit d'un altre error frívolament difós.

CRISTINA TÉLLEZ
Barcelona

■ No hi ha cap altre Nadal

En una societat de consum com l'actual, aquest període nadalenc pateix, per desgràcia, una espècie de «contaminació» comercial que corre el risc d'alterar-ne l'autèntic esperit, caracteritzat pel recolliment, la sobrietat i una alegria que no és exterior, sinó interior.

Per a aquells que volem viure l'autèntic Nadal, l'emoció de fer el pessebre en família ens hi pot ajudar de manera extraordinària. I és que fer el pessebre a casa pot ser una forma senzilla però eficaç de presentar la fe i transmetre-la als joves, especialment als més petits, encara que també és important que la visquem els adults.

El pessebre ens ajuda a contemplar el misteri de l'amor de Déu que s'ha revelat en la pobresa i en la senzillesa de la gruta de Betlem. Ens pot ajudar, de fet, a comprendre el secret del veritable Nadal, perquè parla de la humilitat i de la bondat misericordiosa de Crist, que «sent ric, per nosaltres es va fer pobre», en una afirmació de sant Pau.

És fàcil comprendre, davant de les figures del pessebre, les paraules de l'àngel als pastors de Betlem, en els quals estem nosaltres representats: «Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora» (Lc 2,12). Penso que continua sent el signe també per a

nosaltres, homes i dones del segle XXI. No hi ha cap altre Nadal.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

■ Tenim una Mare

Tenim una Mare, i sempre tan a prop... La Mare sempre és a prop dels seus fills. Maria sempre és a prop de cada fill, de cada filla. Gairebé hom en palpa la presència física, sent la seva mà que ens sosté, la seva mirada amorosa, les seves paraules suaus, la seva pau que tot ho envolta. Sí, Maria és aquí!

I no calen paraules complicades per adreçar-nos a Ella. Sols cal un cor a Cor. D'un pobre cor fràgil, trencadís... a un Cor gran, generós... capaç de contenir la immensitat d'un Déu: Maria és la Mare de Déu. I li podem parlar tan senzillament: «Déu vos salve, Maria...»; «Santa Maria, Mare de Déu...» I anar repetint, en melodia amorosa, les paraules de l'àngel, les paraules d'Elisabeth...

Que gran que és la Mare! Que senzilla! Que propera! Que amorosa! Que tendra!... Ella sempre espera, acull, dóna pau... Oh, Maria! Tota la tendresa d'un Déu s'ha abocat en Vós. I Vós, humilment, senzillament i amorosament l'heu acollida. En Maria la criatura alberga el Creador, una dona és Mare de Déu i aquesta Mare de Déu és Mare meua, és Mare de tots. Quin gran tresor! Sols podem tenir agraïment i resposta d'amor.

NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA
Talca (Xile)

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

■ Arma poderosa

Una nena despullada i aterrorida corre per la carretera. Aquesta imatge que va immortalitzar els horrors de la guerra de Vietnam ha aparegut milers de vegades als mitjans de comunicació. El 8 de juny, aquesta nena va fer 36 anys. Kim Phuc avui dia és l'ambaixadora de la Unesco i dirigeix una fundació d'ajuda als infants víctimes de la guerra i la violència. «Quan mireu aquesta nena petita, que corre, que crida i que plora no penseu que plora de por i de dolor; mireu-la una altra vegada perquè plora per la pau», diu Kim. Lluny queden les disset operacions per guarir-la de les cremades que el napalm va produir en el 65 per cent del seu cos petit. Nick Ut, autor de la fotografia que va guanyar el Pulitzer el 1973, la va portar a l'hospital i li va salvar la vida. Hi va estar internada catorze mesos. Actualment viu al Canadà amb el seu marit i els seus dos fills. Tenia nou anys quan va patir les seqüències dels 1.200 graus als quals arriba aquest explosiu letal.

Cada vegada que les infermeres la posaven a la tina i li treien la pell morta es desmaiava. Però no va morir.

«Dins meu —explica— hi havia una nena petita i forta que volia viure, però tot ho vaig superar gràcies a l'amor de la meua família i de Déu.» Una de les lliçons que ha après d'aquesta experiència és a demanar perdó. Quan va llegir per primera vegada les paraules de Jesús «estima els teus enemics», no sabia com fer-ho. Va pensar que seria impossible. «Vaig haver de pregar molt i no va ser fàcil, però al final ho vaig aconseguir», comenta.

El 1996 va conèixer un dels pilots que van participar en el bombardeig del seu poble. El va perdonar públicament perquè, assegura, «el perdó és més poderós que qualsevol arma del món». Està convençuda que la seva vida és una icona de l'esperança i del perdó.

«La meua fotografia és un símbol de la guerra, però la meua vida és un símbol d'amor, d'esperança i de perdó», va assegurar Kim, amb un gran somriure que no va perdre al llarg de la seva intervenció en un acte al qual va anar convidada per l'organització no governamental Save the Children, dins de la campanya «Reescrivim el futur».

CLEMENTE FERRER ROSELLÓ
Madrid

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Déu ens castiga? (II)

—Pare, tinc una pregunta. Sóc molt creient, catòlic, catequista a la meua parròquia, casat i pare de tres fills. Déu és un Déu d'amor, però Ell permet coses de càstig perquè entenguem i paguem el mal que fem al proïsme. Això és cert o no? Crec que el Papa actual, fa poc, es va referir al «càstig de Déu». Hi ha sacerdots que em diuen que això és així, altres, en canvi, em diuen que Déu no castiga...

—Podríem dir també que el Senyor, en la seva providència, permet que en la vida ens passin coses que experimentem com a desagradables, però que, a la llarga, són per al nostre bé. D'altra banda, i al marge de tot això, que em sembla molt clar, jo tinc el convenciment que alguns actes, per la seva maldat i per les seves conseqüències, poden fer que Déu intervingui amb braç poderós i faci sentir la seva autoritat als malfactors. Així, Déu va intervenir mogut pel clamor del seu poble esclavitzat i maltractat a Egipte. Així, els profetes de l'Antiga Aliança, en nom de Déu, van anunciar algunes intervencions divines. Algunes accions dels homes, a causa de la gran dimensió de la seva maldat, per les terribles conseqüències, crec, fan intervenir el Senyor per salvar els humils i reposar la justícia. Així, en el meu fur intern, estic convençut que coses tan abominables com la mortaldat que genera avui dia l'avortament, arrencant de la vida milers d'éssers humans innocents, farà que la societat que porta a terme aquests actes experimenti la mà forta del Senyor en un «càstig» que, sens dubte, serà saludable, per superar una situació de mal greu i injustícia. Els «càstigs» del Senyor sempre sorgeixen de la seva misericòrdia i de la seva justícia i són per a salvació dels qui hi confien. Així, aquestes intervencions de Déu serien per salvar-nos del «càstig» dels homes. David, encertadament, a l'hora de triar, a l'hora de ser castigat, «va preferir caure en mans de Déu i no en mans dels homes». De tota manera, a excepció d'una revelació especial que no tenim, cal que siguem molt cauts a l'hora de determinar els designis del Senyor com si fossin un «càstig» en unes circumstàncies concretes.

Jo crec que les al·lusions del papa Benet XVI al «càstig» de Déu en la inauguració del Sínodo passat s'han de llegir en la perspectiva que acabem d'exposar: la intervenció salvífica de Déu a favor dels homes, fins i tot, en situacions i moments en què el Senyor ens ha de salvar d'alguns disbarats que fem els homes en la història, per salvar-nos de les conseqüències dels mals que cometem.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

CALENDARI DE
LA SETMANA

**Lectures de la missa,
santoral i
altres celebracions**
(Cicle litúrgic B; ferial II)
Temps de Nadal
(Salteri: setmana 2)

GENER

4. Diumenge

II després de Nadal, Blanc. Lectures: Eclesiàstic 24,1-4.12-16 / Salm 147 / Efesis 1,3-6.15-18 / Joan 1,1-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rigobert, b.; Odi-ló, ab.; Santes, Isabel Anna Seton, rel.; beata Àngela Foligno, rel.

5. Dilluns

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Joan 3,11-21 / Salm 99 / Joan 1,43-51
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Telèsfor, p. i mr.; Simeó Estilita, monjo; Joan Nepomucè Newman, b.; Carles de Sant Andreu, rel.; beat Dídac-Josep de Cadis, prev.; Santes, Emiliana, vg.

6. Dimarts

Epifania del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 60,1-6 / Salm 71 / Efesis 3,2-3a.5-6 / Mateu 2,1-12
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Melcior, Gaspar i Baltasar; Melani, b.; Nilamó; Santes, Macra, vg. i mr.

7. Dimecres

Sant Ramon de Penyafort (MO), Blanc. Lectures: 1 Joan 3,22-4,6 / Salm 2 / Mateu 4,12-17.23-25
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Julià de Toledo, b.; Crispí, b.; Tell, ab.; Santes, Virgínia, mr.
Festa Major: a Fortià i Rabós d'Empordà.

8. Dijous

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Joan 4,7-10 / Salm 71 / Marc 6,34-44
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apol·linar, b.; Severí, ab.; Pere Tomàs, b.; Jaume Hilari Barbal, mr.; Santes, Gúdula, vg.

9. Divendres

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Joan 4,11-18 / Salm 71 / Marc 6,45-52. Si es vol: *Sant Eulogi de Còrdova (MLI), Vermell.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Julià i Basilissa, mr.; Andreu Corsini, b.; Santes, Marciana, vg. i mr.

10. Dissabte

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Joan 4,19-5,4 / Salm 71 / Lluc 4,14-22a
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agató, p.; Pere Ursèol, monjo; beat Gregori X, p.

Lectures bíbliques

Diumenge II després
de Nadal

Lectura primera

Sir 24,1-3,8-12

*La saviesa de Déu
habita en el poble que ell ha escollit*

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira:

La saviesa s'elogia ella mateixa, es gloria enmig del seu poble, parla en la reunió del poble de l'Altíssim, i es gloria davant dels seus estols.

«El Senyor de l'univers em donà una ordre, el qui em va crear i m'assenyala on plantaré la meva tenda em digué: “Acampa entre els fills de Jacob, fes d'Israel la teva heretat.” M'ha creat abans del temps, des del principi, i mai més no deixaré d'existir. Li dono culte davant d'ell al temple sant. Així m'he establert a Sió, m'ha fet trobar repòs a la ciutat que ell i jo estimem, exerceixo el meu poder a Jerusalem. He tret brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor, en la seva heretat.»

Lectura segona

Ef 1,3-6,15-18

Déu ens ha destinat a ser fills seus per Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepressibles als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

Per això, ara que he sentit parlar de la fe que teniu en Jesús, el Senyor, i del vostre amor per tots els fidels, jo no em canso de donar gràcies per vosaltres, i us recordo en les meves pregàries, i demanano al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell: demanant-li també que il·lumini la mirada interior del vostre cor, perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades, l'heretat que ell us dóna entre els sants.

Al·leluia

Cf 1Tm 3,16

*Glòria a vós, oh Crist, proclamat a tots els
pobles;
glòria a vós, oh Crist, cregut en el món.*

Evangelí

Jn 1,18

*El qui és la Paraula es va fer home
i plantà entre nosaltres el seu tabernacle*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la vida, i la Vida era la llum dels homes. La llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes.

Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix el poder de ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o per voler humà, sinó de Déu mateix.

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

Salm responsorial

147

Glorifica el Senyor, Jerusalem,
Sió, canta lloances al teu Déu,
que assegura les teves portes
i beneeix dintre teu els teus fills.

*R. El qui és la Paraula es va fer home
i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.*

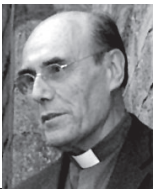
Manté la pau al teu territori
i et sacia amb la flor del blat.
Envia ordres a la terra,
i la seva paraula corre de pressa, no es detura. **R.**

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob,
als fills d'Israel els seus decrets i decisions.
No ha obrat així amb cap altre poble,
no els ha fet conèixer les seves decisions. **R.**

«Combatre la pobresa, construir la pau»

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El missatge del Papa

Com cada any, des del temps de Pau VI, el Papa ha enviat enguany un missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, el dia 1 de gener. El tema escollit per aquest any és el de la lluita contra la pobresa en el context de la globalització que caracteritza la nostra societat. Es tracta d'un text molt precís, d'una certa densitat conceptual, però prou clar en la seva exposició perquè pugui ser entès per tothom.

Comença fent notar les diverses formes de pobresa, més enllà de la pobresa material. «La referència a la globalització hauria d'incloure també la dimensió espiritual i moral, instant a mirar els pobres des de la perspectiva de la participació de tots en un mateix projecte diví, el de la vocació a construir una sola família en la qual tots —persones, pobles i nacions— es comprometin seguint els principis de fraternitat i responsabilitat.»

El Papa dedica la primera part del missatge als diversos aspectes que implica la lluita contra la pobresa: la qüestió del creixement demogràfic, les malalties

pandèmiques, la pobresa dels nens, la relació entre el desarmament i el desenvolupament, l'actual crisi alimentària. La segona part està dedicada a un conjunt d'indicacions basades en el principi que «per guiar la globalització és necessària una forta solidaritat global».

La reflexió de Benet XVI sobre aquest principi és clara: «La globalització ha d'ésser regida amb prudent saviesa. D'aquesta saviesa en forma part el fet de tenir en compte en primer lloc les exigències dels pobres de la terra, superant l'escàndol de la desproporció que existeix entre els problemes de la pobresa i les mesures que els homes prenen per afrontar-los. La desproporció és d'ordre cultural i polític, i també espiritual i moral. En efecte, sovint es limita a les causes superficials i instrumentals de la pobresa, sense referir-se a les que es troben en el cor de l'home, com són l'avidesa i l'estretor de mires. Els problemes del desenvolupament, de les ajudes i de la cooperació internacionals s'afronten algunes vegades com si fossin simplement qüestions tècniques, i s'arriba a

l'establiment d'estructures, a posar a punt acords sobre preus i quotes, a assignar subvencions anònimes, sense que les persones s'hi involucrin de debò. En canvi, la lluita contra la pobresa necessita homes i dones que visquin en profunditat la fraternitat i siguin capaços d'acompanyar les persones, famílies i comunitats en el camí d'un autèntic desenvolupament humà.»

Pobres i nens

Els dies de Nadal tenen una forta referència sentimental a la pobresa i a la infància. Hi ha un reflex més o menys conscient de la pobresa de l'infant de Betlem. «*Pro nobis egenum et foenocubantem...*» («Aquell que s'ha fet pobre per nosaltres, i està sobre unes palles, abracem-lo piadosament»), diu el cant popular *Adeste fideles*. Gairebé tan clàssic com l'*Adeste fideles*, hom recorda aquests dies el cèlebre vers de Salvat-Papasseit: «Demà, asseguts a taula, oblidarem els pobres...»

Es multipliquen, per això, durant

aquestes festes, les mostres d'atenció als pobres i a les persones soles, que en el fons és una forma de pobresa. Iniciatives com la de la Comunitat de Sant'Egidio, que organitza arreu un gran dinar de Nadal dins mateix de les esglésies per trobar-se amb les persones amb qui habitualment tenen contacte, i altres també, són significatives. Altres grups cristians estan fent quelcom semblant, i no falten famílies que conviden sistemàticament persones pobres a la pròpia taula familiar.

Els nens són destinataris privilegiats dels obsequis d'aquests dies. El Papa, en el missatge, dedica una especial atenció a la pobresa dels nens. «Quan la pobresa afecta a una família, els nens en són les víctimes més vulnerables. Considerar la pobresa posant-se de la part dels nens impulsa a considerar prioritaris els objectius que els afecten més directament, com per exemple, la cura de les mares, la tasca educativa, l'accés a les vacunes, als tractaments mèdics i a l'aigua potable, la salvaguarda del medi ambient i, sobretot, el compromís en defensa de la família i de l'estabilitat de les seves relacions internes.»

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ❑ **Nascut a Venècia l'any 928**
- ❑ **Dux d'aquesta ciutat, va reconstruir Sant Marc**
- ❑ **Penitent i monjo a Sant Miquel de Cuixà i més tard eremita**
- ❑ **Va morir a Cuixà l'any 987**

Sant Pere Orsèol pertanyia a una de les famílies més nobles i riques de Venècia, i aspirava a ser-ne el dux, que és com s'anomenava tradicionalment el governant de la ciutat. En aquella època el dux era Pere Claudià IV. Per aconseguir el càrrec Pere Orsèol no va dubtar a provocar una rebel·lió l'any 976 en la qual el dux va ser derrocat i assassinat i bona part de la ciutat, destruïda. Una vegada al capdavant del govern de Venècia va iniciar la tasca de reconstruir el que ell mateix havia destruït, com ara la catedral de Sant Marc, va edificar hospitals i orfenats i va alliberar el mar Adriàtic del perill dels pirates.

Però el remordiment per l'assassinat del seu predecessor i la destrucció de la ciutat creixia amb el pas del temps, fins que es va fer insuportable. Va consultar el que

Sant Pere Orsèol

li passava a un dels seus consellers, sant Romuald, fundador dels camaldulencs, que el va convèncer perquè se'n penedís de tot cor, deixés el poder i es retirés a un monestir. El cenobi triat va ser el de Sant Miquel de Cuixà, perquè l'abat, Garí, aquells dies era a Venècia. I així sant Pere Orsèol va abandonar la ciutat sobtadament, de nit i sense comunicar-ho a ningú.

Un cop a Sant Miquel de Cuixà el nostre sant s'hi va incorporar com un monjo més i no va passar mai del càrrec de sagristà. Els darrers anys, però, encara va sentir una necessitat més forta de penitència i austeritat, de manera que es va retirar en una petita ermita fora del monestir, on va ser enterrat. L'any 1022, l'abat Oliba en va manar el trasllat a la basílica del cenobi i en va decretar el culte solemne.

La Comunitat Ecumènica de Sant Jordi impulsa a Sant Boi de Llobregat un taller d'iconografia com a camí per a la unitat

L'ecumenisme de les icones

Samuel Gutiérrez

Amb gairebé 20 anys d'experiència en el món de la iconografia de tradició ortodoxa, Maria Roig acaba d'iniciar a Sant Boi de Llobregat una nova aventura artística i espiritual vinculada de nou a l'art sagrat de les icones. Després d'uns anys de parèntesi, la iconògrafa catalana reprèn ara les classes que amb tant d'èxit ja havia dirigit en etapes anteriors. I és que les icones són, per a Roig, molt més que una expressió artística; són art sagrat i, per tant, finestres obertes a la transcendència, així com instruments privilegiats per a la unitat de les Esglésies cristianes. Sobre aquesta base teològica s'ha constituït també la Comunitat Ecumènica de Sant Jordi, al capdavant de la qual hi ha el pastor Jordi David d'Alemanya, espòs de Maria Roig i un dels seus admiradors més fidels. La raó principal de ser d'aquesta nova comunitat ecumènica és viure ja la unitat de les Esglésies cristianes i per això la iconografia està cridada a tenir-hi un paper fonamental.

De formació autodidacta, Maria Roig s'ha convertit en les últimes dècades en tota una referència iconogràfica a Catalunya. Per a ella «escriure» icones, que és com s'anomena en l'Ortodoxia a l'art de pintar imatges, respon gairebé a una necessitat vital. La seva immersió en

«L'art iconogràfic és veritable predicació de l'Evangeli amb formes i colors»

aquest món va tenir lloc fa anys a conseqüència d'una profunda experiència de Déu. «Mai no se m'hauria acudit pintar icones —explica l'artista—, però m'hi sento cridada. És una vocació. Com també ho és la crida a ensenyar aquest art a altres persones.» Precisament, la creació del nou taller d'iconografia a Sant Boi de Llobregat pretén revifar la flama d'aquesta crida inicial i continuar treballant per la unitat de les Esglésies cristianes. «L'objectiu del taller és formar iconògrafs de diverses confessions cristianes per poder així expandir la Paraula de Déu, el seu Regne, i proclamar la salvació a tota la humanitat», sosté Maria Roig.

Paraula de Déu amb formes i colors

Per a Maria Roig, la icona és la Paraula de Déu amb formes i colors. «És veritable predicació de l'Evangeli —confessa— i també una manera de fer present allò que representa.» Aquest principi determina que la fe i la pregària són requisits indispensables per poder-se introduir en aquest art sagrat. Aquestes són, a més, dues de les condicions que han d'acceptar aquells que

Maria Roig s'ha convertit en una reconeguda pintora d'icones.

es vulguin posar sota el mestratge artístic de Maria Roig. La tercera i última, més subjectiva, però igual d'important, és el desig d'obrir-se a l'experiència divina, transcendental, que permetrà a l'alumne aprofundir en la Paraula de Déu per poder transmetre fidelment la Bona Notícia a través de la icona. «L'art de la iconografia —apunta Roig— ha d'integrar tota la nostra vida. Perquè es tracta de pintures elaborades per a la contemplació, per afavorir en un mateix i en els altres la trobada amb Déu.» Per això en el taller d'iconografia de la Comunitat Ecumènica de Sant Jordi tot es fa segons els canons i tradicions clàssiques, encara que adaptat als temps actuals. En aquest sentit, la proposta de Maria Roig no pretén inventar res, sinó posar al dia l'art de les icones.

El taller està obert a qualsevol membre de les Esglésies cristianes. De fet, actual-

ment, hi ha representació tant de catòlics com d'ortodoxos i protestants. D'algun manera, i en la línia de la comunitat ecumènica a la qual pertany, aquest espai d'aprenentatge artístic i espiritual vol ser també un «mitjà de comunicació». «Els membres de la comunitat ecumènica —afirma el pastor i teòleg Jordi David d'Alemanya— ens sentim cridats a predicar i treballar intensament per la unitat de l'Església. Creiem fermament que l'Església és una, santa, catòlica i apostòlica, i que totes les denominacions no són més que tradicions o escoles teològiques procedents de l'única font: Jesucrist i els seus deixebles.» I afegeix el responsable de la comunitat: «Així doncs, creiem que la unitat de l'Església ja existeix, però que s'ha de descobrir i creiem que només des d'aquesta perspectiva es podrà assolir algun dia.» El patronatge de sant Jordi, la

simbologia del qual és de vital importància per a la comunitat, respon també a aquesta voluntat ecumènica, no només per la seva referència a la lluita contra el mal i a la transformació de la vida, sinó també i sobretot perquè és patró universal de catòlics, ortodoxos y protestants.

Obertura a l'art romànic

Juntament amb el desig de formar iconògrafs que caminin junts cap a la unitat de l'Església, el taller d'iconografia Sant Jordi també compta amb un altre aspecte que el fa diferent: la seva gran obertura cap a l'art romànic. A més d'ensenyar fidelment les diverses tècniques de pintura pròpies de la tradició cristiana ortodoxa —segons l'estil eslau, bizantí, georgià, etc.—, Maria Roig s'ha anat obrint també a poc a poc al llarg de la seva ja consolidada trajectòria artística a l'art romànic, de tradició occidental, però molt més proper del que es podria pensar a les icones. «L'art romànic —assegura— expressa també claríssimament la Paraula de Déu. M'agrada molt, perquè significa rescatar els nostres orígens i adaptar-los als temps d'avui. Per a mi, la pintura romànica, que respon també a uns canons molt establerts, té tanta força com les icones.»

El taller d'iconografia Sant Jordi ofereix classes d'una durada aproximada de tres hores per a un màxim de sis persones, amb atenció personalitzada i una petita introducció teològica abans de passar a la pràctica. Tot és viscut en un ambient de pregària i desitjos d'aprofundir en la Paraula de Déu. La teologia de les icones, el seu simbolisme, els colors... tot el que té a veure amb aquest art sagrat ancestral és desenvolupat amb calma, sense presses, perquè a poc a poc es vagi integrant en l'exercici artístic de cadascun dels assistents. Per això el temps previst per poder pintar icones és molt flexible i depèn de cada persona i de cada crida. Maria Roig també fa icones per encàrrec, per a esglésies o particulars, i té la il·lusió d'iniciar el 2009 uns cursos específics per a joves. «Crec que a joves seduïts, per exemple, per espiritualitats com la de Taizé els pot ajudar molt la pràctica d'aquest art», afirma convençuda, «ja que realment la icona et pot dur a una vivència més radical i coherent de la teva pròpia fe».

COMUNITAT ECUMÈNICA DE SANT JORDI

Rambla de Rafel Casanova, 3, baixos
08830 Sant Boi de Llobregat
Telèfons: 933 718 243 - 607 840
225 - 659 261 956
a/e: correucomunitat@yahoo.es -
maria.roig@yahoo.es

Cada diumenge i festius:
celebració de la Divina Litúrgia
a partir de les 10.00 h

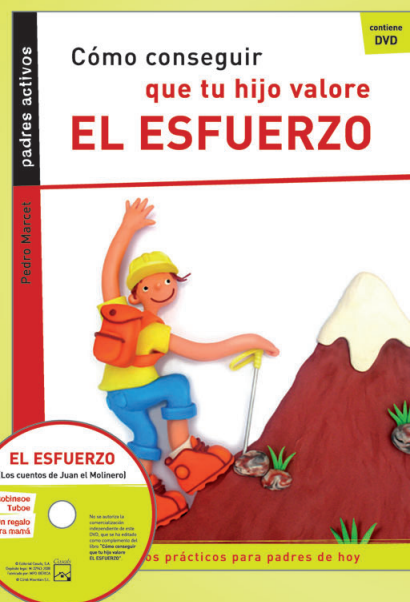

EXPOSICIÓ D'ICONES

Hotel d'Entitats
(C/ Riera, 4 - Sant Boi de Llobregat)
Horari: de 9.30 a 13.30 h i de
16.00 a 21.30 h, menys dissabtes,
diumenges i festius.
Fins al 15 de gener

COLECCIÓN padres activos

Consejos
prácticos para padres
de hoy, para conseguir
que vuestros hijos
valoren las virtudes
en que se fundamenta
una buena
educación.

Cada libro
contiene un DVD
infantil para ver
y aprender en
familia.

+ en preparación

LA VERACIDAD
EL ORDEN
LA RESPONSABILIDAD

Tel. 902 107 007
www.editorialcasals.com

AJUDA A L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ.

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA US DESITGEM PAU A LES VOSTRES
LLARS I QUE L'AMOR I LA CARITAT REGNIN EN
ELS VOSTRES CORS AQUEST 2009, TOT RECORDANT
EL NOSTRE ESTIMAT BISBE JOAN CARRERA.

GRÀCIES PER COL·LABORAR AMB L'ASSOCIACIÓ
D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTESDE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA

TELÈFON: 93 409 28 10 • FAX: 93 409 28 20 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Barcelona

diòcesis

El cardenal Martínez Sistach va intervenir en la cloenda del congrés.

La trobada va aplegar una bona representació de dirigents religiosos.

Barcelona, model de convivència religiosa

■ El Grup de Treball Estable de Religions va organitzar el congrés internacional «Les religions a Europa davant del segle XXI»

Eulàlia Tort
Barcelona

Quin és el futur de les religions a l'Europa del segle XXI? Aquest va ser l'eix central del congrés internacional que es va celebrar del 10 al 12 de desembre a Barcelona i que va convertir la ciutat en epicentre mundial de la reflexió sobre la convivència religiosa a les ciutats europees. Amb aquest congrés, el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) va voler commemorar el Dia Internacional dels Drets Humans, que va tenir lloc el 10 de desembre, i els deu anys de la I Conferència Europea de Ciutats pels Drets Humans.

Van ser tres dies de diàleg interreligiós. Diàleg entre les religions i les administracions, entre Barcelona i Europa. Sota el lema «Les religions a Europa davant del segle XXI», el congrés va reunir més de 250 participants representants de totes les tradicions religioses de casa nostra amb majoria de catòlics, protestants, ortodoxos, budistes, musulmans i jueus.

El Grup de Treball Estable de Religions (GTER), nascut a Barcelona l'any 2004, és un grup de trobada interreligiós format per representants oficials de les confessions religioses majoritàries de Catalunya que gaudeixen de la solvència de les seves comunitats. Com que es tracta d'una xarxa creada i convocada des de les mateixes religions, gaudeix de plena llibertat i capacitat d'acció. Actualment integren el grup la Comunitat Israelita de Barcelona, el Consell Evangèlic de Catalunya, el Consell Islàmic Cultural de Catalunya, l'Església Catòlica de Barcelona i l'Arxiprestat del Patriarcat de Sèrbia.

El GTER treballa a través de tres comissions. En primer lloc, la comissió de Migració o Nouvinguts, que elabora informes de valoració de la situació dels nouvinguts des de cada tradició religiosa i proposa actuacions per afavorir la inte-

gració d'aquests col·lectius. En segon lloc, la comissió de Centres Penitenciaris, que vetlla per l'entesa dels presos de les diferents tradicions religioses i denuncia i defensa els drets de les religions tant dels presos com dels voluntaris que fan assistència religiosa. I, finalment, la comissió de Prevenció, mediació i/o resolució de conflictes. Està constituïda per un grup especialitzat de membres de diferents confessions religioses (musulmans, jueus, ortodoxos, catòlics, protestants) que analitza, fa tasques de prevenció i actua en cas de conflicte.

Pedagogia de l'acció

Com afirma Mn. Antoni Matabosch, representant catòlic, «el GTER no és un lloc de diàleg doctrinal o de debat teològic sinó que és un grup de col·laboració

pràctica en el qual es posa l'accent en la pedagogia de l'acció». Entre els seus objectius, destaca la mediació religiosa per a la prevenció i resolució de qualsevol tipus de conflicte ja sigui religiós o no i vetlla per les necessitats comunes de les diferents tradicions religioses a casa nostra i pel benestar de la ciutadania en general. A més, el GTER pretén sensibilitzar la societat i donar a conèixer les diferents expressions religioses de casa nostra i, per això, organitza aquest congrés, que ha estat imprescindible per aquesta tasca de sensibilització.

Les ciutats de Brussel·les i de Marsella han estat les convidades d'aquest congrés internacional pels seus programes d'integració i de convivència nascuts des de les administracions locals i els representants religiosos. Per exemple, «Marsella Esperança», nascuda el 1990 amb l'objectiu de

donar respostes originals als nous reptes que planteja la societat intercultural i interreligiosa, estableix un diàleg permanent entre l'alcalde, els líders religiosos i delegats sobre aspectes comunitaris amb uns excel·lents resultats en la resolució i mediació de problemes potencials que afecten avui la majoria de ciutats europees.

«Barcelona és referent de convivència interreligiosa per a les principals ciutats europees», va afirmar Chantal Noël, regidora de l'Ajuntament de Brussel·les. I és que segons Jorge Burdman, representant jueu del GTER, Barcelona és model perquè no té conflictes interreligiosos a diferència d'altres ciutats europees en què les entitats de diàleg interreligiós han de dedicar els seus esforços a la mediació de conflictes. En aquest sentit, per a Burdman, «el diàleg interreligiós a Barcelona fa una tasca preventiva».

En el marc del congrés, representants de Marsella, de Brussel·les i de Barcelona, sota l'auspici del president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, van signar una declaració d'intencions que suposa el primer pas en la creació d'una plataforma europea per al diàleg interreligiós: «Volem treballar plegats per fer més estretes les nostres relacions, intercanviar informació sobre les nostres activitats, promoure iniciatives de reflexió i de col·laboració en comú, comprometre'ns al servei dels valors de la pau, la justícia, la fraternitat i defensar la dignitat de cada ésser humà a fi de contribuir a la millora de les nostres ciutats respectives.»

Laïcitat i religió

Per a Benach, «el diàleg entre les diferents religions és el camí d'una Europa de pau» i va afegir que «cal eliminar les desconfiances que es generen envers les religions». Per la seva part, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, va considerar en la darrera jornada del congrés que «cal que l'administració valori positivament la religió perquè hi hagi una autèntica laïcitat que tuteli el dret fonamental de la llibertat religiosa i el seu exercici».

La sessió inaugural celebrada a l'Ajuntament de Barcelona va comptar amb la participació del director general d'Afers Religiosos del Ministeri de Justícia, José María Contreras. «Europa ha de ser un

«Les religions han d'oferir el do i el valor de l'espiritualitat»

El cardenal Lluís Martínez Sistach també va voler fer-se present en el Congrés Interreligiós de Barcelona, i ho va fer per expressar amb gran rotunditat que «les religions han d'oferir als europeus el do i el valor de l'espiritualitat». «L'home i la dona —va dir l'arquebisbe— no és només matèria, cos; és, també, esperit que pensa, desitja, projecta, valora i que reflexiona sobre el sentit de la seva vida i sobre el més enllà de la mort, perquè en l'home i la dona hi ha un fort desig de transcendència que vol anar més enllà del temps i de l'espai.»

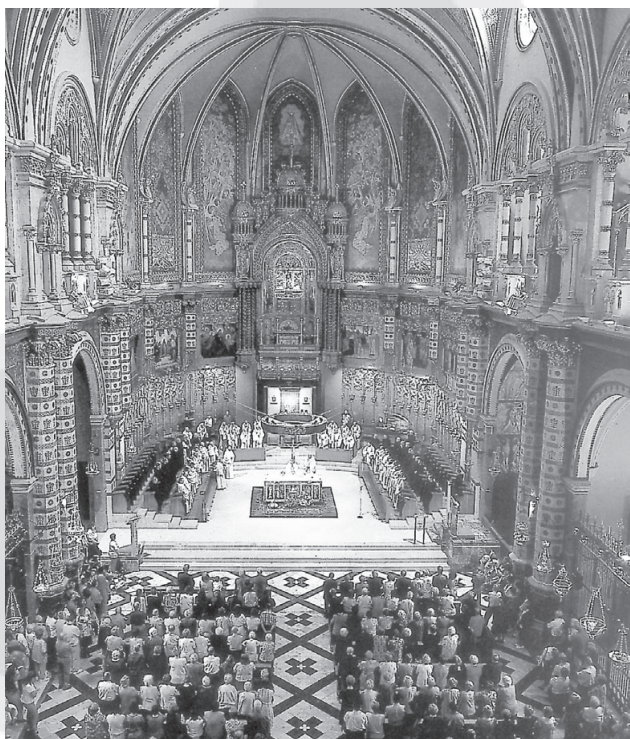
Així com al llarg dels anys els continguts judeocristians han passat a formar part del patrimoni de la humanitat, tal com veiem formulat a la Declaració dels Drets Humans, el

cardenal va recordar que també avui dia les religions tenen un paper fonamental davant dels grans problemes del món (fam, violència, guerra...) i a l'hora de contribuir a la construcció d'una humanitat on tots els seus membres se sentin més germans, més estimats i més respectats. Així mateix, l'arquebisbe va demanar que les administracions valorin positivament el paper de les religions en aquesta configuració d'una societat millor, així com el ple respecte del principi de la llibertat religiosa. «Aquest principi —va afegir el cardenal— ha esdevingut patrimoni de la humanitat i comporta el principi de la mútua independència i autonomia entre les religions i la comunitat política, però també el de la mútua cooperació.»

(Continua a la pàgina següent)

us ofereix en directe des de la basílica de la Mare de Déu de Montserrat

**de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes**

**Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual**

■ Barcelona 106.6	■ Tortosa 90.1	■ Lleida 91.5
■ Tarragona 100.6	■ Garraf 96.8	■ Cerdanya 104.4
■ Catalunya Central 93.7	■ Vic 91.3	■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Girona 103.4		■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

espai de convivència reflex del principi de llibertat religiosa que també figura en la Constitució espanyola.» En aquest sentit, Contreras va apuntar que, encara que les confessions religioses són vistes per alguns com a organitzacions que busquen el poder o persegueixen determinats interessos, són agents socials capacitats per promoure la convivència. Per la seva part, el president de la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques, Daniel Rodríguez, va assegurar que «laïcitat i religió» poden conviure en pau. Des del govern de la Generalitat, la directora general d'Afers Religiosos, Montserrat Coll, va subratllar que el govern català aposta per un model de laïcitat i de respecte vers la diversitat, sense identificar-se amb cap confessió concreta, i va recalcar que «han de ser les persones» les que s'ocupin d'aquest diàleg interreligiós, encara que l'administració s'encarregui de crear el marc apropiat.

Aquesta primera jornada va incloure una conferència del director de l'Institut Europeu del Mediterrani, Senén Florensa, que sota el títol *Religions, convivència i diàleg intercultural a la Mediterrània* va recordar que «els territoris ribereños d'aquest mar han format un espai complex de microcosmos diferenciats, on van sorgir les tres principals religions monoteistes: judaisme, cristianisme i islamisme. Per això, aquest mar ha estat epicentre de conflictes que han acabat pertorbant tothom». Per a Florensa, el fenomen migratori, especialment de la comunitat musulmana, pot ser una «oportunitat positiva» per a Europa i Espanya en particular, no només des del punt de vista econòmic, sinó des de la diversificació i modernització de la mentalitat, ja que permet recuperar els components multiculturals. En aquest sentit, va incidir en el paper crucial dels líders religiosos a l'hora de predicar en el coneixement mutu i l'acceptació de l'altre per avançar cap a una societat interreligiosa, en la qual és necessària, va dir, la integració, «perquè a Europa hi ha una llarga història d'intolerància».

La segona jornada del congrés va transcórrer al Palau de Pedralbes de Barcelona i va comptar amb la participació de persones tan significatives en el diàleg interreligiós europeu com Jean-Arnold de Clermont, president de la Conferència de les Esglésies Europees, que va pronunciar una conferència sota el títol *L'aportació religiosa a Europa. Situació, expectatives i reptes de les religions a l'Europa urbana*; Michèle Nikitine, membre de la Fraternitat Ortodoxa d'Europa i exvicepresidenta ortodoxa de l'ACAT-França, i el professor de Filosofia de la Universitat de Barcelona i director de la Fundació Epsos, Josep M. Esquirol, que van pronunciar la conferència *L'esperit europeu entre l'evasió i la resistència*. A més, aquesta sessió va incloure el testi-

El GTER es va congratular per l'èxit del congrés.

Conclusions del Congrés Interreligiós de Barcelona

Reunits a la ciutat de Barcelona en el I Congrés de Diàleg Interreligiós convocat pel Grup de Treball Estable de Religions (GTER) sota el lema «Les religions a Europa davant del segle XXI», amb el suport de Marsella Esperança i de la Plateforme Interconvictionnelle Locale de Bruxelles, i l'acompanyament de les institucions catalanes: l'Institut de la Mediterrània, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Govern de la Generalitat i el Parlament de Catalunya; i d'aquelles institucions pròximes a les confessions que ens han donat suport en aquests processos, els participants en aquesta trobada declarem el següent:

- Valorem positivament el fet d'haver-se convocat aquest congrés que ens ha permès de fer més visible la feina que els representants oficials de les confessions que s'apleguen en el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) realitzen des de fa temps i la feina que es realitza gràcies al Consell Interreligiós de Catalunya.
- Aquesta celebració ens ha permès de valorar d'una manera més pròxima la realitat que vivim a Europa i en particular a la Mediterrània tant des del punt de vista social com religiós. Aquest fet ha d'esperonar les confessions a no afincarnos en aquesta realitat sinó a mantenir viva la nostra capacitat crítica i profètica vers la societat que ens envolta sense oblidar de mirar-nos a nosaltres mateixos per tal d'allunyar-nos de tot allò que desdii de la nostra vocació.
- Aspirem que aquest congrés ens ajudi a nosaltres mateixos i a la societat en general, amb una mirada particular en els mitjans de comunicació, a engrandir i a aprofundir els espais d'espiritualitat.
- Les religions hem d'avançar per construir el Pla de Déu entre nosaltres per portar la justícia, la pau i la igualtat enmig d'un món que pateix, enmig d'una ciutat que viu el seu dolor. Creiem que l'experiència del GTER en la «pedagogia de l'acció», on les confessions ens apleguem per donar respostes concretes a necessitats concretes, és un model vàlid per a nosaltres i en el qual volem continuar aprofundint.
- Entenem, per últim, que aquesta trobada ens ha obert la porta a una segona trobada en un futur pròxim, així com també ens ha obert la porta a somiar com a possible, gràcies a la signatura del corresponent acord, la creació de la Plataforma Europea de Ciutats en el Diàleg Interreligiós fonamentada en la col·laboració de Marsella, Brussel·les i Barcelona.

moniatge dels representants de Brussel·les i de Marsella, que van explicar com van sorgir els seus grups de treball i en què consisteix la seva activitat.

Finalment, el Parlament de Catalunya va acollir la tercera sessió en què el doctor en filosofia i professor de la Universitat Ramon Llull, Xavier Marín, va sintetitzar moltes de les aportacions fetes al congrés. Entre elles, va destacar l'afirmació que «Europa s'ha de consolidar com a continent prenent en consideració la seva dimensió espiritual». I va afegir que «ara tenim més diversitat identitària i el procés de construcció de la identitat esdevé nou». En aquest sentit, la creació d'identitat es converteix en un procés relacional. Marín

també va dedicar unes paraules als símbols, sovint font de conflictes a Europa, tot i que va afegir que «les accions simbòliques escurcen la distància entre les persones, les fan properes». Per la seva part, el representant protestant del GTER, Guillem Correa, en l'exposició de propostes i conclusions del congrés va destacar que «aspirem al fet que aquest congrés ens ajudi a engrandir els espais d'espiritualitat» per tal que «les religions avancin per portar la justícia, la pau i la igualtat en un món que pateix» i «confiem que hi haurà una altra trobada en el futur que ens permetrà somiar en la creació d'una plataforma europea per al diàleg interreligiós».

Fotos: Ramon Boadella - Laura Llach

BARCELONA

El Déu de la bellesa

■ La Facultat de Teologia de Catalunya va dedicar la seva jornada acadèmica anual a redescobrir la gramàtica de la bellesa

Carme Munté

Barcelona

La Facultat de Teologia de Catalunya organitza cada any una jornada acadèmica que ja ha esdevingut una tradició. En les altres edicions es van tractar temes com el quarantè aniversari del Concili Vaticà II, les relacions entre fe i raó arran del discurs del papa Benet XVI a Ratisbona i el Sínode de la Paraula. En aquesta ocasió el gran nombre de persones que el 17 de desembre passat es van aplegar a l'Aula Magna del Seminari

Conciliar de Barcelona es van delectar amb un tema ben suggeridor: *El Déu de la bellesa*. Cinc ponents van ser els encarregats de posar els accents diversos en aquesta bellesa de Déu que veiem reflectida en la litúrgia, en les icones, en un quadre o en una música, així com en les nostres majestuosos catedrals o fins i tot en la imatge tendra d'una mare que acarona el seu infant i en una dona russa que calma la set dels soldats que li han cremat el poble. Cinc ponents, cinc imatges de bellesa, cinc reflexions i cinc músiques per a la reflexió.

«Maternitats», del fotògraf Bru Rovira.

«Kinderszenen» («Escenes d'infants»), de Robert Alexander Schumann

«Els sentits espirituals»

PIERANGELO SEQUERI

Professor de la Facultat de Teologia d'Itàlia Septentrional, Milà

«El miracle no és l'esperit que descendeix i es fa carn, sinó el cos que esdevé espiritual i que és tan bell que té la profunditat de l'ànima, però sense deixar de ser cos. És en braços de la seva mare on l'infant percep per primera vegada aquest cos espiritual.»

Final de la sonata 32 per a piano, de Ludwig van Beethoven

«Crist en la glòria», icona adquirida l'any 1930 per la Galeria Tretyakov.

«La icona com a epifania de Déu»

P. GABRIEL

Abat del monestir ortodox de Sant Nicolau de la Dalmeria, França

«L'art de la icona assumeix perfectament el seu aspecte relatiu i limitat. És ben conscient que tan sols és la introducció a un més enllà del llenguatge i de les paraules. Ella, visible, procura obrir a l'invisible. Tot això es tradueix en el desprendiment més gran, amb una economia de recursos que tan sols es retrobarà més tard en l'impressionisme. La bellesa de la icona es revela de forma cada vegada més profunda si vivim dia a dia en la seva contemplació freqüent.»

«La bellesa del Crucificat»

TIMOTHY VERDON

Professor de la Facultat de Teologia d'Itàlia Central i Stanford University, secció de Florència

«En aquesta obra de Velázquez, el Crist lligat i torturat ens mira a nosaltres en una expressió de súplica. A la mateixa obra veiem un nen que, acompanyat d'un àngel, observa l'escena i que simbolitza l'ànima cristiana. Així és: la bellesa del Crucificat és bellesa espiritual que només l'ànima creient pot copsar.»

«Passió segons sant Mateu», de Johann Sebastian Bach

«Crist i l'ànima cristiana» (Velázquez), Galeria Nacional de Londres.

«La bellesa de Jesucrist en el ministeri de comunió»

JAUME FONTBONA

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

«El ritu d'ordenació manifesta com l'ordenat està cridat a fer viva la bellesa de Jesucrist en la seva (i per la seva) existència i missió, sigui ordenat bisbe, sigui ordenat prevere, sigui ordenat diaca. El bisbe representa Crist en tota la seva bellesa, de servent humiliat i sofrent; el prevere fa present la bellesa de Crist unit sempre al seu bisbe i a la resta dels preveres de l'únic presbiteri local; els diaques manifesten la bellesa del servei d'amor de Crist en el món amb la seva preferent dedicació als pobres.»

L'ordenat està cridat a fer viva la bellesa de Jesucrist.

«Al·leluia» del «Messies» de Georg Friedrich Händel

Portada de «Vida i destí», de Vasili Grossman, Galaxia Gutenberg.

Banda sonora de la pel·lícula «La lista de Schindler», de John Williams

«La bellesa de la bondat indefensa»

XAVIER MORLANS

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

«Una dona russa, el poble de la qual van cremar els soldats alemanys durant la Segona Guerra Mundial, quan va veure aquests soldats que passaven, ja presoners, els va donar de beure. Això és el que Vasili Grossman, en la millor novel·la del segle XX, *Vida i destí*, defineix com a moments de bondat sense sentit; una bondat absurda al marge d'ideologies i religions; una bondat que és bella. Per què una dona russa dona a beure a un soldat que li ha cremat el poble i n'ha afusellat la família? Diu Grossman que aquesta bondat és el millor de l'ésser humà. Des de la reflexió teològica, podem afegir que aquesta bondat segurament és fruit de tots els segles de vida cristiana del poble rus, amarat del sentit d'un Déu de la misericòrdia i de la compassió. És la bondat afirmada en la bellesa de la bondat indefensa del Déu Crucificat.»

Descobrir la gramàtica de la bellesa

En el moment d'inaugurar la jornada acadèmica que la Facultat de Teologia de Catalunya va organitzar sobre *El Déu de la bellesa*, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va recordar que el discurs teològic no es pot limitar al concepte, per molt precís que sigui, ni al raonament, per molt elaboradament que s'articuli.

«És —va dir el cardenal— el moment de redescobrir la gramàtica de la bellesa amb què han estat construïdes esglésies i basíliques o amb què

hi han estat representats els misteris de la fe cristiana o amb què han estat desenvolupades les litúrgies que han marcat la vida eclesial d'orient i d'occident. El retorn a la bellesa és una tasca necessària perquè l'estètica és expressió del sentiment religiós en un grau tan alt que sovint l'obra d'art es converteix, per ella mateixa, en una didascàlia del transcendent.»

«Un temps en què molts han perdut la capacitat de commoure's té necessitat de retrobar el camí de la bellesa per poder arribar a Déu», va dir

l'arquebisbe de Barcelona, per això «l'Evangeli de la bellesa ha de ser anunciat com a tresor comú de tota la humanitat, perquè molts creguin en Aquell que va dur a terme la seva obra creadora constatant que "tot era bo", és a dir, que la bellesa havia d'acompanyar el pas del Déu fet home per aquesta terra. Recuperem la bellesa de l'encarnació del Crist, el Fill unigènit del Pare, i molts reviuran una nova albada de salvació en un temps difícil.»

La jornada acadèmica *El Déu de la*

bellesa també va comptar entre els assistents amb la presència dels bisbes de Solsona, Jaume Traserria; de Tortosa, Xavier Salinas; i d'Urgell, Joan Enric Vives. Tots disposats, tal com va dir el Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, a descobrir la bellesa per apropar-nos més a Déu. Una bellesa, va dir també el cardenal de Barcelona, que és filla de la llum, «i per això on la bellesa es desplega, la llum de Jesús crucificat i ressuscitat brilla amb gran força».

TARRAGONA

Missa jubilar amb sabor llatinoamericà

■ La catedral acull un quadre de la Mare de Déu de Guadalupe

Joan Boronat
Tarragona

Un quadre de la Mare de Déu de Guadalupe, rèplica exacta del que es venera al santuari de Mèxic, s'ubicarà en una de les capelles de la catedral de Tarragona per a joia dels seus moltíssims devots. La recepció del quadre es va fer de manera solemne, el vespre del dia 12 de desembre passat, durant la missa jubilar de Sant Fructuós, coincidint amb la festivitat de la Verge de Guadalupe, amb la catedral plena de fidels, la majoria d'ells procedents de diferents països llatinoamericans. A la missa, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, hi va ser present el cònsol dels Estats Units Mexicans, acompanyat de diverses autoritats locals.

Una processó que transportava el gran quadre de la Verge «Emperadriu» va obrir la cerimònia, amb la Schola Cantorum dels Amics de la Catedral interpretant l'himne a la Mare de Déu de Guadalupe.

L'emotivitat, ben visible en molts dels rostres, va presidir en tot moment la celebració eucarística. En l'homilia l'arquebisbe Jaume Pujol va anunciar que la Mare de Déu de Guadalupe «tindrà un lloc d'honor a la nostra seu». Amb un llenguatge planer, el prelat tarragoní va advocar per la integració i va recordar que «no hi ha distinció entre immigrants i autòctons, sinó que tots som fills de la mateixa Mare». Així mateix va matissar que aquests nous tarragonins no han de renunciar a la seva cultura, «sinó enriquir-la amb la de la terra d'acollida».

La música va tenir un gran protagonisme durant tota la missa, espurnejada pels trets característics de les melodies pròpies de les dues cultu-

La imatge va ser portada en processó.

L'arquebisbe es va posar tot divertit un gran barret mexicà.

res. En un gest simpàtic i de proximitat, abans de la benedicció final, l'arquebisbe Jaume va canviar la mitra per un gran barret de mexicà. Després, un *mariachi* va cantar *Las Mañanitas*, com es fa a Mèxic quan algú celebra el seu sant.

Acabada la celebració, a la mateixa catedral, en un empostissat situat

a l'interior del temple, davant de la porta principal, es va desenvolupar un bonic festival folklòric, amb actuacions del *mariachi*, dels cantors Javier Villa, Rodolfo Murga i Jordi Freixa i el grup de dansa México Lindo. L'actuació va servir per posar cloenda a una vesprada curulla de devoció i d'emocions inoblidables.

La Llum de la Pau de Betlem resplendeix a l'amfiteatre

J.B. / Tarragona

El diumenge 14 de desembre, a la tarda, l'amfiteatre de Tarragona va ser l'escenari de l'acte de rebuda de la Llum de la Pau de Betlem 2008, un esdeveniment que a Catalunya organitzen Minyons Escoltes i Guies de Catalunya i el Moviment Scout Catòlic, amb la col·laboració d'altres associacions i moviments cristians, en coincidència amb la celebració de l'Any Jubilar de Sant Fructuós.

El sentit d'aquesta campanya promoguda pels escoltes catòlics, en l'àmbit europeu, és el de difondre una flama encesa prèviament per un infant a la cova de Betlem, com a símbol de pau i de fraternitat universal. Abans que la Llum de la Pau entrés a l'amfiteatre tarragoní, portada per un grup d'escoltes que havien anat a cercar-la a Brussel·les, on havia arribat procedent de Betlem, un noi i una noia van convidar tothom a compartir l'alegria de l'arribada del Nadal. En complicitat amb el públic, van animar que l'esperit del Nadal es fes extensiu durant tot l'any.

El moment més emocionant i vistós el va constituir l'encesa de les llànties en mans d'un grup d'infants mentre pronunciaven frases desitjoses de pau i concòrdia. Tot seguit, els mateixos infants van anar encenent les llànties que portaven els membres de les diverses delegacions de tot Catalunya i d'arreu d'Espanya, així com de Portugal, Andorra i Gibraltar, que s'havien atansat a l'amfiteatre per recollir la Llum de la Pau de Betlem per distribuir-la en grups, comunitats, parròquies, escoles, hospitals, presons o llars d'avis, uns dies abans de Nadal.

Un gran nombre de joves i fidels en general es van voler sumar a aquest acte, que va comptar amb l'assistència de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, el qual va pronunciar unes paraules de salutació acompanyat del vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Miquel Barbarà, i de preveres de les més diverses procedències. L'Ajuntament de la ciutat va ser-hi representat per la tinent d'alcalde de Cultura, Patrimoni Històric i Ensenyament, Rosa Rosell. També hi va assistir el coordinador del Secretariat Interdiocesà de Joventut de les diòcesis amb seu a Catalunya, el delegat nacional de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi, així com nombrosos delegats de Pastoral de Joventut, representants d'agrupaments i centres d'esplai.

Creuer amb motiu de l'Any Jubilar de Sant Fructuós

J.B. / Tarragona

La Conselleria de Relacions Ciutadanes de l'Ajuntament de Tarragona és una de les principals impulsores del creuer Mare Nostrum, que farà un recorregut per les ciutats agermanades amb Tarragona i s'inclourà dins dels actes commemoratius de l'Any Jubilar. El viatge, que compta amb la col·laboració de l'Associació Cultural Sant Fructuós, es durà a terme del 22 al 29 de maig de 2009 i farà un recorregut per mar que unirà Barcelona, Marsella, Avinyó, Savona, Sant Fructuós di Capodimonte, Portofino (on es conserven la majoria de les relíquies de sant Fructuós), Nàpols, Pompeia, Palerm, Tunísia, Cartago i Palma de Mallorca, on els viatgers podran visitar la capella dedicada al patró de Tarragona, sant Magí. En total hi ha 200 places disponibles, a un preu reduït respecte del que és habitual en aquesta mena de creuers. Inclou la pensió completa, el trasllat de Tarragona al Port de Barcelona i l'assegurança de viatge, entre altres serveis.

Divina litúrgia en ritu catòlic bizantinoucrainès

J.B. / Tarragona

L'Any Jubilar de Sant Fructuós, Auguri i Eulogi va portar la tarda del diumenge 7 de desembre a la catedral de Tarragona la divina litúrgia en ritu catòlic bizantinoucrainès, a la qual va assistir un bon nombre de persones originàries d'Ucraïna i d'altres indrets de l'est d'Europa.

L'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol, va participar en la litúrgia, acompanyat del vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Miquel Barbarà, i del canonge Josep Maria Serra, entre altres sacerdots. Mn. Pere Casa-

novas, assistit per un prevere i un diaca ucraïnesos, va oficiar la missa segons el ritu catòlic d'aquell país, molt rellevant per diversos motius: per la commovedora dimensió mística i d'adoració de la divina litúrgia i pel recolliment i el fervor amb què era seguida pels fidels, acompanyada d'uns cants de destacada bellesa, que van arrodonir una cerimònia emocionant.

Mons. Jaume Pujol va pronunciar una homilia que anava sent traduïda a l'ucraïnès per Mn. Casanovas. L'arquebisbe Jaume va dir que l'Església de l'antiga Tarraco, per la seva condició d'apostòlica i pel testimoni

dels seus protomàrtirs, «ha estat venerada per les Esglésies d'orient». En acabar, va adreçar unes paraules als fidels ucraïnesos per oferir-los la catedral tarragonina com la casa que els acollirà sempre.

Un altre moment, curull d'emoció, va ser el de la comunió, sagrament que va ser rebut pels fidels sota les dues espècies. La litúrgia va acabar amb unes paraules d'agraïment de l'oficiant i, aprofitant l'avinentsa de l'Any Jubilar, amb un cant de felicitació, una de les formes de comiat de la missa segons el ritu catòlic bizantinoucrainès quan s'escau un aniversari remarcable.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Montserrat acomiada el P. Agustí

■ El P. Agustí Figueras era el monjo més ancià del monestir, amb 102 anys

Redacció
Montserrat

El 18 de desembre es va celebrar a la basílica de Santa Maria la missa exequial i l'enterrament del P. Agustí Figueras i Figueras, que va morir al monestir de Montserrat als 102 anys d'edat. Era el més ancià del monestir i també de la Província Hispànica, i dels més ancians de la Congregació de Subiaco. Feia 86 anys que era monjo i 78 que va ser ordenat sacerdot.

El P. Agustí Figueras va néixer el 23 de juliol de 1906 a Barcelona, en el si d'una família molt cristiana, que li va donar el nom de Pere en el baptisme. Als 16 anys va ingressar al monestir de Montserrat juntament amb un altre germà seu, Dom Gregori, que va morir en plena joventut. El P. Agustí va professar l'any 1923 i va rebre l'ordenació presbiteral l'any 1930. Va seguir la formació pròpia dels estudis eclesiàstics a Montserrat i al monestir alemany de Beuron; en aquest darrer cenobi va estudiar també orfebreria. Va passar un temps a la Casa de Montserrat a Jerusalem. La guerra civil, amb la persecució religiosa que hi va haver, el va agafar que ja havia tornat a Montserrat; va poder sortir altra vegada cap a Alemanya, fins que es va unir al grup de monjos que s'havia aplegat a Belascoain, Navarra, entorn del pare abat Marcet. Quan la comunitat es va poder establir novament a Montserrat, va reprendre els treballs d'orfebreria i de professor a l'Escolania, on va ensenyar violí entre altres coses. En aquest període, hi va haver un fet del qual va conservar sempre

Feia 86 anys que el P. Agustí era monjo.

un record molt bo: el 1950, que havia estat proclamat Any Sant pel papa Pius XII, va ser enviat al monestir de Sant Pau Extramurs de Roma com a penitencier. El 1958 va anar a la fundació de Medellín, a Colòmbia, i allí, a més de col·laborar en les tasques de la comunitat i del col·legi, va fundar un agrupament d'escoltes.

Tornat a Montserrat el 1964, va continuar col·laborant a l'Escolania, a més de prestar altres serveis. En aquest període va ser molt conegut dels romeus, perquè dirigia el Rosari del vespre en aquesta basílica. L'abat de Montserrat, el P. Josep

M. Soler, que va presidir la missa exequial, va dir del P. Agustí que «era un monjo molt devot de la Mare de Déu; es donava sovint a la pregària amb les pràctiques tradicionals de devoció a més de la vida litúrgica. Se'l veia feliç i comunicava joia de viure; sabia acceptar les dificultats i els contratemps amb fe. Sempre tenia alguna cosa per explicar ajudat per la seva bona memòria i pel seu fi sentit de l'humor».

Pel que fa a la seva vida espiritual, el pare abat de Montserrat va recordar durant l'homilia que hi ha una fita important en la vida del P. Agustí: el divendres sant del 2002. «Arran de la conferència d'un monjo de la nostra comunitat sobre la passió de Jesús, aquest dia es va sentir fortament impactat. Va reflexionar amb una llum nova sobre el do del Senyor dalt la creu per amor a la humanitat i va sentir una crida forta a ser sant. En parlava com d'una conversió. Com a conseqüència, es va oferir a Déu disposat a fer tot el que ell volgués; en continuïtat amb la donació de cos i de cor que li havia fet en professar i que ha procurat viure amb fidelitat fins al final. A les darreries d'aquell any 2002 va tenir una caiguda greu, que va superar

però que li va suposar una certa limitació de moviments fins ara. Ho va viure, això i altres xacres que acceptava humilment, com una invitació a participar una mica de la creu de Jesucrist. Des d'aleshores repetia cada dia aquest oferiment: "Senyor, vull fer el que vulguis i com vulguis." Encara m'ho recordava el passat dia 6. En aquest període, també va experimentar alguna prova de fe purificadora.

»D'aquell divendres sant del 2002 ençà, cada vegada que pensava o parlava de la passió del Senyor, se li negaven els ulls a causa de la tendresa que li provocava la consideració de l'amor entranyable amb què hem estat estimats. Aquests últims temps, procurava fer una estona de pregària a les tres en punt de la tarda, l'hora de la mort de Jesús. Era conscient de les imperfeccions que hi havia en la seva vida, però confiava fortament en la misericòrdia divina. Estimava molt Montserrat i estimava molt la seva família tan nombrosa; encara diumenge passat va deixar als seus germans, com a testament espiritual, que fossin persones de fe i unides en la vivència cristiana. Ha continuat donant-nos un bon testimoniatge de pregària fins al final.»

GIRONA

En la mort del degà dels preveres diocesans

Mons. Pardo va visitar recentment Mn. Fàbregas.

Víctor Gay / Arenys de Mar

Mn. Jaume Fàbregas Iglésias va morir el 12 de desembre a l'Asil de les Germanes dels Ancians Desemparats d'Arenys de Mar, d'on era capellà. Als 101 anys, no sols era el degà dels preveres diocesans (Amer, 1907), sinó que s'havia mantingut actiu en la mesura de les seves capacitats. Per exemple, tenia una secció fixa a la revista *Arenys Vida Parroquial*, i havia participat en les celebracions de la missa crismal a la catedral amb motiu del 75è aniversari de la seva ordenació, el 21 de maig de 1932. Després d'un llarg servei a les parròquies d'Albanyà, Vidreres, Sant Pol de Mar, Ollers, Fontcoberta, Vilademí, Pujals... feia més d'un quart de segle que residia a Arenys, on era molt apreciat i conegut.

El bisbe Francesc Pardo, pocs dies després de la seva ordenació, va voler visitar Mn. Jaume, amb qui va dialogar llargament i li va agrair la seva disponibilitat i servei a l'Església.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51

CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47

Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

cultura

Commemoració dels 800 anys del naixement del rei Jaume I

■ L'acte va tenir lloc a l'església de Sant Joan Baptista de Tarragona

Mons. Jaume Pujol va presidir l'acte.

L'Esbart Dansaire de Tarragona va ballar una sardana dins del temple.

Joan Boronat
Tarragona

Felicitat iniciativa la de la parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona d'organitzar un homenatge al rei Jaume I, amb motiu del 800 aniversari del seu naixement. La celebració va comptar amb el suport del Centre Cultural d'Aragó (CCA) i de la Confraria de la Mare de Déu dels Desemparats. La gent de la parròquia i el públic en general van donar, amb la seva massiva assistència, una resposta excel·lent als actes programats, que van tenir lloc recentment.

El públic va omplir la sala d'actes de la

parròquia per assistir a la conferència que va pronunciar el P. Joaquim Millán, que va ser presentat per Charo Ciprés, presidenta del CCA, la qual va explicar els motius d'un acte que aplegava «en un sol esperit Catalunya, València i Aragó». Per la seva banda, Cándido Sánchez, funcionari del Centre Penitenciari de Ponent i col·laborador de la parròquia de la Mercè de Lleida, va llegir el document fundacional de l'orde mercedari, signat pel rei Jaume I.

En la seva dissertació, el P. Millán, historiador de l'orde mercedari, va posar un èmfasi especial en la redempció de captius, tasca que va caracteritzar l'orde.

Una intuïció del futur sant Pere Nolasc, proposta que va rebre l'entusiasta aprovació del bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou, i del rei Jaume I el 10 d'agost de 1218. El conferenciant va remarcar que durant el primer segle d'existència, l'orde mercedari va ser laic i que mai no havia tingut caràcter militar. També va incidir en la gran col·laboració que va existir entre l'orde i Jaume I. Aquesta bona entesa va propiciar la fundació de divuit convents i va ajudar al desenvolupament de la tasca que s'havien marcat els mercedaris. «L'orde continua actualment fidel al seu esperit i exerceix la seva tasca pastoral i humanitària a les

presons», va concloure el P. Millán.

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, que va assistir a la conferència acompanyat de Joan Aregio, regidor de l'Ajuntament de Tarragona, i de Joaquim Nin, representant de la Diputació, va tancar la primera part del programa animant els organitzadors a «continuar en aquestes col·laboracions per enfortir els lligams entre les diferents associacions».

Posteriorment, el rector de la parròquia de Sant Joan, Mn. Jordi Figueras, va presentar la segona part del programa, en què van intervenir entitats que tenen la seva seu dins de l'àmbit parroquial. Hi va haver cants i danses aragoneses a càrrec del Grup de Dansa i de Rondalla del CCA. Després va seguir una mostra de balls populars catalans, a càrrec de la secció juvenil de l'Esbart Dansaire de Tarragona, que va culminar la seva actuació amb la ballada d'una sardana curta, conjuntament amb la secció infantil

de l'esmentat esbart. Totes les actuacions van ser premiades amb forts aplaudiments.

La jornada va acabar amb una eucaristia molt participada, presidida per Mons. Víctor de la Peña, bisbe emèrit de Requena (Perú), i concelebrada per diferents preveres, amb cants a càrrec de la Schola Cantorum de gregorià Sant Miquel de Montblanc. Abans de la benedicció final, Salvador Bonafé, de la Confraria de la Mare de Déu dels Desemparats, en nom dels organitzadors, va pronunciar unes paraules d'agraïment a les persones que, amb la seva assistència, van honorar la memòria del gran monarca, en el 800 aniversari del seu naixement.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

W. Amadeus Mozart, compositor

Andorra va dedicar el 1991 aquest segell al cèlebre compositor Wolfgang Amadeus Mozart (Salzburg, 1756-Viena, 1791) amb motiu del bicentenari de la seva mort.

En el centre del segell hi ha la seva efígie; a la dreta, uns teclats de piano i uns tubs d'orgue, i a l'esquerra, un arpa, un violí, un piano i un violoncel. Al fons sembla ser que hi ha la imatge de la catedral de Salzburg.

El seu pare, que també va ser el seu primer mestre, era violinista. Wolfgang i la seva germana Maria Anna —coneguda familiarment com a Nannerl— van ser els únics supervivents de set fills. Des de molt joves van mostrar unes extraordinàries facultats per a la música. Als quatre anys, Wolfgang practicava el clavicordi i va començar a compondre petites cançons. Als sis tocava amb destresa el clavecí i el violí. Deixa un gran llegat musical: 41 simfonies, 20 misses, 178 sonates per a piano, 27 concerts per a piano, 5 concerts per a violí, 22 òperes (*Les noces de Fígaro*, *La flauta màgica*...) i moltíssimes obres més.

Acte d'homenatge a sant Ramon de Penyafort i al rei Jaume I a la catedral de Barcelona

Redacció / Barcelona

Amb motiu del vuit-cents aniversari del naixement de comte-rei Jaume I «el Conqueridor», vinculat a sant Ramon de Penyafort, es va celebrar recentment a la catedral de Barcelona un acte acadèmic a la sala de la Mare de Déu de la Mercè i un acte litúrgic a la capella del sepulcre de sant Ramon de Penyafort.

L'acte acadèmic va ser presidit pel Dr. Josep Pavia, canonge —en representació del Dr. Joan Guiteras, canonge degà del Capítol de la Catedral de Barcelona—, conjuntament amb el Dr. Xavier Puigdollers, president de l'Associació d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafort, i el P. Juan José Gallego, prior del convent dels Dominics de Santa Caterina.

El Dr. Xavier Puigdollers va tenir unes sentides paraules dedicades a l'advocat Carles Feliu de Travy, gran devot de sant Ramon i que havia de participar en aquest acte, mort fa poc

de manera sobtada. Tot seguit, tres ponents van impartir unes xerrades. Ramón Rodón, advocat i llicenciat en Geografia i Història, va parlar sobre la *Genealogia de Jaume I, història i llegenda a l'entorn del seu naixement*; el Dr. Xavier Bastida, canonge i membre

L'acte es va celebrar a la sala Mare de Déu de la Mercè.

del Tribunal Eclesiàstic, va exposar uns *Apunts sobre les relacions entre el rei Jaume I i sant Ramon de Penyafort*, i el Dr. Josep M. Martí Bonet, canonge arxiprest, va explicar l'*Organització de les diòcesis i fundacions de les parròquies*, inspirades per Ramon de Penyafort i Jaume I.

El P. Juan José Gallego va cloure l'acte i va donar les gràcies per poder col·laborar en aquest acte d'homenatge a dues figures il·lustres de la nostra història. Finalment, el Dr. Josep Pavia va agrair en nom propi i del Dr. Guiteras la participació de tots els conferenciant, assistents i «voluntaris històrics» de la catedral.

Tot seguit, va tenir lloc l'acte litúrgic, presidit pel Dr. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona. Va parlar amb gran entusiasme sobre sant Ramon de Penyafort, ja que n'és un gran devot i coneixedor. Les pregàries van ser llegides per Ramon Blasi, regidor de l'Ajuntament de Barcelona. Per la seva banda, el Dr. Xavier Puigdollers va fer lectura d'una carta enviada per sant Ramon al rei Jaume I. Aquest acte va acabar amb una explicació magistral a càrrec del Dr. Josep M. Martí Bonet sobre els detalls, desconeguts per a la majoria, que hi ha a la capella, de gran simbologia històrica. Tant al vitrall com a l'altar i al sepulcre hi són representats molts dels miracles atribuïts al sant.

OPINIÓ

Al cap de seixanta anys, què se n'ha fet, dels drets humans?

■ La Declaració Universal dels Drets Humans es va signar el 1948

Pepa Fernández i Alegre

El 10 de desembre de 1948, ara fa seixanta anys, es firmava la Declaració Universal dels Drets Humans, un document elaborat per les Nacions Unides com a resposta a les atrocitats comeses a la Segona Guerra Mundial. Es volia establir un nou ordre mundial. Amb aquest document es pretenia vetllar pels drets dels pobles i de les persones arreu del món.

Avui, gener del 2009, seixanta anys després que es firmés la Declaració, com està tot plegat? Com està la implantació dels drets humans arreu del món? Aquesta declaració s'ha convertit en paper mullat? Què se n'ha fet, de l'esperit que va inspirar els representants dels diferents països per elaborar aquesta Declaració?

Si ens endinsem una mica per la història de la humanitat, ens adonarem que ja fa molts segles que els nostres avantpassats parlaven de drets humans. Heus aquí una mostra:

- Any 1760 aC: Codi d'Hamurabi. Aquest codi legisla sobre els drets de la dona, dels infants i dels esclaus.
- Segle VI aC: Cilindre de Cir. Es tracta d'un document creat sota el regnat del rei persa Cir II el Gran. És reconegut per molts historiadors com el primer document sobre drets humans de la història. Proclama la llibertat religiosa, aboleix l'esclavitud, atorga a tots els grups ètnics els mateixos drets, dona un tractament igualitari a homes i dones, parla de la protecció de drets com la llibertat, la seguretat, la llibertat de moviment o el dret a la propietat, entre altres.
- Any 1215: Magna Carta. A Anglaterra, el rei Joan Sense Terra firma aquest document que garanteix una sèrie de drets i una regulació de la jurisprudència i dels poders del monarca, que fins aleshores eren absoluts. També s'hi introdueix la llibertat religiosa i política. Es tracta d'un fet històric a Europa.
- Any 1689: Carta de Drets. El Parlament d'Anglaterra obliga el príncep Guillem I d'Orange-Nassau a firmar aquest document que serveix per retornar al Parlament moltes de les seves funcions originals, debilitades o usurpades per la monarquia absoluta.
- 12 de juny de 1776: Declaració de Drets de Virgínia. Aquesta es considera la primera declaració de drets de l'època moderna.
- 4 de juliol de 1776: Declaració d'Independència dels Estats Units d'Amèrica. En aquesta declaració hi va influir força la Declaració de Virgínia.
- 26 d'agost de 1789: Declaració dels Drets de l'Home i del Ciutadà. Aquesta declaració va ser adoptada per l'Assemblea Constituent de França. Parla dels drets naturals, inalienables i sagrats de l'home. Afirmar que la ignorància, la negligència i el menyspreu dels drets humans són les úniques causes de calamitats públiques i de la corrupció dels

Cada dia moren 25.000 infants de fam i malalties.

governos.

- 10 de desembre de 1948: Declaració Universal dels Drets Humans. Com a resposta a la gran barbàrie comesa durant la Segona Guerra Mundial, l'ONU va elaborar aquest tractat per limitar el poder dels estats a favor d'una universalització dels drets humans per tal d'establir un nou ordre mundial.

Una trista realitat

Hi ha avui dia algun país, en algun lloc del món, on siguin una realitat els drets humans? Dels trenta articles de la declaració del 1948, quants se'n compleixen arreu del món? Deu ser molt difícil trobar un sol país on siguin una realitat aquests trenta articles, potser ni tan sols un país on se'n compleixin la meitat. No deu ser tan difícil, però, trobar països on no es compleixin cap d'aquests trenta articles de la Declaració, ni tan sols els més bàsics i fonamentals.

I què fem? Què podem fer? No és vergonyós que hàgim arribat al segle XXI i que, malgrat els avenços de tot tipus que hi ha hagut al llarg de la història, una gran part de la humanitat no tingui assolit cap dret? Per què no ens decidim d'una vegada per totes, tots plegats, a exigir als nostres governants que es plantegin de debò trobar una solució perquè en la generació actual, o com a molt en la propera generació, l'acompliment dels drets humans sigui un fet i no tal sols quedi com una Declaració de bones intencions?

Segur que molts diran que ara no és un bon moment, que estem passant per una greu crisi econòmica a nivell mundial. D'acord. Però encara hi ha moltes persones, moltes indústries... que tenen i fan molts diners. Què es podria fer per convèncer els qui tenen tants diners que una petita part de la seva gran fortuna la dediquin a fer que la vida de moltes persones sigui més digna?

Vegem unes dades:

- Cada 3 segons un infant de menys de 5 anys es mor al món (10 milions en un any!) a causa de malalties que es curen amb una medicació adequada (pneumònia, xarampió, desnutrició...).
- És més fàcil trobar 700.000 milions de dòlars per sanear econòmicament Wall Street que no pas 25.000 milions de dòlars per salvar els 25.000 infants que cada dia moren de fam i malalties tractables i evitables al món.
- 3 euros és el que val l'antibiòtic per curar la pneumònia; 0,50 cèntims és el que val el sèrum per combatre la diarrea, etc.
- Més de 1.000 milions de persones malviuen amb menys d'un dòlar al dia.
- Les dones fan prop de dues terceres parts de la feina a tot el món i no en reben ni el 5% dels ingressos.
- Més de 100 milions d'infants en edat escolar no van a escola i uns 1.200 milions de persones no tenen accés a l'aigua potable.
- Fa pocs dies la premsa publicava una

relació dels 10 països amb més despesa militar. No vull posar aquí les dades, però un petit percentatge d'aquesta despesa podria resoldre el problema de la fam i la pobresa al món.

- Per què en lloc d'invertir tants diners en armament no s'inverteixen en aconseguir que ningú no hagi de morir a causa de la fam, de la pobresa, del terrorisme, de la violència, de...?
- El 6 de setembre de l'any 2000, els representants de 189 Estats es van trobar a la seu de les Nacions Unides, en la que s'anomenaria la Cimera del Mil·lenni. Van elaborar la Declaració del Mil·lenni. Es tracta d'un document molt ambiciós que pretén fer recular les principals xarxes de la humanitat, com ara la fam, la manca d'accés a l'educació, les desigualtats, les malalties i la destrucció del planeta, amb un horitzó ben definit: l'any 2015.

Han passat ja 8 anys i només en queden 7 per al 2015. Ha transcorregut, per tant, més del 50% del període establert, i com està tot plegat? Quins són els resultats obtinguts? S'ha fet un balanç del que s'ha fet, del que encara està per fer? Quan arribi l'any 2015, s'hauran aconseguit els objectius marcats?

Ajudar el proïsme

Si bé és cert que hi ha moltes ONG dedicades a ajudar els països més desfavorits, més necessitats, amb l'ajut de molts col·laboradors, tot això no és suficient per resoldre les mancances de tants i tants milions de persones que viuen en condicions inhumanes. Per això, cal més inversió en diners, en personal, en materials... per part, també, dels governs i dels qui tenen a les seves mans grans fortunes. Caldria sensibilitzar-los, que s'adonessin que amb un mínim percentatge de la seva fortuna podrien aconseguir, per exemple, que la malària deixés de causar tantes morts i desaparegués del planeta.

En aquestes festes de Nadal, en què se'ns recorda a través dels mitjans de comunicació que hem de ser solidaris amb els més febles, que hem de compartir, que hem d'escampar pertot arreu joia, alegria, pau, amor i justícia... busquem algun espai de silenci per reflexionar, individualment i col·lectivament, sobre què podem fer per ajudar que el món sigui millor.

Posem-nos a treballar-hi ara, perquè demà pot ser massa tard.

Bon Any Nou!

Ni euro, ni salut.
Sempre eterna joventut.
VISCA LA PEPA!

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

極

La bona notícia...

Una finestra entre Corea del Nord i del Sud

Francesc Gamissans

«És un motiu de gran joia per a l'orde franciscà i per a tota l'Església que un framenor missioner pugui viure i treballar en un centre de Corea del Nord al servei dels pobres», ha informat a l'agència Fides el P. José Carballo, ministre general de l'orde. Es tracta d'una petita finestra que s'obre entre tots dos països bel·ligerants.

El P. Carballo ha comentat que aquest mes de gener s'obrirà un Centre de Serveis per la Pau a la zona de Pyongyang, dirigit per un religiós del seu orde de Corea del Sud, fra Paul Kim Kwon-soon. El centre distribuirà gratuïtament 1.500 dinars a famílies obreres, mancades de recursos alimentaris. Un altre germà missioner tindrà cura d'un ambulatori que ofe-

rirà, també de franc, assistència mèdica i fàrmacs, sobretot per a infants. De fet, el Centre de Serveis per la Pau és un gest de solidaritat de l'Església catòlica de Corea del Sud vers els seus germans del Nord i un senyal d'obertura per part de les autoritats civils.

El mateix pare general comenta que aquest centre social de serveis «aplega molts elements propis del nostre carisma: el suport als pobres, l'anunci de la pau, la presència fraterna i l'acollida del proïsme». El general dels franciscans espera que amb el temps augmentaran els membres d'aquesta nova comunitat per tal que també el servei es diversifiqui en diferents prestacions socials i sanitàries.

Les dues Corees, durant anys enfrontades, comencen a entendre's i a ajudar-se, gràcies en part a la tasca dels missioners catòlics.

Presentació de l'obra «Oliba i la seva Bíblia»

El Dr. Mundó, el Dr. Alsina i el Sr. Colomer amb un exemplar del llibre.

Redacció / Barcelona

El 19 de desembre va tenir lloc al Saló de Graus de la Universitat Abat Oliba CEU la presentació de l'obra *Oliba i la seva Bíblia*, que fa referència a una de les tres Bibles de Ripoll durant l'època de l'abat Oliba. Josep Maria Alsina, rector de l'esmentada universitat, va ser l'encarregat de presidir l'acte, acompanyat de Josep Colomer i Ràfols, president de la Caixa Penedès, i del Dr. Anscari Manuel Mundó, autor del llibre.

En la seva intervenció, Josep Colomer va destacar «la il·lusió que suposa per a la institució a la qual represento haver participat en aquest projecte, a més de l'orgull espiritual i humà». També va assenyalar que l'edició «permet posar a l'abast

de tothom una de les obres més valuoses de la Catalunya romànica». Va fer especial menció a les imatges que acompanyen els textos, ja que són «il·lustracions que n'expliciten el sentit i reflecteixen com la nostra cultura està profundament amarada de sentit bíblic». Va cloure el seu discurs felicitant tant l'autor com el rector de la Universitat Abat Oliba CEU «per tot el que han fet per aquesta obra».

En el seu discurs, el Dr. Anscari Manuel Mundó va parlar de la figura d'Oliba, de la seva obra i de la transcendència del personatge en la història de Catalunya, del qual va remarcar-ne el caràcter d'«home universal, impulsor del moviment Pau i Treva per defensar els homes de la guerra». L'autor del llibre també va dir que aquesta Bíblia, descoberta de manera molt fragmentada, representa un document molt important sobre la història de Catalunya.

Finalment, Josep Maria Alsina va explicar que el llibre té unes condicions específiques que afegeixen més valor al que ja té en si mateix, ja que es tracta d'una edició numerada de 1.000 exemplars. A més d'agrair a la Caixa Penedès i al Dr. Mundó el seu treball, va tenir també unes paraules de reconeixement per al Dr. Brufau, «impulsor d'aquest projecte».

Celebració del mil·lenari de Sant Martí del Canigó

■ El bisbe de Perpinyà va beneir una estàtua de l'abat Oliba

Guillem Farré

Casteil (França)

Que una església compleixi mil anys sempre és motiu d'alegria pel testimoni d'una fe arrelada en el nostre poble durant moltes generacions. Però si es tracta de l'abadia de Sant Martí del Canigó té un to particular. Aquest monestir benedictí va ser fundat per l'abat Oliba, aleshores responsable de Sant Miquel de Cuixà, i pel seu germà, el comte Guifré Cabreta. Va ser un cenobi fins que el 1783 els tres darrers monjos van marxar, caient els edificis en l'abandó.

El romanticisme del segle XIX només podia trobar enyorança en aquelles runes pirinenques, però l'amistat entre Jacint Verdaguer —que va redescobrir Sant Martí amb el seu poema èpic *Canigó*— i Jules de Carsalade du Pont, bisbe de Perpinyà, van fer possible el miracle. El 1902, poc mesos després de la mort de Mn. Cinto, va començar-ne la reconstrucció en un impuls de fe i sentiment popular d'un costat i l'altre dels Pirineus. La reconstrucció va culminar gràcies al benedictí Bernard de Chabannes als anys setanta i des del 1988 torna a ser un centre espiritual actiu gràcies a la Comunitat de les Benaurances.

El bisbe de Perpinyà, André Marceau, va destacar aquest paper espiritual de l'abadia, com un referent que impulsa l'evangelització després del sínodo que la diòcesi ha clausurat recentment. Per col·laborar en aquest paper, va presidir una processó que, després de més de 300 anys, tornava part de les relíquies de sant Galderic, patró dels agricultors catalans, i que el comte Guifré havia portat des de Tolosa.

El P. Henry Suso, responsable local de la Comunitat de les Benaurances, va assegurar que la seva interces-

Arribada del bisbe Marceau a l'abadia amb les relíquies de sant Galderic.

sió continua sent eficaç i va explicar que el 2006, després de vuit mesos de sequera, van treure la imatge barroca del sant per fer una novena i que abans d'acabar va començar a ploure durant tres setmanes. De fet, es pensa promoure'n la devoció a través de romeries i actes a l'abadia.

De moment, ja va ser una multitud la que va participar recentment en l'aplec d'obertura. Mons. André Marceau va acompanyar, en processó, les relíquies de sant Galderic a l'abadia i després hi va oficiar una eucaristia. El bisbe va beneir una estàtua de l'abat Oliba realitzada pel ceramista Philippe de Sagazan. La jornada va concloure amb sardanes i castellers. Cada any, prop de 40.000 persones visiten l'abadia.

El bisbe beneeix una escultura de l'abat Oliba.

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS - RETAULES - IMATGES RELIGIOSES - MEDALLES - RESTAURACIONS - MIRALLS - ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

Presentació de la novel·la històrica «Cornelio. Rozando la historia»

■ L'acte va tenir lloc a la Llibreria Claret, amb la presència del seu autor, Pedro Redondo

Mónica García
Barcelona

Corneli va ser el centurió que, segons narren els Fets dels Apòstols, va tenir la visió d'un àngel perquè cridés Simó Pere. Després de la visió de Corneli i del seu testimoni, l'apòstol va comprendre que Déu no fa distincions entre persones, sinó que ha vingut a salvar tots els homes. Davant d'aquest relat, l'autor de la novel·la *Cornelio. Rozando la historia* es va sentir tan captivat que no va poder evitar de llençar-se a escriure unes línies, fins adonar-se que estaven començant a adquirir profunditat. Aquesta és l'opera prima de Pedro Redondo, que se sorprenia de la seva gesta, ja que va confessar que «només vaig anar a l'escola tres mesos, caminant deu quilòmetres per estar amb un mestre que no n'era».

La presentació del llibre va tenir lloc en la recent remodelada Llibreria Claret. L'editor Ramon Casals va parlar del seu polifa-

cètic amic Pedro —compositor, cantant, pintor i ara escriptor— amb veritable afecte. Va recordar com el va conèixer en els primers actes contra l'avortament cantant *Yo vi llorar a Dios*. Casals va relatar amb familiaritat anècdotes de la seva amistat i va valorar l'obra de Redondo afirmant que «llibres com el de Pedro ajuden a millorar la societat, amb més valors, amb sentit transcendent de la vida, sent positius i acceptant el dolor».

Per la seva part, Ignasi Miranda va presentar el llibre després d'haver-lo entrevistat a Ràdio Estel i quedar impactat pel testimoni senzill i humil del seu autor. «En la nostra societat actual, molts de nosaltres ens podem sentir plenament identificats amb Corneli», va reconèixer el periodista,

La presentació va tenir lloc a la Llibreria Claret.

que de seguida va donar pas a Pedro Redondo perquè, amb la seva afabilitat, expliqués el seu peculiar testimoni sobre la novel·la històrica.

«M'admira l'obra del Senyor, que ni tan sols no té en compte que sóc analfabet. Com jo podria escriure un llibre?», es va preguntar l'autor. Va compartir amb els assistents un relat de la seva infància. Se-

gons va explicar, a casa seva mai ningú no li va parlar de la fe, sinó que més aviat hi sentia blasfèmies. Això no obstant, als cinc anys, mentre jugava en un melonar de la seva terra natal, a Castella la Manxa, va sentir «una abraçada, tan plena d'amor, de foc, tan extraordinària» que mai no he pogut oblidar-la. En arribar a Barcelona als 15 anys, va agafar el catecisme i els evangelis i pujava a la muntanya del Carmel «per aprendre i conèixer el Senyor».

Pedro Redondo ja mai no va deixar de seguir Jesús i va decidir posar els talents que Déu li havia donat al seu servei, «cantant per a Déu i per la pau». Anys més tard, després de desenvolupar la seva faceta musical i pictòrica, Redondo es va trobar, d'una manera providencial, escrivint sobre el centurió Corneli dels Fets dels Apòstols. «He après tant de Corneli!», va confessar l'escriptor en acabar la presentació, «i crec que vosaltres també n'aprendreu molt, a ser millors, a entregar-nos més i a lluitar per la veritat que cercava Corneli».

Estil Estel:

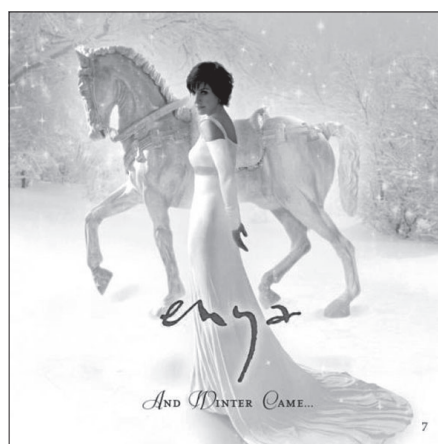
recomanacions discogràfiques

★ Montserrat Caballé, *I love you*. Sello Autor.

Duets inoblidables

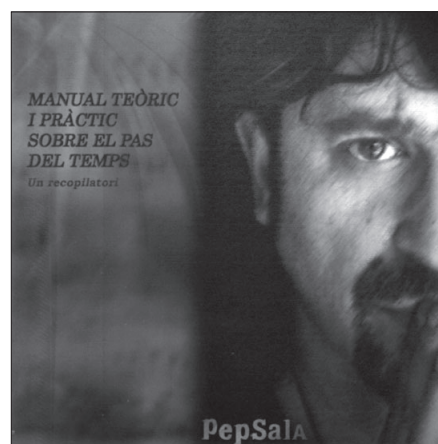
En aquest disc, la soprano Montserrat Caballé recull alguns dels millors duets que ha protagonitzat en companyia de grans músics del panorama nacional i internacional. Per exemple, a *Salve Finisterrae* canta amb el gaiter Carlos Núñez; a *Mi amiga Rigoberta* —tema dedicat a Rigoberta Menchú, premi Nobel de la Pau el 1992—, amb Carlos Cano; a *Ensueño*, amb Freddie Mercury, i a *Bohemian Rhapsody*, amb Bruce Dickinson, cantant del grup Iron Maiden.

★ Enya, *And winter came*. Warner-Dro East West.

Temàtica hivernal

And winter came és el resultat de dos anys de feina i es va gravar als estudis Aigle, propers a Dublín. Enya torna a treballar una vegada més amb els seus col·laboradors habituals: el productor Nicky Ryan i la lletrista Roma Ryan. El disc va ser concebut originalment com un àlbum nadalenc, però, a mesura que les gravacions progressaven, es va fer evident que el ventall de temes escapaven d'aquest concepte. Hi ha bones cançons com *Trains and winter rains* o *Journey of the angels*.

★ Pep Sala, *Manual teòric i pràctic sobre el pas del temps*. L'Indi Music.

Homenatge musical

Les millors i més cèlebres cançons de la trajectòria musical de Pep Sala es troben en aquest disc recopilatori, que celebra així el 20è aniversari de la sortida del primer disc d'aquest cantautor. Es presenta en un doble CD amb un total de 29 temes, la meitat dels quals han estat gravats en directe durant les gires dels darrers anys de Pep Sala. El disc compta amb la col·laboració de l'orquestra Terrassa 48 i d'altres músics i intèrprets com Gerard Quintana, Montse Llaràs o Monica Green.

★ La Coral de Saint Marc, *Los Chicos del Coro de Saint Marc*. Emi Music.

Versionant clàssics

Aquest àlbum de la Coral de Saint Marc —que va inspirar el 2004 la famosa pel·lícula *Los chicos del coro*— inclou diverses cançons interpretades en castellà, com *Noche de ronda* (amb la col·laboració de Shaila Dúrcal), *El tamborilero*, *Ave María* i *Faltaba un ángel*. A més, hi ha temes tan coneguts com *White Christmas* o versions de clàssics de la cançó francesa que van immortalitzar Edith Piaf (*L'Hymne à l'amour*), Gilbert Bécaud (*L'orange*) o Charles Aznavour (*La bohème*).

Exposició sobre la Sagrada Família i la Unió Europea

Redacció / Barcelona

Fins al 4 de gener, la nau central del temple expiatori de la Sagrada Família acull l'exposició *The realism of Gaudí and the hope of Europe*, després d'haver estat expo-

sada al Parlament europeu de Brussel·les i a Milà. La mostra presenta els paral·lelismes existents entre dues construccions extraordinàries de la cultura actual: el temple de la Sagrada Família i la Unió Europea. Més informació: www.expogaudi.com

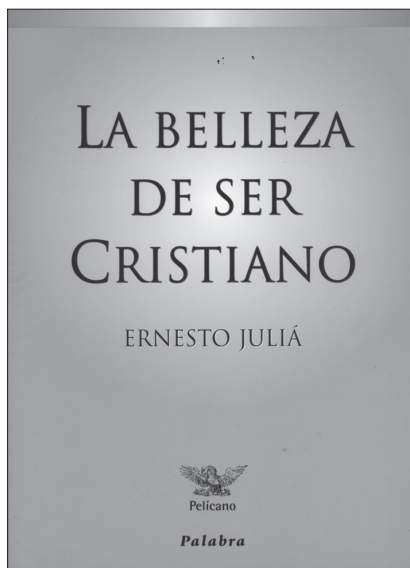

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Tenim dues places disponible

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

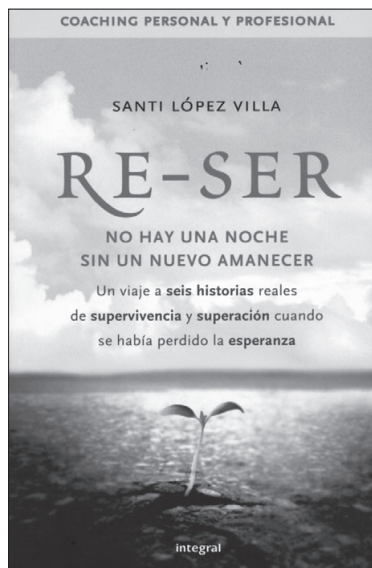
Llibres

L'amor de Déu

En aquest assaig d'espiritualitat, Ernesto Juliá desentranya la grandesa i la bellesa de ser cristià. L'autor, basant-se en una sòlida visió teològica i en una àmplia experiència pastoral, presenta les veritats cristianes atemporals comunicant-les sota llums noves i, alhora, inserides en la més profunda tradició de l'Església, dels Pares i dels sants. Llums que ens ajuden, sota la mirada de Maria, a contemplar, assaborir i gaudir de la realitat sempre nova de l'amor de Déu.

Ernesto Juliá, *La belleza de ser cristiano*. Ediciones Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 2008, 240 pàg.

Canvi terapèutic

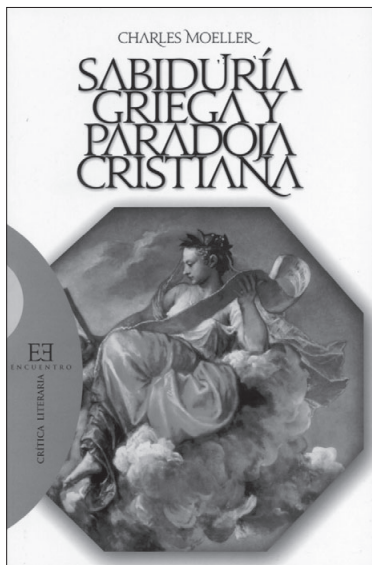
Qui no ha pensat alguna vegada a tenir de nou una altra oportunitat? Una nova oportunitat que tots hem somiat, almenys per un instant, quan ja no hi havia esperança. Santi López Villa, consultor de Recursos Humans, escriu en aquesta obra sis històries reals de supervivència i superació quan els seus protagonistes havien perdut ja l'esperança. Aquestes històries tenen la capacitat de transformar, emocionar, alegrar la vida del qui estava desesperançat i gestionar el canvi desitjat.

Santi López Villa, *Re-Ser. No hay una noche sin un nuevo amanecer*. Editorial Integral, Barcelona 2008, 173 pàg.

Tradició humanista

A través d'un recorregut interessant per alguns dels autors més grans de la literatura universal (Homer, Èsquil, Sòfocles, Shakespeare o Dant), el teòleg Charles Moeller contraposa en aquesta obra, ja clàssica, la concepció grega i la cristiana respecte dels problemes universals del mal, del patiment i de la mort. Més enllà de la continuïtat de la tradició humanista entre món antic i modern, l'autor destaca la novetat en la concepció de l'home i del món que inaugura el cristianisme.

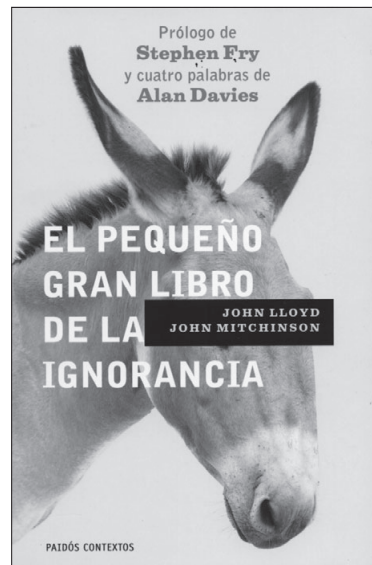
Charles Moeller, *Sabiduría griega y paradoja cristiana*. Ediciones Encuentro, Col·lecció Crítica Literaria, Madrid 2008, 268 pàg.

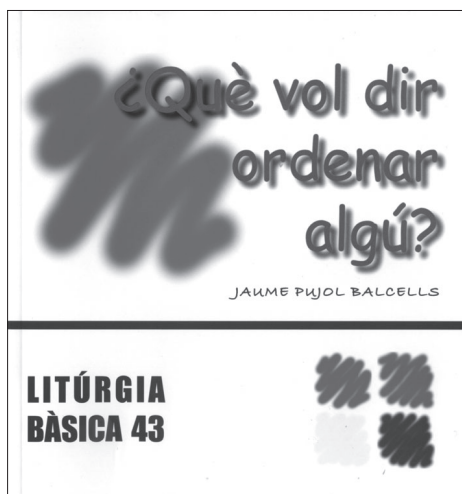
Curiositats i anècdotes

Si encara creieu que Enric VIII va tenir sis esposes, que la Terra té una sola lluna o que l'Everest és el cim més alt del món, aquest llibre us serà de gran utilitat. Aquest volum posa una nova llum sobre imprecisions i errors de «cultura general» que sempre havíem pres per certs. A més, sabrem curiositats com quin és l'animal més perillós del món, per què fa bombolles el cava, de quin material estaven fetes les sabates de la Ventafores o qui va inventar el bolígraf.

John Lloyd i John Mitchinson, *El pequeño gran libro de la ignorancia*. Ediciones Paidós Ibérica, Col·lecció Paidós Contextos, Barcelona 2008, 334 pàg.

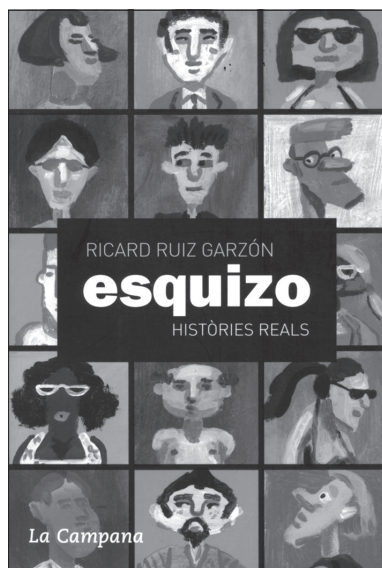

Fidelitat a una vocació

«Els que llegiu aquestes pàgines no deixeu de pregar pels vostres ministres sagrats: diaques, preveres i bisbes, perquè siguem fidels a la nostra vocació, i sapiguem ajudar-vos de debò en la vostra vida cristiana.» Són paraules de Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona i autor d'aquest quadern sobre el veritable significat de l'ordenació. El prelat parla de la seva ordenació sacerdotal i episcopal, així com de les intenses emocions viscudes en ordenar diaques i preveres.

Jaume Pujol Balcells, *¿Qué vol dir ordenar algú?* Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Litúrgica Bàsica, Barcelona 2008, 24 pàg.

Un laberint complicat

En aquest llibre podem escoltar les veus dels qui habitualment no són escoltats, ja que la societat es resisteix encara a entendre els qui viuen en el laberint de la malaltia mental. L'escriptor i periodista Ricard Ruiz Garzón s'ha submergit en el món de l'esquizofrènia i n'ha fet parlar els protagonistes, alhora que desmunta mites sobre aquesta malaltia. Aquesta obra és la versió catalana, revisada i actualitzada de *Las voces del laberinto*, publicada el 2005.

Ricard Ruiz Garzón, *Esquizo. Històries reals*. Edicions La Campana, Barcelona 2008, 246 pàg.

Estudi sobre el Parenostre

Segons els Evangelis, Jesús va resar diverses vegades, però no va ensenyar més que una sola pregària als seus deixebles. Aquesta va ser transmesa de forma una mica diferent pels relats de Mateu i de Lluc. L'exègesi contemporània està interessada per les semblances i diferències entre tots dos. Cal assenyalar que la versió de Mateu s'apropa més al text del Parenostre conservat per la litúrgia. En aquest estudi s'analitzen les dues versions del Parenostre, així com les seves dimensions teològica i moral.

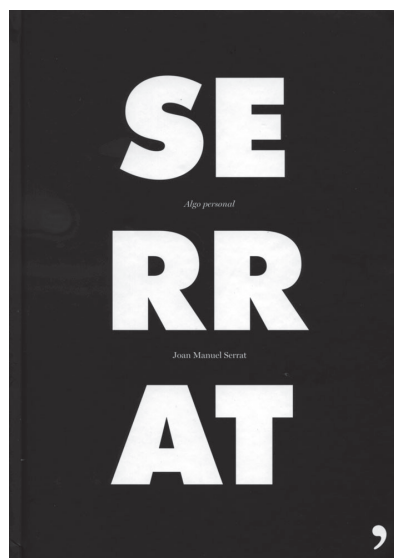
AA.DD., *La oración del Señor (Mt 6,9-13; Lc 11,2-4)*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció Documentos en torno a la Biblia, Estella 2008, 136 pàg.

Belles emocions

En primera persona, Joan Manuel Serrat descriu aquí el seu apassionant itinerari vital i professional. Després de 44 anys de boniques melodies i de versos immortals, les lletres de les seves cançons més cèlebres (*Paraules d'amor*, *Mediterráneo*, *Penélope*, *Hoy puede ser un gran día*...) es plasmen al llarg d'aquestes pàgines. Són paraules dedicades a l'amor, al mar o a la terra i en contra de la guerra i de la injustícia que brollen de l'ànima d'aquest «alquimista de les emocions».

Joan Manuel Serrat, *Serrat. Algo personal*. Ediciones Temas de Hoy, Col·lecció Cancioneros, Madrid 2008, 557 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Miquel Àngel Violan

Valors que es fan i es desfan

Les borses baixen. Però els valors s'apugen.

Expliquem-nos. La crisi financera i econòmica ha desvetllat el debat públic sobre la importància dels valors —diquem-ne— clàssics per entendre'ns.

Valors clàssics com l'austeritat, la senzillesa, la cooperació, la cultura de l'esforç... Valors que pugen de valor perquè n'hi ha necessitat. I consciència creixent d'aquesta necessitat.

Mitjans de comunicació i cercles polítics semblen haver redescobert el que per a moltes persones i institucions dedicades al proïsme és una antiga i diària vocació de vida: una quotidianitat ba-

Els valors dels catalans
Fundació Lluís Carulla i ESADE,
Editorial Barcino, Barcelona 2008, 150 pàg.

sada en valors.

En aquest context, la Fundació Lluís Carulla i l'escola de negocis ESADE han difòs el llibre *Els valors dels catalans*.

Es tracta d'una recerca sociològica de diversos autors, a càrrec de l'Observatori dels Valors, sobre què pensen els nostres conciutadans sobre els mitjans de comu-

nicació, el treball, la família i l'exclusió social. És un llibre que resumeix les noves tendències a Catalunya sobre els valors que es transmeten i la manera de fer-ho.

Precisament aquesta tardor, el Centre d'Estudis Jordi Pujol ha dedicat un interessant cicle de conferències a parlar de valors. Tot un símptoma.

Sempre recordaré el que la meua àvia figuerenca, Núria Puigdevall i Bosch, em deia sobre la sardana: «És la més bella dansa entre les danses que es fan i es desfan.»

Una cosa semblant passa amb els valors: es fan i aparentment es desfan... al dictat de les modes culturals, però tard o d'hora ressorgeixen. Perquè són vàlids, útils, necessaris.

Aquí teniu un llibre que us en parla i analitza el que els nostres conciutadans

pensin de la nova era del president Obama, la recessió econòmica mundial i la màxima incertesa sobre la sostenibilitat del planeta. És l'hora del valor de tenir valors.

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Jaume Cristau guanya el premi SGAE de Sardanes 2008

Pau, més Garreta és el títol de la sardana de Jaume Cristau que ha obtingut el premi SGAE de Sardanes 2008. Es va estrenar el dia 22 de novembre darrer, en el concert de cloenda d'aquest certamen, que es va celebrar al Teatre Auditori Municipal de Sant Feliu de Guíxols. El palmarès d'aquesta convocatòria de la Societat General d'Autors i Editors i de la Fundació Autor inclou també els noms de Salvador Brotons i de Francesc Teixidó, que van obtenir sengles accèssits amb les sardanes *Noces d'argent* i *Serenor, sofrença i joia*, respectivament.

El premi obtingut per Jaume Cristau està envoltat d'un seguit de curioses circumstàncies. Ara fa 24 anys, en la primera edició del premi SGAE de Sardanes, celebrat el 1984, aquest compositor figuerenc va resultar-ne guanyador amb la sardana *El ressò d'en Pau Casals*, és a dir, una composició que també al·ludia al gran violoncel·lista català, com també s'ha esdevingut en la premiada enguany, que recorda la frase cèlebre que li va dir Stravinsky: *Pau, més Garreta*. També és casual el fet que aquesta peça, que també esmenta el recordat compositor ganxó, hagi estat premiada a Sant Feliu de Guíxols. A més

d'aquests dos premis del 1984 i del 2008, Cristau ha estat distingit amb quatre accèssits d'aquest mateix certamen de la SGAE, en les edicions dels anys 1993, 2001, 2006 i 2007.

Els compositors Joan Albert Amargós, Francesc Cassú, Jordi Molina, Jesús Ventura i Josep Solà, han integrat el jurat del premi SGAE de Sardanes 2008 i han subscrit l'acord d'atorgar els 3.000 euros del premi a la sardana *Pau, més Garreta*, de Jaume Cristau; i sengles accèssits de 900 euros cadascun, a les sardanes *Noces d'argent*, de Salvador Brotons, i *Serenor, sofrença i joia*, de Francesc Teixidó.

El guixolenc Lluís Lloansí va ser l'altre protagonista del concert de cloenda de la 24a edició del premi SGAE de Sardanes, al costat de Cristau, Brotons i Teixidó. Aquest compositor, de 93 anys, és el testimoni del corrent musical nascut a Sant Feliu de Guíxols i que ha aportat destacades pàgines artístiques al repertori de la cobla de la mà de Juli Garreta, Josep Maria Vilà i Gandul i Josep Gravalosa i del mateix Lluís Lloansí. La cobla Mediterrània, dirigida per Bernat Castillejo, va ser l'encarregada d'interpretar una encertada selecció de sardanes dels autors esmentats, amb una especial atenció a les obres del mestre Lloansí.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any
☐ Amb dos pagaments semestral de 55,65€
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

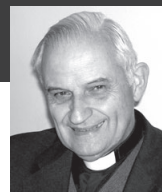
RÀDIO ESTEL
24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 775
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Actualitats científiques

El Vaticà també aposta per energies renovables

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

El Vaticà és un petit estat que davant de la crisi d'energia al món vol ser dels que donen exemple a l'hora de fer-ne ús. Tant de bo els que no són tan petits en prenguessin exemple. S'ha fixat l'objectiu de fer que almenys el 20% d'energia que utilitza sigui renovable. Què vol dir això? Que per als 0,44 km² de superfície que té es farà servir energia obtinguda dins del territori: solar, eòlica i gas de biomassa.

La principal serà la solar, que, com tothom sap, és pràcticament inexhaurible i gratuïta. I ja es va inaugurar el 26 de novembre passat la instal·lació que cobreix la gran sala Pau VI, la de les audiències públiques, amb panells solars. La seva estructura moderna ha permès fer-ho sense dificultat. Podríem dir que ha estat com fer-se ressò del que el papa Benet XVI va dir el primer de gener de 2007, dia de la Jornada Mundial de la Pau: «Davant de l'extès grau de degradació ambiental, la humanitat s'adona ara que no pot continuar servint-se dels béns de la terra com en el passat... S'està formant una consciència ecològica que no ha de ser ofegada sinó afavorida, de tal manera que es desenvolupi i maduri en una expressió adequada de programes i iniciatives concretes.»

Quan es féu aquesta sala, l'arquitecte Nervi ja la va recobrir, potser com una premonició, de teules en dues direccions clarament definides: la meitat cap al migjorn

fessin una cosa semblant? Encara que no arribessin al 20% de l'energia utilitzada al país, però potser en resultaria un percentatge prou abundant per contribuir de debò a resoldre problemes ecològics.

i l'altra meitat cap al nord. El que ara s'ha fet sense dificultat ha estat substituir les primeres per teules amb cèl·lules fotovoltaïques que ja s'han construït segons la mida de les originals volgudes per Nervi. Són 1.200 teules, distribuïdes en 40 rengles de 30. El sol hi incideix amb tota la seva esplendidesa bo i produint electricitat. I a la meitat nord hi ha uns panells no productius que incrementaran la producció dels altres per mitjà d'una component de radiació que aquests reflectiran. La instal·lació produirà 300 megawatts-hora cada any d'energia neta, que equivaldrà a unes 80 tones equivalents de petroli, cosa que evitarà l'emissió de 225.000 tones de CO₂ a l'atmosfera.

La idea va ser elaborada per l'enginyer Pier Carlo Cuscianna, director dels Serveis Tècnics del Vaticà, amb els auspicis del cardenal Giovanni Lajolo, president del Governatorato i el seu secretari, el bisbe Renato Boccardo. I tot ha estat projectat de manera que no se'n modifiqui gaire l'estructura. Només en resultarà un mínim d'alteració cromàtica en l'aspecte visual extern. Oi que aniria bé que molts edificis públics dels estats del primer món

Cosmologies actuals i fe cristiana

39 Hi ha un forat negre en el nucli de les galàxies

Des de l'acceptació teòrica fins a l'admissió de l'existència efectiva dels forats negres van passar unes quantes dècades. Tinguem present que el punt de vista de Mitchell i Laplace no era el mateix que el que es té ara. Ells només tenien en compte la gravetat newtoniana, ara són els efectes de la relativitat que fan que la freqüència de l'ona s'anul·li i no s'emeti radiació. El resultat és el mateix: el cos no fa llum. Així ho exposava Schwarzschild el 1915. I existeixen realment els forats negres? Les primeres constatacions de gravetat enorme produïda per un objecte celeste invisible presentaven dubtes: la gravetat d'estrelles neutròniques podia produir efectes semblants als observats. Cal ser rigorós amb els càlculs per demostrar que es tracta de debò d'un estel col·lapsat en forat negre i s'hi han de veure efectes no produïbles per una estrella neutrònica.

Primeres constatacions d'existència de forats negres

Arribem a la dècada dels 60 i encara no hi ha certesa de l'existència de forats negres. Mentrestant han anat augmentant els treballs teòrics sobre com és la seva constitució. Concretament el treball de 1939 de Robert Oppenheimer i Hartland Snyder mostrava que, per raons relativistes, una estrella de més de 3,5 masses solars que tingui un radi inferior al de Schwarzschild necessàriament s'ha de col·lapsar, i això vol dir que ha d'arronsar-se gravitatòriament fins a fer que la densitat al seu centre sigui infinita, fent-s'hi una «singularitat». Però això no va plaure als astrofísics: les «singularitats» no poden tenir existència real, diuen.

El 1965 un satèl·lit americà dotat de detector de raigs X descobreix que a la constel·lació del Cigne hi ha una potent radiofont d'aquestes radiacions. Rep el nom de *Cygnus X-1*. De moment no es pot identificar amb cap objecte celeste conegut. El 1971 el satèl·lit *Uhuru*, amb un detector molt més perfeccionat, detecta multitud de radiofonts X. I pel que fa a *Cygnus X-1* descobreix que és variable, exactament amb la mateixa variabilitat que els radiotelescopis terrestres han trobat que presenten unes ones ràdio de major longitud, corresponents a l'estrella HDE 226868. Es tracta del mateix astre! Analitzem-lo: es tracta d'una geganta blava del tipus B i es veu que gira al voltant d'un astre en 5-6 dies (se sap per les variacions de les ratlles de l'espectre desviades ara cap el vermell, ara cap al violet) i no es veu mai eclipsada pel seu company, mentre que sí que es veuen eclipsades amb un període de 5-6 dies les emissions de raigs X. Com interpretar això? No pot ser aquesta estrella la que emeti la radiació X sinó la companya que no veiem. El model que s'ajusta del tot a aquest conjunt d'observacions és que l'estrella gran perd contínuament matèria gasosa de la seva atmosfera precipitada a gran velocitat cap a un astre pròxim molt compacte, quasi puntual, que la xucla violentament. La gran velocitat fa que s'escalfi fins a milions de graus i per això irradia ones X. Pel període de rotació, que és de 5-6 dies, sabem que els dos astres es troben separats de tan sols 30 milions de quilòmetres (més pròxims que la distància de Mercuri al Sol, que és d'uns 58 milions). La conclusió és que el component invisible ha de ser un forat negre. La hipòtesi que fos un estel

neutrònic i no un forat negre es descarta perquè, si bé podria produir també raigs X, no pot ser-ho: el càlcul dona que és d'unes 5-8 masses solars, ja que la massa de la supergegant, per la lluminositat que ens n'arriba, és d'uns 30 sols; i sabem que una estrella col·lapsada de més de 3,5 masses solars ja és un forat negre. Això va fer que pocs astrofísics en dubtessin, sobretot a mesura que s'anaven fent troballes semblants, com la de *Circinus X-1* del 1971, la de *V861 Scorpii* del 1978, la de *V404-Cyg* del 1989, i la llista s'anava fent llarga.

Les investigacions en els nuclis de galàxies

Avui dia no tan sols els astrofísics no dubten de l'existència real d'aquests objectes celestes que engoleixen tot el que hi ha a la seva vora sinó que ja es dona per cert que en totes (o gairebé totes) les galàxies hi ha un enorme forat negre central. Com s'arribà a aquesta conclusió?

Pels volts del 1970 ja es plantejà la hipòtesi d'un forat negre de gran massa en el «cor» de les galàxies, pel fet observacional de ser el nucli de moltes d'elles molt actiu energèticament. L'observació es feia amb globus estratosfèrics dotats d'aparells adequats. No amb instruments arran de terra perquè l'atmosfera impedeix que hi arribin els raigs més energètics. En el centre de la nostra Galàxia, concretament, s'havia observat que hi havia una font de raigs gamma, o sigui de fotons altament energètics. Podien provenir d'un forat negre o tenir algun altre origen. De moment no es decideix res. Cal tenir més dades. No és fins al 1990 que la hipòtesi d'haver-hi un forat negre passa a ser una

tesi. Expliquem-ho:

Ja feia temps que els globus estratosfèrics detectaven fotons amb una energia que sobrepassava el mig milió d'electronvolts. Això només pot provenir del xoc entre matèria i antimatèria, entre positrons i electrons, i els positrons només poden «crear-se», es deia, en el procés invers en un focus d'energia provinent de l'atracció d'un forat negre. Però falten més comprovacions.

I es van fer amb un satèl·lit rus, *Granat*, en el qual s'instal·là un telescopi *Sigma* adaptat per enregistrar fotons d'alta energia amb molta més precisió que la que podien donar els aparells dels globus anteriors. I el 13 d'octubre de 1990 hi hagué un augment sobtat de fotons enormement energètics (d'uns 511.000 electronvolts) que durà 24 hores. Allò manifestava que s'havien produït uns deu mil milions de tones de matèria nova (positrons i electrons) per segon. Es manà a *Sigma* que mesurés el punt d'on venia aquella enorme radiació i la sorpresa va ser que era no exactament el centre de la Galàxia sinó situat a uns 300 anys-llum del tingut per punt central. Un satèl·lit alemany, *Rosat*, també amb aparells de captar radiacions X confirmà la troballa i assenyalà el mateix punt. S'hi fan més mesures i es veu que en realitat hi ha com dos lòbuls a banda i banda del centre galàctic, i s'arriba a la conclusió que es tracta d'un forat negre que pot arribar a tenir una massa de cent sols.

Actualment s'ha vist que aquell primer mesurament es quedà curt. La massa del forat negre del centre de la nostra Galàxia sembla que arriba a milions de masses solars. I pel que fa a moltes altres galàxies ja s'ha vist que l'emissió d'energia només s'explica per l'existència d'un forat negre central. Més encara, al març del 2004 la revista *Astronomical Journal* publicava la notícia d'haver-se vist com el forat negre central de la galàxia RJX 1242-11 engolia una estrella. Per les radiacions que ens n'han arribat s'ha reconstruït el fet.

Jaume Vinyals, gerent de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» (1994-2008)

Després de 14 anys com a gerent dels dos mitjans de comunicació de l'arquebisbat de Barcelona, Jaume Vinyals (Santa Perpètua de Mogoda, 1941) es jubila. Deixa el vaixell mediàtic de l'Església catalana per emprendre altres projectes personals, entre ells, una més gran dedicació al «hobby» que li té el cor robat: la construcció de vaixells a escala. I és que els vaixells, reals o en metàfores, formen part indissociable de la vida de Jaume Vinyals. Precisament, una de les màximes que han marcat tota la seva trajectòria al capdavant de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» feia també referència, en boca de l'estimat bisbe Joan Carrera, a aquesta imatge tan evangèlica: «No oblidis mai que el més important és salvar la barca.»

«He tingut molta sort de treballar en aquesta casa»

Samuel Gutiérrez

—**Davant d'una jubilació, el més habitual és fer valoracions...**

—En general en faig una valoració molt bona. He tingut molta sort de treballar en aquest casa i marxo amb la satisfacció d'haver aportat el meu granet de sorra al camí tant de *Catalunya Cristiana*, com de Ràdio Estel i dels Amics de Catalunya Cristiana. He de donar, a més, gràcies a Déu perquè la meva última etapa professional ha acabat de la millor manera que podia esperar. I això no sempre és fàcil. Alguns diran que potser podria haver fet més. En general, però, n'estic molt content. Desitjo al nou equip de direcció i de gerència que continuïn treballant amb il·lusió i per fer créixer més encara aquests dos mitjans.

—**Què el va portar a acceptar aquesta responsabilitat?**

—Per a mi va ser una gran sorpresa quan em van trucar l'any 1994 per fer-me càrrec d'aquest projecte. Vaig substituir Jaume Roigé i a partir de les converses amb membres del Patronat, entre ells de manera molt especial el bisbe Joan Carrera, vaig veure clarament que era una tasca que encaixava molt bé amb la meua manera de fer, així com amb la meua fe cristiana. El fet que fos una obra d'Església tenia per a mi la seva importància. Aquí he pogut desenvolupar una tasca molt propera a la meua manera de pensar. Al mateix temps puc dir que he treballat amb una total tranquil·litat perquè moltes persones m'han donat tota la confiança del món.

—**Com ha estat la seva relació amb el bisbe Carrera?**

—Abans d'arribar a aquesta casa, jo el coneixia de sentir-lo a la ràdio o d'haver-lo vist a la televisió però no hi tenia relació directa. Va ser arran del meu nomenament com a gerent de *Catalunya Cristiana* quan el vaig començar a tractar personalment. Des de llavors ha estat una de les persones que

més ha influït a la meua vida. Amb ell he viscut èpoques molt bones, i també hem travessat certs calvaris. En els últims anys ens vèiem una o dues vegades per setmana. El bisbe Joan m'ha aportat moltíssim. I davant de les moltes tribulacions que hem passat sempre deia el mateix: «El més important és salvar la barca.» Aquesta frase ha esdevingut el meu propi mascaró de proa en els moments de dificultat i crec que fins avui això s'ha aconseguit. Ara calen, però, noves tripulacions i noves rutes.

—**Amb què es queda de més positiu d'aquests 14 anys?**

—Petites victòries en podríem explicar moltes, però d'aquest temps de gestió en què hem hagut de passar moltes dificultats jo destacaria tres o quatre fites importants. En primer lloc, el fet de passar d'un setmanari en blanc i negre a setmanari en color. Això l'any 1995 va representar tot un canvi immens. La segona gran fita, per a mi fonamental, va ser la compra de l'edifici que actualment acull *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel i els Amics. Va ser un pas decisiu per poder tirar endavant el projecte actual. En darrer terme, ja recentment, ha estat una gran victòria la consolidació d'aquestes 12 freqüències de la Cadena Estel, cinc del bisbat d'Urgell, una del bisbat de Girona, i les altres sis nostres. Aquesta consolidació m'ha costat molts esforços i nervis, però finalment ha estat possible. Estem molt joiosos i contents i això em deixa molt bon regust.

—**Cap assignatura pendent?**

—He de confessar que hi havia un repte en cartera que no hem pogut assolir: la televisió. L'aposta televisiva no era perquè ràdio i setmanari no fessin bé la seva feina, sinó per completar el tríode mediàtic i així poder oferir un millor servei a l'Església de Catalunya. Les circumstàncies del moment, però, no aconsellaven una inversió tan gran.

—**La tasca de gerència no sempre**

és agradable i segur que han estat molts els maldecaps... Des de la fe, creu que hi ha una manera evangèlica d'exercir una tasca com la de gerent?

—Per a mi ha estat molt difícil i he patit molt. Hi ha hagut circumstàncies doloroses i sóc conscient que potser a vegades he estat criticat i incompès perquè he hagut de prendre decisions en aquesta casa que des de la vessant purament humana m'han estat molt difícils d'afrontar. D'altra part, el bisbe Carrera, en moments de molta dificultat, i els diferents Patronats en general, sempre m'han mostrat tot el seu suport i confiança.

—**Com valora la tasca que es fa en aquests dos mitjans?**

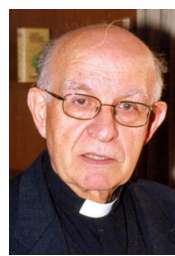
—Són dos mitjans necessaris que cal potenciar i fer créixer. Com? És difícil de dir-ho perquè hi ha molts inconvenients, fins i tot dins de l'Església, però s'ha de fer, perquè comptem amb dos mitjans molt cobejats avui dia, jo diria que únics, que poden continuar aportant moltes coses. Crec que caldria invertir-hi molt més perquè poguessin tirar endavant amb la categoria i qualitat amb què ho haurien de fer.

—**I de cara al futur, hi veu motius per a l'esperança?**

—Hi ha bons fonaments i cal aixecar l'edifici per seguir creixent. Si renunciem als nostres mitjans i no els potenciem, altres ocuparan el nostre lloc i l'Església quedarà ofegada. No podem perdre el tren. Cal estar atents!

—**Un cop jubilat, des de la seva Santa Perpètua natal, trobarà a faltar el dia a dia a Ràdio Estel i Catalunya Cristiana?**

—La veritat és que no voldria mirar enrere amb enyorança. Evidentment trobaré a faltar algunes coses, sobretot moltes persones, però tinc moltes ganes d'afrontar nous reptes més enllà de l'àmbit laboral. En aquests moments tinc entre mans la digitalització de l'arxiu històric del municipi i personal del meu pare, l'historiador Fermí Vinyals, amb més de 100.000 documents. També sóc membre de dues associacions locals i participo en algunes activitats parroquials. A més, tinc un *hobby* que em té el cor robat i que tenia una mica oblidat: la construcció de vaixells a escala. Realment, crec que no em sobrarà el temps perquè tinc molta feina.

Joan Martí Alanís
Arquebisbe-bisbe
emèrit d'Urgell

El pessebre sense el Nen

A la plaça del Vaticà, un gran pessebre. A la Seu d'Urgell, també, davant de l'Ajuntament. Com a Barcelona, del qual fa pocs dies en van sostreure el Nen. És difícil saber el valor que té aquest fet. Podria ser l'acció d'una persona arrauxada, simplement.

Però acabo de llegir una notícia que ve d'Anglaterra i que m'atreveixo a relacionar amb aquest fet. És aquesta: el cardenal de Londres, Murphy-O'Connor, acaba de publicar un llibre titulat *La fe en la nació*, en el qual lamenta que l'augment de secularisme hagi derivat cap a una societat liberal individualista en la qual la fe religiosa és vista com «una excentricitat privada» i on la veu dels creients es veu marginada. «Anglaterra—diu—està esdevenint un país sense moral.» En un altre moment el qualifica d'«unfriendly», poc amical per a les religions.

Manifesta preocupació pels immigrants, i diu que els costarà d'integrar-se en un país on la religió és considerada com una excentricitat, encara que, admet, el to de la discussió pública és més d'escepticisme, que d'antireligiositat. Aquí recordo que al llibre del Gènesi (15,13) Jahvè diu a Abraham: «Viureu com a estrangers en terra estranya.» I jo penso que és pitjor viure com a estranger en terra pròpia. Però si t'hi sents estranger ja no és tant la terra pròpia. I fa tan poc temps que Torras i Bages deia que el cristianisme i Catalunya són inseparables...! I em vénen al pensament aquelles paraules de Jesús als seus deixebles: «El món els odia, perquè no són del món» (Jn 17,14).

Una cultura és producte de molts factors i molt de temps. A qui podríem demanar un canvi d'actitud? A aquells que es puguin sentir afectats per aquestes reflexions, sembla. Molts ho resolen amb allò tan suat de «l'Església és antiquada».

Anglaterra és diferent, algú pot pensar. Però jo penso que no tant. Que en les enquestes sociològiques sigui valorada en els darrers llocs; que la joventut se n'allunyi, què vol dir sinó que aquí el clima també és el mateix?

Acabo recordant la meravellosa encíclica *Evangelii nuntiandi*, de Pau VI. En ella ens parla del discerniment delicat que cal fer quan confrontem l'Evangeli amb les cultures paganes. Això a l'Índia o a Sud-àfrica. Però, per què no ara i aquí? És una època de refundació de l'Església, que serà llarga i difícil. No hem d'esperar que ens donin les coses fetes. Maria, Josep, els àngels... tots sols no fan el pessebre. Cal tornar-hi a portar el Nen.